

16.11.2022

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

19 – 2022

Kokousaika: 16.11.2022 klo 16.00 – 22.59

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

19 – 2022

Mötestid: 16.11.2022 kl 16.00 – 22.59

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragnings-
lista i vilka någon har yttrat sig.

16.11.2022

272 §.....	7
Esityslistan asia nro 5	7
HELSINGIN KAUPUNGIN TALOUSARVIO VUODEKSI 2023 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2023–2025	7
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	7
Valtuutettu Matias Pajula	11
Valtuutettu Reetta Vanhanen.....	14
Valtuutettu Elisa Gebhard	16
Valtuutettu Minja Koskela	17
Valtuutettu Mari Rantanen	19
Ledamoten Björn Månsson	22
Valtuutettu Joel Harkimo.....	24
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	26
Valtuutettu Mika Ebeling	28
Valtuutettu Wille Rydman	30
Valtuutettu Ville Jalovaara	31
Valtuutettu Mika Raatikainen (vastauspuheenvuoro).....	32
Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro).....	33
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	33
Valtuutettu Mika Raatikainen (vastauspuheenvuoro).....	33
Ledamoten Björn Månsson (replik).....	34
Valtuutettu Petrus Pennanen	34
Valtuutettu Nina Suomalainen	35
Valtuutettu Jenni Pajunen.....	37
Valtuutettu Osmo Soininvaara (vastauspuheenvuoro).....	38
Valtuutettu Maarit Vierunen	39
Valtuutettu Jenni Pajunen (vastauspuheenvuoro)	40
Ledamoten Mia Haglund.....	40
Valtuutettu Mikko Paunio	41
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	42
Valtuutettu Amanda Pasanen	43
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	45
Valtuutettu Amanda Pasanen (vastauspuheenvuoro).....	45
Valtuutettu Osmo Soininvaara	46
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	47
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	47
Valtuutettu Otso Kivekäs (vastauspuheenvuoro)	48
Valtuutettu Ilkka Taipale (vastauspuheenvuoro).....	48
Valtuutettu Otso Kivekäs (vastauspuheenvuoro)	48
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	49
Valtuutettu Nina Miettinen.....	49

16.11.2022

Valtuutettu Pia Pakarinen	50
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	52
Valtuutettu Pia Kopra	52
Valtuutettu Laura Korpinen	53
Valtuutettu Mari Rantanen	54
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	55
Valtuutettu Minja Koskela	55
Valtuutettu Mari Rantanen	56
Valtuutettu Pirkko Ruohonen Lerner	57
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	57
Valtuutettu Laura Korpinen	58
Valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lerner	58
Valtuutettu Ville Jalovaara	59
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	59
Valtuutettu Mari Rantanen	60
Valtuutettu Veronika Honkasalo	61
Valtuutettu Minja Koskela	62
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	62
Valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lerner	63
Valtuutettu Nuutti Hyttinen	64
Valtuutettu Mari Rantanen	65
Valtuutettu Ville Jalovaara	65
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	66
Valtuutettu Mika Ebeling	67
Valtuutettu Mari Rantanen	67
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	68
Valtuutettu Laura Korpinen	68
Valtuutettu Titta Hiltunen	68
Apulaispormestari Nasima Razmyar	69
Valtuutettu Johanna Nuorteva	71
Valtuutettu Eeva Kärkkäinen	73
Valtuutettu Otso Kivekäs	74
Ledamoten Björn Månsson (replik)	75
Valtuutettu Sinikka Vepsä	75
Valtuutettu Marko Kettunen (vastauspuheenvuoro)	77
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	77
Valtuutettu Petra Malin	79
Valtuutettu Otto Meri	80
Valtuutettu Otso Kivekäs (vastauspuheenvuoro)	82
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	82
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	83
Valtuutettu Sini Korpinen	83
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	84

16.11.2022

Valtuutettu Mari Rantanen	85
Valtuutettu Matias Pajula (vastauspuheenvuoro)	86
Valtuutettu Pilvi Torsti (vastauspuheenvuoro)	87
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	87
Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)	88
Valtuutettu Petrus Pennanen (vastauspuheenvuoro)	88
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	89
Apulaispormestari Daniel Sazonov	89
Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro).....	91
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	91
Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)	92
Valtuutettu Matias Pajula (vastauspuheenvuoro)	92
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	93
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	93
Apulaispormestari Nasima Razmyar.....	94
Valtuutettu Veronika Honkasalo	95
Valtuutettu Otto Meri.....	97
Valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lerner.....	98
Valtuutettu Mika Ebeling	99
Valtuutettu Pilvi Torsti	99
Valtuutettu Laura Korpinen	101
Valtuutettu Mari Rantanen	101
Valtuutettu Ozan Yanar	103
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	104
Valtuutettu Minja Koskela	105
Ledamoten Mia Haglund.....	105
Valtuutettu Seida Sohrabi	106
Valtuutettu Mari Rantanen	107
Valtuutettu Sinikka Vepsä	108
Valtuutettu Wille Rydman	108
Valtuutettu Mika Raatikainen	109
Valtuutettu Sami Muttilainen	110
Valtuutettu Sinikka Vepsä	110
Valtuutettu Pia Pakarinen	111
Valtuutettu Eeva Kärkkäinen	111
Valtuutettu Mari Rantanen	112
Valtuutettu Ozan Yanar	112
Valtuutettu Fardoos Helal	113
Valtuutettu Mikko Paunio	113
Valtuutettu Ozan Yanar	114
276 §.....	114
Esityslistan asia nro 9	114

16.11.2022

SOSIAALI-, TERVEYS- JA PELASTUSTOIMIALAN PALVELUSTRATEGIA 2023–2025 114

Valtuutettu Petrus Pennanen	114
Apulaispormestari Daniel Sazonov	115
Valtuutettu Reetta Vanhanen	117
Valtuutettu Laura Korpinen	118
Ledamoten Mia Haglund	118
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	120
Valtuutettu Titta Hiltunen	121
Valtuutettu Mikko Paunio	122
Valtuutettu Laura Kolehmainen	123
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	124
Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)	124
Valtuutettu Terhi Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)	125
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	125
Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)	125
Valtuutettu Kati Juva	126
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	127
Valtuutettu Eeva Kärkkäinen	128
Valtuutettu Mika Raatikainen	129
Valtuutettu Osmo Soininvaara	130
Valtuutettu Mikael Jungner	130
Apulaispormestari Daniel Sazonov	131
Valtuutettu Hilikka Ahde	134
Valtuutettu Risto Rautava	135
Valtuutettu Tuula Haatainen	135
Valtuutettu Ilkka Taipale	136
Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin	137
Valtuutettu Sinikka Vepsä	138
277 §	139
Esityslistan asia nro 10	139
HELSINGIN HYVINVOINTISUUNNITELMA 2022–2025	139
Valtuutettu Mika Ebeling	139
Valtuutettu Johanna Nuorteva	140
Valtuutettu Seija Muurinen	141
Valtuutettu Laura Korpinen	142
Valtuutettu Eeva Kärkkäinen	143
Apulaispormestari Daniel Sazonov	144
Valtuutettu Eeva Kärkkäinen (vastauspuheenvuoro)	144
Valtuutettu Hilikka Ahde	145
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	145

16.11.2022

Valtuutettu Mikko Paunio	146
Valtuutettu Mirita Saxberg	146
Valtuutettu Sinikka Vepsä	147
Valtuutettu Laura Korpinen	148
Valtuutettu Terhi Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)	148
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	148
Apulaispormestari Daniel Sazonov	149
Valtuutettu Coel Thomas	149
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	150
 278 §.....	 151
Esityslistan asia nro 11	151
HELSINGIN KAUPUNGIN TAIDEMUSEON SÄÄTIÖITTÄMINEN	151
 Valtuutettu Otso Kivekäs	 151
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	152
Ledamoten Björn Månsson	153
Valtuutettu Eeva Kärkkäinen	153
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	154
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	154
 279 §.....	 155
Esityslistan asia nro 12	155
KIINTEISTÖKAUPAN ESISOPIMUKSEN JA TOTEUTUSSOPIMUKSEN HYVÄKSYMINEN (PASILA, POSTIPUISTO 17117/1–4).....	155
 Valtuutettu Laura Korpinen	 155
Valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lerner.....	155
Valtuutettu Mari Rantanen	156
Ledamoten Björn Månsson	156
Valtuutettu Mika Ebeling	156
Valtuutettu Mari Rantanen	157
Ledamoten Thomas Wallgren.....	157
 280 §.....	 157
Esityslistan asia nro 13	157
VALTUUTETTU ANNIINA ISKANIUKSEN ALOITE RIIPPUMATTOMASTA SELVITYKSESTÄ JA SANKTIOJÄRJESTELMÄN LUOMISESTA KATUJEN KUNNOSSAPITOON.....	157
 Valtuutettu Anniina Iskanius	 157

16.11.2022

272 §

Esityslistan asia nro 5

HELSINGIN KAUPUNGIN TALOUSARVIO VUODEKSI 2023 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2023–2025

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Esittelen pormestarin sijaisena budjetin. Pormestari on sairastunut, ja tästä johtuen tämä vähän epätavallinen esittely, esittelijähenkilö.

Elämme monella tavalla poikkeuksellista ajanjaksoa. Euroopassa käydään sotaa, energianhinta on kovassa nousussa ja inflaatio korkealla tasolla – toisin kuin mihin olemme tottuneet viime vuosikymmeninä.

Omakin toimintaympäristömme on eri syistä tavallista sumeampi. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen uudistus vaikuttaa verotuloihimme dramaattisesti ja vaikeuttaa myös ehkä jollain tavalla sitä, miten hahmotamme muutokset tässä talousarvioehdotuksessa verrattuna aikaisempiin vuosiin. Kansainvälisen talouden tilanne on epävarma ja niin on koko Suomen talouden tilanne.

Även om osäkerheten har ökat tar vi på allvar vårt ansvar för Helsingforsbornas högklassiga tjänster och för att minska utsläppen. Vi lyckades förhandla fram en budget för 2023 med de andra politiska beslutsfattarna i stadsstyrelsen. År 2023 fortsätter Helsingfors föra en ansvarsfull ekonomi. Vi fortsätter beakta prioriteringarna i vår strategi, läget i världen omkring oss och osäkerheten under de kommande åren.

Vaikka epävarmuus on lisääntynyt, me haluamme tietenkin kantaa huolta vakaudesta, helsinkiläisistä, laadukkaista palveluista ja siitä, että jatkamme ilmastotoimia. Kaupunginhallituspuolueiden poliittisten päättäjien kesken neuvoteltiin vuoden 2023 talousarvio. Helsinki jatkaa vastuullista taloudenpitoa, joka omalta osaltaan huomioi strategiaamme keskeiset painopisteet, ympäröivän maailmantilanteen ja tulevien vuosien epävarmuudet.

16.11.2022

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen uudistus määrittää Helsingin kunnallisveroprosentin tason ensi vuonna. Kunnat eivät itsenäisesti voi päättää vuoden -23 kunnallisveroprosenttia, vaan se muodostuu vuoden -22 kunnallisveroprosentista, jota leikataan lainsäädännössä määritellyllä tavalla, niin että vuonna -23 kunnallisveroprosenttimme on 5,36. Kunnallisveron tuotoksi vuonna -23 arvioidaan 1,1 miljardia euroa. Valtakunnallisen sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen uudistuksen myötä Helsingin budjetointiprosessi on jakautunut nyt kahteen erilliseen osaan: niin sanottuun kunta-Helsingin budjettiin ja valtionrahoitteiseen sotepe-budjettiin.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin kaupunkistrategian panostukset palveluiden kehittämiseen kasvattavat kaupungin toimintamenoja ensi vuonna. Painopisteemme on satsata laadukkaisiin palveluihin, etenkin kasvatuksessa ja koulutuksessa, sekä ratkoa määrätietoisesti henkilöstön saatavuuden haasteita. Vuoden -23 talousarviossa kasvatuksen ja koulutuksen osalta muutos on merkittävä, sillä kasvua on yhteensä noin 68 miljoonaa euroa. Kokonaisuudessaan toimialan määrärahat ovat yhteensä noin 1,4 miljardia euroa. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen uudistuksen jälkeen lähes puolet toimintamenomäärärahoistamme kohdistuu nimenomaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle.

Koulutuksen haasteet ovat olleet pinnalla. Ne ovat myös tärkeä osa yhteistä kaupunkistrategiaamme, ja olemme halunneet niitä ratkoa määrätietoisesti ensi vuoden talousarvion osalta. Lisärahoituksella torjutaan koulujen eriytymistä, kasvatetaan koulujen tarveperustaista lisärahoitusta ja lisätään lasten tarvitsemaa yksilöllistä tukea oppimiseen. Rahaa osoitetaan tuntuvasti myös varhaiskasvatukseen. Määrärahat kasvavat tämän vuoden tasoon verrattuna noin 600 eurolla lasta ja nuorta kohden.

Kaupunkiympäristön toimialan määrärahat ovat yhteensä 163 miljoonaa euroa, ja toimialan talousarvio kasvaa 4,3 miljoonalla eurolla. Tämän lisämäärärahan käyttö painottuu kunnossapidon kysymyksiin, turvallisuuteen ja perustoiminnan resurssien vahvistamiseen. Talvihoito, lumenhallinta ja kaupungin roskaisuuden ehkäisy ovat myös tärkeitä painopisteitä. Selvitämme talvihoidon poikkeusolosuhteisiin monivuotista rahoitusmallia, joka tasaisi epätasaisten lumivuosien kustannusvaikutuksia.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla määrärahat ovat yhteensä 220 miljoonaa euroa. Määrärahat kasvavat vuoden -22 tasosta 8,8 miljoonaa

16.11.2022

euroa. Rahoitus mahdollistaa palveluiden vahvistamisen ja lisäksi esimerkiksi Kalasataman kirjaston avaamisen ensi vuoden aikana. Olemme myös sopineet talousarvion yhteydessä kertaluonteisesta vuotta

-23 koskevasta energiakustannusten kattamiseen tarkoitetusta kokonaisuudesta kaupunginhallituksen käyttövaroihin, joka kohdistuu erityisesti kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaan. Tämän määrärahan suuruus on 5 miljoonaa euroa, ja se katetaan kasvattamalla Helenin osinkotuloutusta.

Teimme myös tässä talousarviossa poikkeuksellisen suuren, 10 miljoonan euron panostuksen henkilöstöön. Tästä summasta 7 miljoonaa euroa kohdennetaan kunta-Helsingin palkkakehitysohjelman jatkamiseen kiinnittäen erityistä huomiota matalapalkkaisimpiin työntekijäryhmiin ja aloihin, joilla työvoiman saatavuuden kanssa on eniten ongelmia. Palkkakehitysohjelma on nyt euromäärältään suurempi kuin koskaan aiemmin, ja uskon, että tässä valtuustossa on yhteinen toiveemme, että sen avulla pystymme parantamaan Helsingin houkuttelevuutta työnantajana, mikä parantaa palveluiden laatua, henkilöstömme mahdollisuuksia tehdä työnsä hyvin.

On kuitenkin todettava, että työvoimapulan ratkaiseminen vaatii sekä sitä, että valtio kohdentaa seudulle tarvittavan määrän uusia koulutuspaikkoja että tietenkin sitä, että saamme oman palkkakriisimme ratkotua. Tällä budjetilla pyritään kuitenkin palauttamaan luottamus kaupungin työntekijöiden keskuudessa. Palkanmaksuongelmien tekniseen hoitamiseen kohdennetaan kertaluonteinen 6 miljoonan euron kokonaisuus.

Kuten myös viime vuonna, kuten strategiamme selkeästi linjaa, tuottavuuskokonaisuuksista syntyvää liikkumavaraa on tässä budjetissa kohdennettu vuosittaisella rytmillä talousarviopäätöksen yhteydessä palveluiden parantamiseen. Täten myös mahdollisuudet lisämäärärahoihin ovat syntyneet. Tämä on tarkoittanut nyt sitä, että jatkamme Helsingin rajojen ulkopuolisista maaomistuksista luopumista. Yhtenä esimerkkinä julkisuudessaakin esillä ollut Vermon raviradan alue. Tuottavuutta saamme myös ledi-hankkeen jouduttamisesta tai esimerkiksi tilojen vaa-
jaakäytön vähentämisestä.

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Valtakunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen seurauksena Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala ja pelastuslaitos yhdistyvät uudeksi toimialaksi tammikuun 1. päivänä vuonna

16.11.2022

2023. Uudistuksessa valtion ohjaus kasvaa, kun sosiaali- ja terveystalvet sekä pelastustoimi rahoitetaan kokonaan valtion rahoituksella. Helsinki tietenkin toimii jatkossakin palveluiden järjestäjänä. Helsingin valtiolta saama rahoitus perustuu lainsäädännössä määriteltyihin tarvetekijöihin, laskennalliseen rahoitukseen sekä siirtyvien kustannusten ja laskennallisen rahoituksen erotusta tasoittavaan siirtymätasaukseen. Kokonaisrahoitus vuodelle -23 on noin 2 miljardia 500 000 euroa. Rahoitus kasvaa talousarvioon -22 verrattuna 3,4 %.

Uudistus tuo meille haasteita, mutta tästä huolimatta sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla satsataan niin henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen kuin palveluiden saatavuuden parantamiseen ja vieläkin koronapandemiasta palautumiseen.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Muuttuneesta tilanteesta huolimatta Helsinki kantaa vastuunsa Suomen talouden veturina ja satsaa niin uusiin asuntoihin, koulujen ja päiväkotien korjaamiseen kuin sujuvaan liikkumiseen. Talousarvioesityksessä vuodelle -23 investointimenot kasvavat hieman verrattuna vuoteen -22. Entistä epävarmemmissakin oloissa rahoitamme investoinnit 90-prosenttisesti tulorahoituksella.

Talonrakentamisen uudishankkeissa pääpaino kaudella -23 aina vuoteen -32 asti on uusien alueiden palvelurakennusten ja korvaavien uudisrakennusten tuottamisessa. Korjausrakentamisen lähtökohtana on kaikkien toimitilojen mutta varsinkin koulurakennusten ja päiväkotien käyttökelpoisuuden, terveellisyyden ja turvallisuuden varmistaminen. Näissäkin hankkeissa toteutamme Hiilineutraali Helsinki -ohjelmaa esimerkiksi maalämpöratkaisulla. Panostukset kestävään liikennejärjestelmään jatkuvat. Jatkamme Raide-Jokerin, Kruunusiltojen sekä Kalasatamasta Pasilaan johtavan raitiotien rakentamista.

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Valitettavasti palkanmaksuongelmista emme ole vielä päässeet kokonaan eroon. Kuten sanoinkin, talousarviossa on 6 miljoonan euron ylimääräinen varaus Sarastian tilanteen ratkaisemiseksi. Pormestari Vartiainen on tilannut ulkoisen selvityksen, ja tämä tulee varmasti auttamaan meitä ratkomaan syitä sille, mistä kaikki nämä ongelmat ovat johduneet. Tällä hetkellä tietenkin täytyy keskittyä käynnissä olevan tilanteen korjaamiseen.

16.11.2022

Haluan pormestarin puolesta ja totta kai myös omasta puolestani kiittää kaikkia ryhmiä siitä, että neuvottelut budjetista ovat olleet rakentavia ja että on päästy lopputulokseen. Kiitos myös niille kaupunginhallitusryhmille, jotka eivät ole mukana lopullisessa sovussa ja tietenkin kaikille niille ryhmille, jotka ovat olleet kokonaisuutta omalta osaltaan rakentamassa. Uskon, että näinä epävarmoina aikoina helsinkiläiset odottavat meiltä kykyä pitkälle katsoviin päätöksiin ja laajaan yksituumaisuuteen tässä valtuustossa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Matias Pajula

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut. Ärade ordförande. Bästa ledamöter.

Me elämme tänä päivänä maailmassa, jonka laista emme olisi osanneet kuvitella vielä vuosi sitten. Koronapandemian siirryttyä taka-alalle olemme kohdanneet uuden kriisin: Venäjän hyökkäyssodan Ukrainassa, jonka vaikutukset näkyvät täällä Helsingissä myös. Kuluneen vuoden aikana Helsinki on kantanut oman vastuunsa ukrainalaisten auttamisesta. Olemme tukeneet ukrainalaisia niin taloudellisesti kuin eleidenkin tasolla. Kaupungintalomme edessä liehuva Ukrainan lippu muistuttaa meitä joka päivä siitä, että ukrainalaiset taistelevat tälläkin hetkellä myös meidän vapautemme puolesta. Samalla se muistuttaa meitä niistä poikkeuksellisista ajoista, joissa elämme ja jotka vaativat varautumista myös kaupungin talousarvion tasolla.

Ulkoisten ja meistä riippumattomien tekijöiden lisäksi haasteita on tullut myös sisältäpäin. Uuden palkkausjärjestelmän käyttöönoton epäonnistuminen on haastanut kaupunkiamme poikkeuksellisella tavalla. Jälkien korjaaminen näkyy myös tässä talousarviossa. Samaan aikaan maan hallituksen toteuttama soteuudistus on laittamassa kaupungit historialliseen myllerrykseen – eikä missään nimessä positiivisella tavalla.

Kriiseistä ja poikkeuksellisista haasteista huolimatta olemme selvinneet tästä vuodesta kunnialla. Nyt tärkeintä on huolehtia siitä, että selviämme haasteista myös tulevaisuudessa, tulee niitä eteen missä muodossa tahansa. Kuten viime vuodet ovat osoittaneet, meidän on kyettävä varautumaan myös sellaiseen, jota emme osaa vielä odottaa.

Arvoisat valtuutetut.

16.11.2022

Kokoomuksen valtuustoryhmä on tyytyväinen tähän talousarvioesitykseen. Uskomme vakaasti, että tämä talousarvioesitys kykenee vastaamaan poikkeuksellisten olosuhteiden tarpeisiin ja tähän haastavaan tilanteeseen. Samalla pidämme kiinni viime vuonna hyväksytystä erinomaisesta kaupunkistrategiasta. Talousarvioesitys pitää huolen niin talouden kestävydestä, helsinkiläisten hyvinvoinnista kuin ympäristön ja luonnon tilastakin. Käsiteltävää talousarvioesitystä voisikin hyvin tiivistää yhteen sanaan: vastuullisuus.

Hyvät valtuutetut.

Vastuullinen kaupunkipolitiikka lähtee liikkeelle vastuullisesta taloudenpidosta. Kokoomuksen valtuustoryhmässä olemme tyytyväisiä, että myös tänä vuonna kaupungin talousarvioesitys pitää kiinni tästä lähtökohdasta. Merkittävät panostukset kaupunkilaisten kannalta tärkeisiin kohteisiin rahoitetaan kehittämällä kaupungin omaa toimintaa, ei velkarahalla. Tuottavuustoimien avulla olemme kyenneet yhteistyössä yli puoluerajojen löytämään ratkaisuja, jotka mahdollistavat meille liikkumavarain, jonka avulla pystymme panostamaan merkittävästi meille kaikille tärkeisiin kohteisiin.

Ensimmäistä kertaa olemme tilanteessa, jossa hyväksymme kahdesta osasta rakentuvan kokonaisuuden: kunta-Helsingistä ja sotepe-Helsingistä. Jälkimmäisen palvelut rahoitetaan kokonaisuudessaan valtion rahoituksella. Siihen liittyy edelleen epävarmuuksia ja harmaitakin pilviä. On välttämätöntä, että jatkamme vaikuttamistyötä riittävän rahoituksen turvaamiseksi helsinkiläisten palveluihin. Omassa tekemisessämme lähdemme uuteen maltilla ja tasapainolla. Emme paina kaasua, mutta emme myöskään tee äkkijarrutusta. Kaupunkistrategiassa linjaamistamme sisällöllisistä painotuksesta pidämme kiinni.

Varsinkin tällaisina aikoina meillä on vastuu kaupungin talouden lisäksi myös helsinkiläisten taloudesta. Poikkeuksellisen voimakkaasti kasvaneet elinkustannukset ja kiihtynyt inflaatio ovat ajaneet monet helsinkiläiset ahtaalle. Siksi on tärkeää, että emme syvennä tätä ahdinkoa kaupungin omilla päätöksillä entisestään, vaan pidämme verotuksen myös ensi vuonna samalla tasolla kuin tähän asti. Tämä on tärkeä osa vastuullista talouspolitiikkaa.

Arvoisat valtuutetut.

Kokoomuksen valtuustoryhmässä olemme tyytyväisiä siihen, että Helsinki kantaa myös ensi vuonna vastuun helsinkiläisistä. Tuottavuustoimilla kerryttämällämme liikkumavaralla teemme ennätykselliset

16.11.2022

panostukset kasvatukseen ja koulutukseen. Toimialan budjetti kasvaa ensi vuonna 68 miljoonalla eurolla. Näillä panostuksilla huolehdimme, että lasten ja nuorten yhdenvertaiset mahdollisuudet oppimiseen toteutuvat ja oppimistulokset pysyvät hyvällä tasolla.

Talousarvioesityksessä panostamme samalla kaupunkimme henkilöstöön. Henkilöstöetuja ja palkitsemista vahvistetaan yhteensä 10 miljoonalla eurolla, josta suurin osa kohdennetaan palkkakehitysohjelman jatkamiseen. Palkkakehitysohjelmassa kiinnitetään erityistä huomiota matalapalkkaisimpiin työntekijäryhmiin työvoiman saatavuuden ja pitovoiman parantamiseksi.

Lisäksi kannamme vastuun helsinkiläistä myös mahdollisissa kriisiolosuhteissa. Ensi vuoden talousarviossa panostamme väestönsuojien peruskorjaamisen 3 miljoonaa euroa. Sillä varmistamme, että helsinkiläiset ovat turvassa myös pahimman toteutuessa. Kaupungin tehtävä on pitää huoli asukkaistaan kaikissa mahdollisissa tilanteissa, ja siihen Helsinki myös perustellusti panostaa.

Arvoisat valtuutetut.

Kokoomuksen valtuustoryhmä on tyytyväinen tähän talousarvioesitykseen. Pahoittelut, itse asiassa lähti alusta. Toisto on vahva keino. Kokoomuksen valtuustoryhmässä olemme tyytyväisiä, että Helsinki kantaa myös ensi vuonna vastuun ilmastosta ja ympäristöstä. Kunnianhimoinen investointiohjelmamme sisältää merkittäviä panostuksia uusiin joukkoliikennehankkeisiin, joiden avulla kaupunkimme liikenne siirtyy yhä vähäpäästöisempään suuntaan. Talousarvioesityksessä ? myös Kruunuvuoren lauttaliikenteen mahdollistamiseen tarvittavat rahat. Hiilineutraali Helsinki 2030 -ohjelman toimeenpano jatkuu ja yksi kaupunkiympäristön toimialan painopisteistä ensi vuodelle on perustellusti kaupungin kasvun ja lähiluonnon yhteensovittaminen.

Bästa fullmäktige.

Vår ekonomiska hållbarhet förutsätter att stadens beslutsfattare är framsynta och konsekventa. Det är viktigt för vår fullmäktigegruppen att finansieringen av stadens livsviktiga tjänster ska ordnas ansvarsfullt.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut. Ärade ordförande. Bästa fullmäktige.

Kokoomusryhmä kiittää kaikkia budjettisovussa mukana olevia ryhmiä hyvästä yhteistyöstä. Kiitos myös kaikille talousarvion valmisteluun

16.11.2022

osallistuneille kaupungin virkamiehille. Kokoomuksen valtuustoryhmä kannattaa talousarvioesityksen hyväksymistä.
Kiitos.

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvä valtuusto.

Kriisiajat eivät ole päättymässä. Sota Euroopassa ja nousevat elinkustannukset tuovat paljon huolta ihmisten arkeen. Koronavirus kuormittaa edelleen terveydenhuoltoa. Meidän on tärkeää luoda kaupunkilaisille luottamusta ja toivoa tulevaisuuteen. Helsinki jatkaakin johdonmukaisesti ilmastokriisin ratkomista kunnianhimoisilla päästövähennystoimilla, panostaa koulutukseen, ratkoo työvoimapulaa palkkaohjelmalla ja turvaa toimivat peruspalvelut.

Vihreät pitää kiireellisenä palauttaa työntekijöiden luottamus kaupunkiin korjaamalla palkanmaksuongelmat. Edelleen pitkittyvät ongelmat ovat ihmisille täysin kohtuuttomia. Elinkustannusten noustessa on erittäin tärkeää, että palkka tulee tilille ajoissa. Palkkakriisille on saatava päätepiste.

Syvenevä työvoimapula vaatii lisää toimia. Tänä syksynä korotimme varhaiskasvatuksen ja lastensuojelun työntekijöiden palkkoja. Tämän mahdollisti kuluvan vuoden budjetin palkkaohjelma. Nyt tulemme lähes kolminkertaistamaan palkkaohjelman rahoituksen ensi vuodelle. Lisäksi työsuhdematkaetuutta korotetaan 3 miljoonalla. Työn arvostuksen onkin näyttävä myös palkassa. Työvoimapulan ratkominen vaatii kuitenkin palkkauksen lisäksi myös vaikuttamista työoloihin. Vihreä valtuustoryhmä jätti viime valtuustossa ryhmäaloitteen henkilöstön kouluttautumismahdollisuuksista, työssä oppimisesta ja osallistamisesta palveluiden kehittämiseen.

Arvoisa puheenjohtaja.

Emme saa antaa eriarvoisuuden kasvaa. Laadukkaan koulutuksen kautta jokaisen lapsen ja nuoren on saatava tarvittavat välineet tavoitella unelmiaan yhdessä muiden kanssa. Tässä talousarviossa lisäämme tuntuvasti koulutuksen rahoitusta. Yli 10 miljoonan lisärahalla torjumme koulujen eriytymistä. Kasvatamme koulujen tarveperusteista lisärahoitusta ja lisäämme lasten tarvitsemää yksilöllistä tukea oppimiseen kasvattamalla resursseja inklusion toteuttamiseen. Varhaiskasvatuksen kriisiä ratkomme sekä koulutuksen rahoituksella että

16.11.2022

palkkaohjelmalla. Nämä koulutuksen poikkeuksellisen tuntuvat panostukset olivat vihreille tärkeä prioriteetti talousarvioneuvotteluissa. Edistämme tällä talousarviolla ilmastotoimia. Ensi vuonna vauhditamme energiansäästöinvestointeja, jotka lyhyellä aikavälillä säästävät sekä energiaa että rahaa. Energiansäästöstä kerätyt varat käytämme helsinkiläisten palvelujen parantamiseen. Vihreille oli budjettineuvotteluissa tärkeää, että investoimme ilmastoviisaasti kestäväan liikkumiseen. Varmistamme Helsingin raitiotiehankkeiden ja pyöräilyn tavoiteverkon etenemisen aikataulussa. Kävelykeskustan kehittämiseen investoimme ensi vuonna 3 miljoonaa euroa, ja viihtyisän keskustan puolesta tehtiinkin eilen hienoja päätöksiä Esplanadien osalta. Kruunuvuoren lauttaliikenteen jatkolle olemme myös turvanneet rahoituksen ensi vuodelle.

Bästa fullmäktige.

Naturen och en trivsamt stadsmiljö är viktiga för välbefinnandet av Helsingforsborna. De Gröna vill ta hand om vår stadsnatur och se till att alla stadsbor har det lätt att ta sig till skogen eller stranden. Vi kommer att investera i parker och minskning av nedskräpning.

Useiden koulujen, kirjastojen ja nuorisotalojen korjaukset saatiin turvattua ja kulttuuritoimijoiden tukemiseen ja nuorisotyöhön lisättiin myös rahoitusta. Kalasataman kirjasto saadaan avattua ensi vuonna.

Arvoisa puheenjohtaja.

Suurimmat haasteemme liittyvät sosiaali- ja terveyspalvelujen rahoitukseen. Ensi vuonna elintärkeiden palveluidemme rahoitus tulee kokonaan valtiolta. Husissa budjettivaje on suuri, mutta myös peruspalveluissa on niukkuutta. Helsingissä pystymme pitämään kiinni nykypalveluista ja esimerkiksi panostuksistamme matalan kynnyksen mielenterveyspalveluihin ja terapiatakuun toteuttamiseen. Terveysasemien hoitoon pääsyn parantaminen on ensi vuonna välttämättömyys. Meidän kaikkien tässä salissa on tehtävä työtä soteuudistuksen rahoitusmallin uudistamiseksi.

Helsingillä on vakaa talous, jota hoidamme vastuullisesti. Kaupunkistrategian mukaisesti 0,5 %:n tuottavuustavoite ei kohdistu toimialoille ja palveluihin, vaan tuottavuutta parannetaan yhteisesti sovituilla rakenneuudistuksilla. Kiitos ryhmille yhteistyöstä. Maailman tilanne on hengästyttävän vakava. Kannamme tässä talousarviossa kuitenkin vastuuta kaupunkilaisten sujuvan arjen ja hyvinvoinnin perusasioista,

16.11.2022

ilmastokriisistä ja taloudesta. Vihreä valtuustoryhmä puoltaa talousarvion hyväksymistä.

Valtuutettu Elisa Gebhard

Arvoisa puheenjohtaja

Meidän tehtävämme on vahvistaa kaupunkilaisten luottamusta tulevaan. Jokaisen helsinkiläisen täytyy voida luottaa siihen, että peruspalvelut toimivat ja kaupungissa arki on turvattu. Se on erityisen tärkeää nyt, kun ihmisten mieliä askarruttavat pandemian jälkimainingit, muuttunut turvallisuusympäristö, inflaatio ja energiakriisi. On tärkeämpää kuin koskaan, että peruspalvelut toimivat ja luovat vakautta arkeen. Tämä on keskeistä etenkin siksi, että eriarvoisuuden torjuminen on yksi aikamme suurimmista haasteista.

Totuuden nimissä on sanottava, että palveluiden turvaamisessa on onnistuttu vaihtelevasti. Esimerkiksi yhä käynnissä oleva palkkakriisi näkertää luottamusta siihen, että Helsinki on hyvä työnantaja ja kykenee ratkomaan osaajapulaa. Henkilöstö on venynyt ensin koronakriisissä ja nyt jaksamista koetellaan palkkasotkussa. Siksi vähintään, mitä voimme henkilöstön ja toimivien palveluiden puolesta tehdä, on aidosti kunnianhimoinen palkkakehitysohjelma. Budjettiesityksessä sen suuruus on 10 miljoonaa euroa palkkoihin ja etuuksiin. Edut ja palkitseminen siis jopa kolminkertaistuvat ensi vuonna. Pidämme erityisen tärkeänä, että palkankorotukset on päätetty kohdistaa kaikkein pienituloisimmille sekä rekrytointiongelmista kärsiville aloille. Vielä tämänkään jälkeen ei olla kuitenkaan valmiita. Myös palkkakriisin hoitoon osoitetut rahat on käytettävä tuloksellisesti. Henkilöstöasioista vastaavan johdon täytyy kantaa vastuuta ja tehdä kaikkensa, jotta palkkakriisi saadaan hoidettua.

Kaupunkilaiset ovat olleet aiheellisesti huolissaan varhaiskasvatuksen sekä koulutuksen tilanteesta. Tässäkin voidaan puhua kriisistä. Helsingin onkin pystyttävä parempaan – olemaan sellainen kaupunki, jossa jokaisesta lapsesta ja nuoresta pidetään huolta eikä yksikään syrjäydy. Siksi me demarit olemme pitäneet erityisen tärkeänä torjua aikaisemmin syksyllä esitetyt koulutusleikkaukset. Tässä on nyt onnistuttu, ja koulutuksesta ei tulla leikkaamaan ensi vuonna. Sen sijaan lisäämme kasvatuksen ja koulutuksen rahoitusta 68 miljoonalla eurolla eli noin 600 eurolla jokaista lasta ja nuorta kohden.

Kaupungin täytyy olla sellainen työnantaja, jolla on hyvä olla töissä, ja siksi etenkin varhaiskasvatuksen osalta on panostettava veto- ja

16.11.2022

pitovoimaan. Riittävä määrä hyvinvoivaa henkilökuntaa on tässä avaintekijä. Laadukas koulutus on paitsi lasten ja nuorten oikeus myös tapa torjua eriarvoisuutta ja segregaatiota sekä tasoittaa jokaisen tietä.

Kaupunkilaisten tasa-arvon kannalta olennaisia ovat myös julkiset terveyspalvelut. Vaatimuksemme mukaisesti terveyskeskusmaksuja ei oteta kaupungissa ensi vuonna käyttöön. Tämä on erityisen tärkeää siksi, että tulotason mukaiset terveyserot Suomessa ja Helsingissä ovat yhä todellisuutta. Kaupungin palvelujen toimivuutta ja syrjäytymisen torjuntaa vahvistamaan osoitetuista määrärahoista on mainittava myös kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan 4,4 miljoonaa lisää liikuntapaikkoihin, nuorisotyöhön, kirjastoihin ja kulttuuriin.

Myös kaupunkilaisten hyvinvointia tukevat investoinnit, kuten koulujen peruskorjaukset sekä metroasemien kunnostukset ja viihtyisän kävelykeskustan kehittäminen, etenevät. Emme rakenna kaupunkia kuitenkaan pelkästään ihmisten hyvinvoinnille, vaan turvaamme luonnonvaraisten eläimien auttamisen, mikä alun perin oli lakkautusuhan alla.

Myös kaupungin tulojen lisääminen tapahtuu vastuullisesti ilman esimerkiksi ideologista yksityistämistä. Ryhmämme viesti on alun alkaen ollut, että koulutuksen ja senioritalojen ruokapalvelujen yksityistämiselle ei ole oikea aika – etenkin nyt kun ihmisten arkeen liittyy niin paljon epävarmuutta. Kysymys on laajemmin myös huoltovarmuudesta. Sen sijaan vastuullista on toteuttaa esimerkiksi energiatehokkuuden parantamiseen liittyvät investoinnit, tukee sekä talouden että ympäristön kestävyyttä. Ensisijaisen tärkeää on myös, että Helenin julkisuudessaakin esillä ollut hurja tulos käytetään aidosti ihmisten hyväksi.

Ryhmämme puolesta kiitän muita valtuustoryhmiä hyvin sujuneista neuvotteluista. Tältä pohjalta palautamme luottamusta siihen, että Helsinki pystyy tarjoamaan vakaan arjen kaupunkilaisille. Puollamme esityksen hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Minja Koskela

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Me elämme tällä hetkellä jatkuvien ja päällekkäisten kriisien aikaa. Koronakriisin helpotettua alkoi Vladimir Putinin Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, jota seurasi energiakriisi ja inflaatio. Taantuma häämöttää

16.11.2022

nurkan takana eikä ilmastokriisi ole kadonnut mihinkään. Päinvastoin, toimet ovat olleet riittämättömiä ja aivan liian kunnianhimottomia. Jatkuva ja päällekkäisten kriisien aika edellyttää rohkeutta. Se edellyttää rohkeutta investoida tulevaisuuteen.

Tiedämme, että lapsilta ja nuorilta leikkaaminen lisää eriarvoisuutta, vahvistaa luokkaeroja ja kaventaa tulevaisuushorisonttia erityisesti niiltä lapsilta, joilla on jo valmiiksi haasteelliset lähtökohdat. Tiedämme myös, että varhaiskasvatukseen ja koulutukseen panostaminen vahvistaa lasten oikeuksia, hyvinvointia ja lopulta myös taloutta. Onkin syytä olla erittäin iloinen siitä, että hyvällä ryhmien välisellä yhteistyöllä aiemmin syksyllä esitetyt leikkaukset kasvatukseen ja koulutukseen korvattiin panostuksilla. Se on kirjaimellisesti investointi tulevaisuuteen.

Hyvät valtuutetut.

Tulevaisuuteen katsominen edellyttää ilmastokriisin ottamista tosissaan. YK:n pääsihteeri António Guterresia siteeratakseen: "Olemme matkalla kohti ilmastohelvettä ja pidämme silti kaasun pohjassa." Näin emme voi enää jatkaa. Venäjän hyökkäyssodan aiheuttama energia-kriisi on muistuttanut hyvin konkreettisesti, että uusiutuviin panostaminen on geopoliittinen pakko, mutta myös ilmastopoliittinen välttämättömyys. Helsinki voi ja Helsingin pitää olla ilmastokysymyksissä kokoaan suurempi. Siitä huolimatta näyttää ikävä kyllä edelleen siltä, että emme ole saavuttamassa välttämättömiä liikenteen päästöjen vähennyksiä. Budjettineuvotteluissamme saimme kuitenkin yhteistyössä sovittua investoinneista pyöriteihin, käveltävään keskustaan ja raideliikenteeseen.

Tulevaisuudessa meidän on pidettävä huolta myös siitä, että joukkoliikenne säilyy saavutettavana ja matkustamisen hinnat laskevat eivätkä nouse, kuten tänä syksynä tapahtui. Hintojen kohtuullistaminen tukee kaupunkilaisten tasa-arvoa ja ilmastotavoitteita, ja tämän tavoitteen konkretisoitumiseksi tarvitsemme enemmän yhteistyötä ja enemmän poliittista tahtoa.

Hyvät valtuutetut.

On koko kaupungin ja kaikkien kaupunkilaisten etu, että Helsinki on paitsi Suomen suurin myös Suomen paras työnantaja. Ikävä kyllä jälkimmäisestä ollaan tällä hetkellä hyvin kaukana. Palkanmaksu on edelleen kaaoksessa, mikä on rapauttanut työntekijöiden luottamusta, kuormittanut ihmisten arkea ja heikentänyt kaupungin työnantajamaainetta.

16.11.2022

Budjettineuvotteluissa otettiin tärkeä askel kohti parempaa: Helsinki tuplaa palkkaohjelmansa, mikä on erittäin hieno päätös. Palkankorotuksia ohjataan kaikkein pienipalkkaisimmille työntekijöille ja samalla tavoitellaan helpotusta muun muassa varhaiskasvatuksen akuuttiin työntekijäkriisiin. Tästä on syytä olla iloinen.

Siitä huolimatta kaupungin tulee tehdä enemmän ja pitkäjänteisemmin töitä palkanmaksun tilanteen korjaamiseksi. Tilanne on jatkunut aivan liian pitkään ja on kaupungin työntekijöiden näkökulmasta täysin kohtuuton. Palkanmaksuongelmat ovat yksi ja samalla erittäin karu muistutus siitä, että hallinto ei ole vain turhaa byrokratiaa, kuten välillä kuulee väitettävän. Kyse on oikeista ihmisistä, jotka tekevät äärimmäisen tärkeää työtä.

Hyvät valtuutetut.

Helsingin kaupungin talous on vakaa. Helsinki on varakas kaupunki, ja meidän tehtävämme on pitää huolta kaupunkilaisista. Poliittiset neuvottelut ovat aina kompromissin tulos, eikä neuvotteluja voi pitää kovin onnistuneena, mikäli kukaan ei ole joutunut luopumaan mistään itselleen tärkeästä. Esimerkiksi asunnottomuuden vähentäminen edellyttää edelleen resursseja ja sotepalveluiden osalta muun muassa päihde- ja mielenterveyspalvelut tarvitsevat lisää panostuksia. Nyt tilanne on monelle kohtuuton ja hoitoonpääsy on aivan liian hidasta.

Katson kuitenkin, että kokonaisuudessa oli paljon enemmän hyvää kuin siinä oli huonoa. Aiemmin mainittujen kasvatukseen, koulutukseen, ilmastoviisauteen ja työntekijöiden hyvinvointiin panostamisen lisäksi kaupunki tulee neuvottelujen tuloksena kunnostamaan ja lisäämään liikuntapaikkoja ja puistoja, avaamaan Kalasatamaan uuden kirjaston, lisäämään kirjastohenkilökuntaa ja jatkamaan ja kehittämään eläinpelastusohjelmaa.

Hyvät valtuutetut.

Edellä mainituista syistä sekä siitä huolimatta ja samalla siksi, että politiikka on kompromissien taidetta, vasemmistoliiton valtuustoryhmä kiittää muita ryhmiä hyvästä yhteistyöstä ja neuvotteluista ja kannattaa talousarvioesityksen hyväksymistä.

Valtuutettu Mari Rantanen

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja muut läsnäolijat.

16.11.2022

Viime vuoden yksi soitetuimmista hiteistä on ollut Portion Boysin *Matin* ja Tepon ikivihreän biisin uudelleen muokattu *Minä tunnen kuinka vauhti kiihtyy*. Mitä ilmeisimmin tätä biisiä on kuunneltu myös Helsingissä, ja todellakin, vauhti sen kun kiihtyy erityisesti rahan tuhlaamisessa.

Valtuustostrategian vastuullisuusperiaate olisi mahdollistanut ensi vuodelle 2,51 %:n menolisäykset, mutta nyt budjetti nousee 6 %:lla. Siis lähes kolminkertaisesti siihen nähden, mitä valtuusto on strategian hyväksyessään sopinut. Perussuomalaiset eivät ole tässä strategiasovussa mukana monistakin syistä – se on susi muutoinkin – mutta miten tämä valtuusto voi tehdä näin tuhlailevaa budjettia? Kokoomus, joka on valtakunnan mediassa taloudenpidon vastuullinen toimija ja velkaantumisen jarruttaja, tuhlaa kuin viimeistä päivää helsinkiläisten rahoja. Melkoista kaksilla ratailla ajamista.

Bästa ordförande.

Ansvarsprincipen beskriven i strategin skulle ha möjliggjort en ökning på 2,51 %, men nu stiger budgeten med 6 %, alltså nästan 3 gånger så mycket som kom överens då strategin utgjordes. Sannfinländarna är inte med i överenskommelsen om strategin av många orsaker. Den är ju usel, men hur har denna stadsfullmäktige kunnat komma fram med en så här pengslösande budget.

Sen lisäksi, että menoja maksetaan kiihtyvään tahtiin ottamalla lisää velkaa, on käyttöön otettu vielä härskimpiä keinoja. Veroprosenttia ei nosteta – se on hyvä – mutta sen sijaan Helenin tuloutusta nostetaan. Eli Helen nostakoon hintoja, näin saadaan kaupungille rahaa viherväestön lempihankkeisiin. Ja työssä käyvät helsinkiläiset maksavat näin lisäveronsa sähkö- ja lämmityskulujen muodossa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupunkimme on muuttunut yhä turvattomammaksi niin kaduilla kuin kouluissa. Lääkäriin ja hammaslääkäriin pääsy on vaikeaa, lasten päivähoidosta puuttuu ihmisiä. Turvallista päivää on yhä useammin vaikeampaa taata lapsille. Kaikki tämä johtuu yhä kiihtyvistä vieraskielisten tulijoiden määrästä. Samalla Helsinki menettää työssäkäyviä lapsiperheitä, jotka muuttavat pois gettoutuvasta kaupungista, jolla ei ole tarjota turvaa, vakautta ja palveluja.

16.11.2022

Helsinki on menettänyt niin pito- kuin vetovoimankin, mutta mikään näistä faktoista ei kuitenkaan tätä valtuustoa tunnu vaivaavan. Jatkeetaan samaan tahtiin keskittyen maahanmuuttajiin ja hamuamalla heitä lisää. Jotenkin kuvaavaa onkin, että apulaispormestari Sazonov oli käynyt Malmössä hakemassa oppia, millaista kaupunkia nyt rakennetaan, ja tuliaisina esitti hesarissa lisää rahaa maahanmuuttajakoordinaattoreihin. Malmö on maailmalla tunnettu jengeistä, ampumisista ja räjähdyksistä. Halutaanko Helsinkiä todella viedä Malmön tielle kokoomuksen johdolla? Ottaisitte mallia mieluumminkin Tanskasta ja ajaisitte järkevää maahanmuuttopolitiikkaa ja sitä edunvalvontaa valtion suuntaan.

Perussuomalaisten sydän itkee verta kaupunkimme lasten, vanhusten, vammaisten ja omaishoitajien puolesta. Heitä ei juurikaan talousarviossa muisteta. On vain kaupungin kasvattamista, suuruudenhullua investoimista ja maahanmuuton lisäämistä. Kaikki, mikä romauttaa kaupungin pitovoiman, vetovoiman ja viihtyisyyden, sitä lisätään entisestään.

Bästa ordförande.

Våra så finländska hjärtan gråter blod för alla barn, gamlingar, funktionshindrade och vårdgivare i Helsingfors. Dem har ni nästan helt glömt i budgeten. Bortglömda är även de som är i behov av läkare, för att inte tala om tandläkare. Säkerhet, beredskap och grundläggande tjänster verkar inte intressera. Det handlar bara om att staden ska växa. Det handlar om megalomana investeringar och ökande av invandring. Allt som river ner stadens hållkraft, attraktion och trivsel, allt det vill man öka.

Arvoisa puheenjohtaja.

Perussuomalainen vaihtoehto ja budjettitavoitteet lähtevät siitä, että palveluja parannetaan, varhaiskasvatuksen painetta puretaan Helsinki-lisän palauttamisella ja yleisessä talouden tilanteessa investointeja lasketaan ja budjetti laaditaan varovaisuusperiaatteella. Lisäksi olisimme halunneet kiinnittää huomiota väestönsuojiiin ja huoltovarmuuteen. Nämä eivät kelvanneet muille puolueille – vastuuttomuus ja ideologia ajoivat edelle. Teen siltä osin palautusehdotuksen, joka on luettavissa järjestelmästä.

Mitä tulee Helsingin palkanmaksutilanteeseen. Tämä tilanne on katastrofaalinen. Se on surkea. Itse asiassa tämä valtuusto ei ole kuunaan ottanut kantaa tähän asiaan. Perussuomalaiset ovat tehneet vastaesityksen, jossa edellytetään kaupungilta ripeitä toimia sekä selvittämään

16.11.2022

Sarastian korvausvelvollisuutta mutta myös tuomaan vaihtoehdot valtuuston käsiteltäväksi. Mitä muita vaihtoehtoja on kuin Sarastia? Muitakin täytyy löytyä. Tämä vastaesitys löytyy järjestelmästä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Ehkä jonnet ei muista, mutta on ollut sellainenkin aika, kun Helsingissä pääsi lääkäriin, pääsi hammaslääkäriin, päivähoito oli turvallista ja toimivaa, koulut olivat turvallisia, lapset osaisivat lukea ja kirjoittaa peruskoulun jälkeen. Kaduilla, julkisessa liikenteessä uskalsi antaa lapsensa kulkea. Vanhuksista pidettiin huolta, vammaispalveluita oli ja päivystyksetkin toimivat. Apua sai, kun tarvitsi. Sellaista kaupunkia perussuomalaiset kaipaavat ja haluavat saada takaisin, ja sellainen kaupunki on mahdollista saada, jos poliittista tahtoa löytyy.

Kiitos. Tack.

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande.

Ärade ordförande, bästa fullmäktigekolleger.

Budgetbehandlingen är annorlunda i år. Vi har inte bara en budget att besluta, utan två, då social- och hälsovården och räddningsväsendet separerats. Historisk är också sänkningen av den kommunala skattesatsen, från 18 procent till bara 5,36, men som vi alla vet är detta ändå en synvilla. Skatteuttaget förblir oförändrat, men största delen går via staten till social- och hälsovården. Lyckligtvis har staden andra intäkter för att täcka de återstående behoven, börjande med fostran och utbildning, som tar över vårdens position som den största sektorn.

Anmärkningsvärt är också att samtidigt som den kommunala budgeten på grund av reformen nästan halveras växer det beräknade överskottet betydligt. Men också det är en synvilla, eftersom överskottet så väl behövs för de investeringar som ska göras. I själva verket räcker det inte till, utan staden måste öka sin lånebörda. Den hålls ändå under kontroll.

Puheenjohtaja.

Muitakin hyviä uutisia löytyy. Verotulot ovat nousseet roimasti, yli odotusten, ja niiden odotetaan jatkavan nousua myös ensi vuonna. Yksi selittävä tekijä löytyy talousarvioesityksen viimeisestä liitteestä.

16.11.2022

Helsingin työllisyysaste oli vuonna 2020 72,3 % ja nousi viime vuonna 74,1 %:iin. Tänä vuonna sen ennustetaan nousevan jopa 76,5:een. Kaikki viittaa siihen, että se voi nousta edelleen ensi vuonna ja työttömyysaste vastaavasti laskea. Monella alalla on valitettavasti päinvastainen ongelma: työvoimapula. Tähän ongelmaan esitetään ratkaisuja talousarvioesityksessä. Korotamme palkkoja erityisesti matalapalkka-aloilla, lisäämme määrärahoja, jotta voimme tarjota työmatkalippuja julkisessa liikenteessä ja me voimme jatkossakin tarjota henkilöstöasuntoja. Samalla olemme edellyttäneet, että valtio meidän alueellamme lisää koulutuspaikkoja aloilla, joilla on työvoimapula, kuten koulutuksessa ja varhaiskasvatuksessa.

Ordförande.

I sammanhanget har vi på SFP:s initiativ i budgetöverenskommelsen särskilt fäst uppmärksamhet vid personalbristen på den svenska sidan, som är ännu svårare än på den finska. Det krävs särskilda åtgärder och också de svenska social- och hälsovårdstjänsterna kräver särskild personal med uttalat koordineringsansvar för att fungera. Den politiska ledningen, nämnden och sektorns tjänstemannaledning bör få i uppgift att kontinuerligt, varannan månad, till exempel, diskutera en rapport om åtgärder som vidtas för att förbättra personalsituationen. Även om det kan kännas exceptionellt måste personalfrågan nu hanteras med en krismedvetenhet som liknar den under coronapandemin.

Puheenjohtaja.

Kaupungin lähes 3 miljardin budjetista suurin osa on etukäteen lukittu lainsäädännössä tai muissa säännöksissä. Liikkumavaraa neuvotteluissa oli joitakin kymmeniä miljoonia. Pystyimme kuitenkin tuottavuutta lisäävillä toimenpiteillä kasvattamaan tätä liikkumavaraa. Käytimme liikkumavaran huolellisesti. Koulutusta uhkaavat leikkaukset, joita virkamiehet uskollisina budjettiraameille olivat ehdottaneet, pystyttiin eliminoimaan. Sen lisäksi lisättiin rahoitusta uusiin satsauksiin, joilla varmistetaan koulujen ja päivähoidon laatu. RKP on tyytyväinen tähän lopputulokseen. Tästäkö perussuomalaiset säästäisivät?

Kulttuuri- ja vapaa-aika-alaa uhkasi erityisesti nousevat energiakustannukset, kun urheilu- ja kulttuuritiloja pidetään lämpiminä. Lisäsimme kuitenkin määrärahaa, jonka pitäisi kattaa kasvavat energiakustannukset, ja näin kaikilla aloilla. Tästäkö perussuomalaiset säästäisivät?

Samoin lisäsimme määrärahoja, jotta voimme viimeinkin saada maksettua Helsingin kaupungin henkilöstön palkkoja oikein. Ongelmat ovat

16.11.2022

jatkuneet sietämättömän pitkään. Maineemme hyvänä työnantajana on vaarassa, mikä vaikeuttaisi kaupungin henkilöstön rekrytointia. RKP vaatii, että tämä asia priorisoidaan, jotta saadaan nopea ratkaisu aikaiseksi.

Puheenjohtaja.

Toinen suuri ongelma tai ainakin kysymysmerkki on, miten valtion antamat eli meidän omien veronmaksajien rahat tulevat riittämään sosiaali- ja terveydenhoitoon. Hyvä uutinen helsinkiläisille on kuitenkin, että voimme pitää terveyskeskus- ja laboratoriokäynnit ilmaisina. Jos Uudestamaasta olisi tullut yksi ainoa hyvinvointialue, tämä ei varmasti olisi ollut mahdollista. Erillisenä ja itsenäisenä toimijana pystymme jatkossakin tällä tavoin edes osittain kompensoimaan pääkaupungin korkeita asumis- ja elinkustannuksia. Helsinki tulee tekemään kaikkensa, ettei palvelutaso laske, että voimme huolehtia kaikista ja myös turvata Malmi sairaalan päivystys, joka on välttämätön kaupungin terveydenhoitopalveluiden toimivuuden kannalta.

Ärade ordförande, bästa kolleger.

Helsingfors fortsätter att hushålla klokt med de gemensamma resurserna och fortsätter att investera i en stad som växer, i skolor, daghem, bostäder, parker idrottsanläggningar och så vidare. Helsingfors satsar på kollektivtrafiken och det finns pengar för en båtförbindelse till Kronbergsstranden, vilket SFP har haft som målsättning redan länge. Allt som allt har vi gjort det bästa möjliga av en ekvation som var svår att lösa. SFP-gruppen tackar de andra grupperna som är med i budgetöverenskommelsen och de beredande tjänstemännen, och stöder ett godkännande av förslaget, ekonomiplanen för de närmaste åren och förslagen till skattesatser.

Ja sama suomeksi vain lyhyesti. Kaiken kaikkiaan olemme ratkaisseet vaikean yhtälön parhaalla mahdollisella tavalla. RKP:n ryhmä kiittää muita talousarviosopimuksessa olevia ryhmiä sekä valmistelukoneistoa ja kannattaa talousarvioletyksen, lähivuosien taloussuunnitelman sekä verokantaehdotusten hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Joel Harkimo

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

16.11.2022

Helsinki on toipunut hyvin koronan jälkeisestä kriisistä, ja talousarvioesitys näyttää hyvältä. Kaupungin talous on vakaalla pohjalla. Meillä on kuitenkin edessämme uusia haasteita: energiakriisi ja sota Ukrainassa vaikuttavat kaikkien meidän helsinkiläisten elämään. Lisäksi inflaatio on iskenyt kaupunkilaisten lompakoihin. Tämä kaikki luo meille kovat paineet pitää kaupungin talous hallinnassa ja tasapainossa. Samalla pitää varmistaa, että Helsingissä homma toimii ja palvelut pelaa.

Jos vanhat enteet pitävät paikkansa, Helsinki tulee konsernitasolla tekemään reilun 600 miljoonan euron tuloksen. Se mahdollistaa tärkeitä, kaupunkia kehittäviä investoinnit. Helsingin investointitaso on tosi korkea ja se rahoitetaan melkein kokonaan tulorahoituksella. Onko se oikein, että vuodesta toiseen kaupunki tekee satojen miljoonien tuloksia, joilla investoidaan näin paljon? Eikö meidän pitäisi suunnata rahavirtoja vielä enemmän kaupunkilaisille tärkeisiin palveluihin? Esimerkiksi koulutukseen sekä varhaiskasvatukseen eikä pelkästään, tai no pelkästään, mutta infraan. Esim. Kruunuvuoren sillat tulee maksamaan 276 miljoonaa, samalla kun koulutukseen tehdään vajaan 5 %:n lisäys. Se on toki hyvä startti ja kiitos kaikille siitä.

Meillä on esimerkiksi suuret ryhmäkoot ja vähän erityisopetusta. Minä lukihäiriöisenä olin erityisopetuksen kanta-asiakas. Erityisopetus on esimerkiksi lukihäiriöiselle elintärkeä koulumenestyksen kannalta. Nykykoululaisilla tarve on vain kasvanut.

Yrittäjät on ahtaalla. Ensin muutama vuosi koronaa ja sen jälkeen edellä mainitut muut haasteet. Kaiken päälle näyttää siltä, että maailmantalous sakkaa. Se tarkoittaa, että näin siis myös Helsingin. Huomaamme sen tulevina vuosina, kun kunta-Helsingin tulos tippuu nyt yli 400 miljoonasta vajaan 150 miljoonaan. On siis tärkeää, että teemme oikeita päätöksiä tänään, mutta varsinkin tulevina vuosina. Meidän pitää pystyä varmistumaan siitä, että yrittäjyyttä arvostetaan Helsingissä myös tulevaisuudessa ja takaamme yrittäjille mahdollisimman hyvän toimintaympäristön.

Kuten olen monesti todennut, on hassua, että talousarvioesitys ja tilinpäätös ovat kaksi erilaista kokonaisuutta. Tänään käsittelemme ainoastaan kunta-Helsingin sekä soteopen budjettia. Emme kuitenkaan konsernin. Helen hyvänä esimerkkinä tulee tekemään ennätystuloksen ensi vuonna sähkön markkinahinnan nousun johdosta. Me helsinkiläiset kuitenkin omistamme Helenin. Olisi siis tärkeää, että pystyisimme laskemaan sähkön hintoja kaupunkilaisille inflaation ja kriisien keskellä. Tässä on mielestäni jälleen yksi syy, miksi meidän pitäisi

16.11.2022

budjettivaiheessa ymmärtää myös suurimpien tytäryhteisöjen budjetit ja saada ne talousarvioesitykseen. Nyt me ei saada kunnon kokonaiskuva.

Kuten sanottu, kokonaisuutena talousarvioesitys on hyvä ja kaupungin talous on vakaalla pohjalla – ainakin tällä hetkellä. Liike Nytin ryhmä kannattaa talousarvion hyväksymistä ja kiittää kaikkia muita ryhmiä.

Kiitos.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät kanssavaltuutetut.

Kysyin muutamalta helsinkiläiseltä, millaisena he näkevät kotikaupunkimme tällä hetkellä. Vastauksissa nousivat esille varhaiskasvatuksen ongelmat, ikääntyneiden hoivan haasteet ja tunne siitä, että saadaakseen laadukasta palvelua on jaksettava vaatia sitä äänekkäästi. Lähes jokainen vastaaja totesi myös, että Helsinki on varakas kaupunki, jossa hoidetaan monia asioita jo nyt hyvin.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsinki-brändiä on vahvistettava niin kotimaassa kuin kansainvälisesti, jotta kaupunkimme pärjäisi. Helsingin pitää olla houkutteleva paikka erityisesti investoijien, osaajien ja matkailijoiden näkökulmasta. On löydettävä vastaus kysymykseen, mitkä ovat ne erityiset tekijät, jotka voivat tehdä meistä kiinnostavamman ja houkuttelevamman paikan muiden vaihtoehtojen sijaan.

Yleisiä vaikeuskertoimia riittää. Ensi vuoden näkymät ovat monin osin hämärän peitossa. Euroopan turvallisuustilanne on muuttunut. Taloustilanne on haastava. Tämä vaikuttaa myös Helsinkiin ja helsinkiläisiin. Moni kaupunkilainen on huolissaan omasta taloudestaan.

Keskustan valtuustoryhmän mielestä kaupunkimme on pyrittävä luomaan vakautta ja luottamusta ihmisten arkeen kaikilla niillä keinoilla, jotka ovat käytettävissämme. Nyt on entistä tärkeämpää huolehtia siitä, että ihmisten tarvitsemat peruspalvelut toimivat hyvin. Samalla on pidettävä kaupungin talous hyvässä kunnossa.

Kaupunkimme yksi isoimmista haasteista on ammattitaitoisten työntekijöiden saatavuus. Talousarvioon sisältyvät keinot työnantajakuva-

16.11.2022

vahvistamisessa ovat hyviä, ja pidämme tärkeänä, että erityisesti pienempien palkkojen korottamiseen kohdistetaan lisärahaa. Samalla on todettava, että nämä toimet eivät auta, jos kaupungin työnantajamaailmaan kolauksen aiheuttaneen palkanmaksujärjestelmän Sarastian ongelmia ei saada ratkaistua pikaisesti.

Toinen merkittävä haasteemme on alueellisen tasa-arvon parantaminen ja eriarvoistumiskehityksen estäminen. Koulujen ja asuinalueiden väliseen eriytymiseen on puututtava määrätietoisesti. Myllypuro on erinomainen esimerkki siitä, miten aluetta kehittämällä voidaan vahvistaa sen elinvoimaisuutta ja nostaa se kukoistukseen. Samaa otetta tarvitaan muidenkin kaupunginosien uudistamiseen. Sotepalveluiden on oltava jatkossakin kaikilla kaupunkialueilla helposti saavutettavissa ja palveluiden saatavuutta pitää parantaa. Tähän meitä toki tulee velvoittamaan myös eduskunnassa tänään hyväksytty laki kiireettömän hoidon hoitotakuun määräaikojen kiristämisestä.

Hyvät valtuutetut.

Elämme leivästä, mutta kaipaamme hyvään elämään muutakin. Erityisesti vaikeiden koronavuosien jälkeen kulttuuri- ja vapaa-aikatoimialalla tehtävällä työllä on erityinen merkitys helsinkiläisten hyvinvoinnin edistämässä. Kulttuurin toimintaedellytyksiä pitää vahvistaa niin kaupungin omassa toiminnassa kuin edistämällä muiden toimijoiden toimintaedellytyksiä. Energian hinnan noustessa on tärkeä turvata liikuntatoimen mahdollisuudet pitää liikuntapaikat auki ja kaupunkilaisten käytettävissä. Käyttömaksut pitäisi myös pystyä pitämään niin kohtuullisina, että kaikilla kaupunkilaisilla on tuloista riippumatta mahdollisuus mennä uimaan tai harrastamaan muuta liikuntaa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Viime viikonlopun putkirikot eri puolilla kaupunkia osoittavat valitettavalla tavalla, että korjausvelan kerryttäminen vuosi toisensa perään joutaa vain huonoon lopputulokseen. Riittävä ratkaisu ei ole se, että toteamme vain HSY:n olevan vastuussa vesi- ja viemäriverkostoista. Olemme pohtineet valtuustoryhmässämme sitä, millainen rooli Helsingillä pitäisi olla kuntayhtymissä, joissa olemme omistajana. Kannammeko riittävästi vastuuta ja ennakoimme tulevaa myös kuntayhtymien toiminnassa?

Valtuustoryhmämme pitää budjettiesitystä pääosin hyväksyttävänä. Esityksessä on myös ongelmia, jotka kaupunginhallitusryhmätkin ovat epäilemättä tunnistaneet, mutta joiden korjaamisen ideologia on

16.11.2022

estänyt. Budjettikirjan sivulla 26 on perheiden kannalta erittäin merkittävä kirjaus: toteutetaan lähipäiväkotiperiaate. Tämän tavoitteen puolesta toimimme jo viime kuntavaalikaudella yli puoluerajojen. Olemme iloisia asian kirjaamisesta talousarvioon. Samalla on todettava, että tavoitteen saavuttaminen on haasteellista. Valtuustoryhmämme on nostanut kerta toisensa jälkeen esille varhaiskasvatuksen voimakkaan kysynnän aiheuttamat paineet laadukkaaseen varhaiskasvatuksen tarjoamisessa. Henkilöstöstä on pulaa ja päiväkotipaikkaa on jouduttu tarjoamaan pitkän matkan päästä kotoa. Yhdeksi ratkaisuksi olemme esittäneet kotihoidon tuen kuntalisän palauttamista alle kaksivuotiaille, jotka tarvitsevat vielä enemmän aikuista ja syliä hoitopäivän aikana. Teen tämän vuoksi seuraavan vastaesityksen.

Kaupunginvaltuusto päättää palauttaa kotihoidon tuen Helsinki-lisän 1–2-vuotiasta lasta kotona hoitaville perheille 1.1.23 lähtien. Tätä tarkoitusta varten lisätään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle 4 miljoonan euron lisärahoitus.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

Monilla ihmisillä on taloudellisia vaikeuksia, ja tämä tulee ottaa vakavasti. Inflaatio jyllää ja ruoan hinta kallistuu kovaa vauhtia. Vielä kovempaa vauhtia on kallistunut sähkön ja muun energian hinta. Myös lainojen korot ovat lähteneet nopeaan nousuun. Monen talous on vaarassa kaatua. Kun aikanaan asuntolainoja on myönnetty, velan antamista ennen on tehty niin sanottuja stressitestejä. On laskettu, että lainanottajat selviävät merkittävästäkin koron noususta. Mutta jos merkittävään koron nousuun lisätään huima energian hintojen nousu, merkittävä ruoan kallistuminen sekä lähes kaiken kallistuminen, niin tällaista kokonaisvaltaista stressinsietokykyä ei ole testattu. On ymmärtävää, että monen helsinkiläisen tilanne on vakava. Meidän on autettava ihmisten selviämisessä.

Parisen viikkoa sitten pormestari Vartiainen ja apulaispormestari Razmyar olivat syyttämässä valtiota nykyisen varhaiskasvatuksen kriisistä. Kritiikille on perusteensa. Varhaiskasvatuksen koulutuspaikkoja tulee saada tarvittava määrä. Kysyn kuitenkin, olisiko syytä katsoa myös peiliin. Miksi markkinatalouden ei anneta toimia? Kun johonkin korkeapalkkaiseen toimeen kaivataan työntekijää, ollaan herkästi valmiit korottamaan palkkaa rutkastikin. Mutta kun korkeintaan keskinkertaisesti ansaitsevista ihmisistä on kyse, palkkaa ei enää ollakaan valmiit samassa

16.11.2022

määrin nostamaan, jotta riittävä määrä työntekijöitä löytyisi. Vaatiesamme koulutuspaikkojen lisäämistä meidän on syytä nostaa selkeästi niiden alojen palkkausta, joissa ei ole riittävästi työntekijöitä. Helsinki on lisäksi omin päätöksin vaikeuttanut tilannetta. Lasten kotihoidon tuen Helsinki-lisän lähes totaalinen poisto on heikentänyt monien lapsiperheiden taloudellista tilannetta ja ahdistanut ihmisiä luopumaan oman lapsen kotihoidosta ja siirtämään lapset päivähoittoon. Miksi Helsinki haluaa tietoisesti heikentää lasten ja vanhempien suhdetta? Vaikka vanhemmissa on luonnostaan tarve hoivata lasta ja lapsessa on luonnostaan tarve kiintyä ja kiinnittyä vanhempiinsa, ajamme heitä erilleen. Nykytrendi johtaa siihen, että lapset kiinnittyvät vanhempiensa sijaan vertaisiinsa. Vertaisorientoitunut lapsi tai nuori on haavoittuvaisempi, mutta hän pyrkii kätkemään haavoittuvaisuutensa. Siksi länsimainen kulttuuri on cooliuden kulttuuria, jossa osoitetaan välinpitämättömyyttä asioita kohtaan.

Vertaisista emme löydä ehdotonta rakkautta. Vanhemmat tavallisesti rakastavat lapsiaan ehdottomasti. Vaikka tänään riideltäisiin, vanhempi ei jätä lastaan. Kavereiden kanssa on toisin. Heiltä saa ehdollista rakkautta. Jos toimin vastoin heidän toiveitaan, he saattavat hylätä minut.

Teen seuraavan vastaesityksen: kaupunginvaltuusto päättää laajentaa Helsinki-lisän koskemaan myös 1–3-vuotiaita lapsia vuoden 2023 alusta alkaen siten, että kotihoidon tuen Helsinki-lisää maksetaan 1.1.2023 alkaen 275 euroa kuukaudessa. Tämän mahdollistamiseksi lisätään kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kohtaan 2 00 avustukset 13,9 miljoonaa euroa.

Energian hinta ja saatavuus ovat tärkeitä ihmisten hyvinvoinnin kannalta. Nyt kun energian hinta on nousemassa pilviin, on tärkeää, että Helsinki pyrkii vaikuttamaan energian hintaan mahdollisuuksiensa mukaan. On vaara, että energiayhtiöt käyttävät tilannetta hyväkseen ja asiakkaidensa tappioksi. Helsingin edustajien tulee Helsingin Energiassa puolustaa tavallisia ihmisiä taloudellisen ahdingon aikana.

Teen seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta huolehtia siitä, että energian hinta pysyisi kohtuullisena tulevaisuudessa.

Lisäksi tuon lyhyesti esille muut kristillisdemokraattien talousarviotavoitteet, joista osa budjetissa on huomioitu, osa ei. Pidämme tärkeänä, että Helsinkiin saataisiin ainakin paljon hoitoa tarvitseville

16.11.2022

omalääkärijärjestelmä, jolloin lääkäri valmiiksi tuntisi potilaan terveystietojen ja säästettäisiin merkittävästi aikaa. Lisäksi potilaat saisivat parempaa hoitoa. Halusimme säilyttää Malmin päivystyksen. Mielestämme olisi hyvä, että kaupungissa järjestettäisiin väestönsuojeluharjoitus niin, että jokainen helsinkiläinen tietäisi, minne hätätilanteessa mennä. Aikaa ei enää ole, kun tilanne on niin sanotusti päällä. Vanhusten hoivan resurssit on turvattava ja esimerkiksi kotihoitoon annettava kaikki tarvittava tuki. Peruskoulutuksen ja varhaiskasvatuksen oppimateriaalit on turvattava. Kannatan valtuutettu Rantasen vastaesitystä.

Kiitos.

Valtuutettu Wille Rydman

Rouva puheenjohtaja.

Epänormaalien puheenvuorojen jälkeen on mukava pitää normaali puheenvuoro. Kaupunginvaltuuston käsitellessä tulevan vuoden budjettia puhutaan koko kaupungin seuraavan vuoden toiminnasta. Näin muodoin myös käsiteltävät teemat ovat hyvin monimuotoisia.

Itse keskityn tässä puheenvuorossani niihin moninaisiin päätöksiin, joilla Helsinki kaventaa autolla liikkumisen mahdollisuuksia Helsingin keskustassa. Älköön kuitenkaan puheenvuoroani ymmärrettäkö väärin. Helsingissä on alueita, joilla ainakin kesäaikaan nykyistä laajempi kävelykeskusta on hyvin perusteltavissa. Parhaimmillaan jonkin katuosuuden sulkeminen autoliikenteeltä palvelee alueen vetovoimaa ja viihtyisyyttä. Usein käytännön vaikutukset voivat silti olla myös päinvastaisia.

Maantieteelle emme mahda mitään. Emme myöskään kaupunkisuunnittelussa. Ison osan vuodesta Helsingin kadut ovat ilmasto-olosuhteista johtuen joka tapauksessa paikkoja, joille ei varsinaisesti tulla aikaa viettämään. Tämä seikka ei muuksi muutu, vaikka katuja kuinka autoliikenteeltä suljettaisiin. Lisäksi on syytä ymmärtää se, etteivät tuotteet idyllisimpiinkään kivijalkaliikkeisiin saavu polkupyörillä tai raitiovauunuilla. Myös kävelykeskustan liikkeiden toimintaedellytyksenä on, että niiden toimitusketjut toimivat, ja kovin monessa tapauksessa se ei ilman kumipyöräliikennettä onnistu.

Kävelykatujen todellisuus Helsingissä ei vastaa idealisoituja havainnekuvia. Hyvänä esimerkkinä käy Iso Roobertinkatu. Se ei ole erityisen viihtyisä eikä erityisen autotonkaan. Käytännössä kuormaavat autot

16.11.2022

ovat kävelijöiden seassa, kun ne huoltavat kyseisellä kadulla toimivia liikkeitä.

Kaupunkitila on tietenkin sekä rajallista että arvokasta, ja on aivan oikein esittää kysymys, kuinka suuri osa siitä on perusteltua varata juuri pysäköinnille. On myös aivan totta, että jos jonkin julkishyödykkeiden kysyntä ylittää tarjonnan, on viisaampaa säännöstellä sen saatavuutta hinnoilla kuin jonoilla tai ruuhkilla.

Näistä lähtökohdista huolimatta puhe markkinoista pysäköinnissä on älyllinen virhe ja johtaa harhaan. Markkinoiden määritelmä kun on se, että on useita myyjiä ja useita ostajia. Kaupunki sitä vastoin on pysäköintimahdollisuuksien säännöstelijänä käytännössä monopoliase-massa. Muutamat yksityiset pysäköintihalliytykset eivät tätä perusläh-tökohtaa muuta, koska niidenkin liiketoimintaedellytykset ovat niin täy-dellisesti kaupungin poliittisista päätöksistä riippuvaisia.

Kaupunki toimii siis sekä pysäköinnin tosiasiallisena monopolihinnoitte-lijana että sen tarjonnan yhä selvempänä supistajana. Tällainen ase-telma on hyvin kaukana mistään markkinoiksi kutsuttavasta. Aatteelli-nen pyrkimys autoilun vähentämiseen on sinänsä aivan legitiimi yhteis-kunnallinen ideologia, mutta sen verhoaminen markkinaretoriikkaan on epärehellistä. Kovin fiksu ideologia autovastaisuus ei silti ole. Sen seu-raukset näkyvät selvimmin Jätkäsaaren kroonisissa liikenne-ruuhkissa. Liikenteelliset tarpeet kun ne eivät katoa sillä, että jätetään autolla ta-pahtuvan liikkumisen sujuvuus varmistamatta. Pitkistä ja hitaasti pur-kautuvista ruuhkista ei ympäristökään kiitä.

Kaupungissa liikkumiseen liittyy monenlaisia yhteiskunnallisia intres-sejä, jotka poliittisten päättäjien tulisi huomioida tasapuolisesti. Keskus-tassa asuva ihminen ei välttämättä ole hyvätuloinen. Hän voi olla myös pienellä eläkkeellä elävä liikuntarajoitteinen leski. Hänelle oma auto voi olla keskeinen tapa pysyä itsenäisessä elämässä kiinni ja kohtuuhintai-nen asukaspysäköinti sen ainoa mahdollistaja. Tällaisille ihmisille rajut hinnankorotukset eivät ole kannustin harkita omaa auton käyttöä, vaan dramaattinen heikennys mahdollisuuksiin selviytyä kohtuudella omasta arjestaan.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

16.11.2022

Olemme hyväksymässä Helsingin 2023 talousarvioita jälleen kerran epävarmassa maailmantilanteessa. Vuosi sitten päätimme budjetista ? koronapandemian keskellä ja nyt kaikkea varjostaa Euroopassa käytävä sota.

Aika on synkkä, mutta emme saa menettää toivoa paremmasta. Vaikeina aikoina kyky sopia ja tehdä kompromisseja eri tavoin ajattelevien välillä on arvokasta. Perussuomalaisia lukuun ottamatta muut kaupunginhallitusryhmät pystyivät sopimaan yhteisestä talousarviosta, vaikka jokainen varmasti joutui joustamaan omista tavoitteistaan.

Minä en muista, kuinka monta kertaa perussuomalaiset on jäänyt budjettisovusta pois. Joko on kymmenen kertaa, että ette ole olleet mukana? Protestin tietysti saa kuuluville, mutta kaupungin kehitykseen ei ulosmarssilla vaikuteta mitenkään. Ehkä se ei ole teidän tarkoituksennekaan.

Lapsissa ja nuorissa on tulevaisuus. Olen tyytyväinen, että kasvatukseen ja koulutukseen esitetään lisämäärärahaa. Myös Herttoniemen ja Itäkeskuksen huonokuntoisten metroasemien korjaus vihdoinkin käynnistyy. Samalla päätettiin osoittaa varat Vuosaaren tekojäärädan toteutukseen. On tärkeää, että lähiöiden liikuntamahdollisuuksia vahvistetaan tasapuolisesti. Tein tästä tekojääräadasta talousarvioaloitteen ties kuinka monennen kerran, ja olen nyt iloinen, että se vihdoinkin toteutuu.

Tällä viikolla otsikoissa olleet putkirikot alleviivaavat, että jatkossa meidän täytyy kiinnittää enemmän huomiota perusinfraan tässä kaupungissa. En muista, että tässä salissa olisi sen kymmenen vuoden aikana, mitä olen täällä ollut, ikinä aiemmin – kun tänään Peltokorpi – puhuttu vesijohtojen korjausvelasta. Se ei ole teemana samalla tavalla mediaseksikäs kun aina vain uusien menojen keksiminen johonkin sinänsä hyvään asiaan. Tsaarin aikaisilla putkillilla ei loputtomiin kuitenkaan pärjätä. HSY:n suurimpana ja putkistoltaan vanhimpana jäsenkuntana Helsingin täytyy pitää huolta siitä, että vesi- ja viemäriverkon korjausten kaltaisia perusasioita ei enää laiminlyödä.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Raatikainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Ihan tähän valtuutettu Jalovaaran esittämään kummalliseen asiaan, että marssimme ulos budjettineuvotteluista. Ei pidä paikkaansa. Olin

16.11.2022

siellä paikalla valtuutettu Nuutti Hyttisen kanssa, ja me emme marssi-neet ulos, vaan meidät ikään kuin poistettiin. Sanottiin, että meillä ei ole enää asiaa olla neuvotteluissa, koska olemme joistakin asioista eri mieltä. Jalovaara itse ei ollut paikalla.

Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Suora kysymys tässä, kun minä en nyt muista, että kuinka monta ker-taa peräkkäin te olette olleet budjettisovun ulkopuolella. Olen ollut kym-menen vuotta valtuustossa. Mä en muista, oletteko te tänä aikana ker-taakaan olleet budjettisovussa mukana. Ihan tällainen tarkentava ky-symys tässä. Muistatteko te itsekään, milloin olette viimeksi ollut mu-kana?

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Selvyyden vuoksi on varmaan syytä todeta, että ei perussuomalaisten ryhmää ole poistettu budjettineuvottelusta. Kävimme itse asiassa hyvin pitkälle asti yhteisiä neuvotteluja, mutta jossain vaiheessa tietenkin, niin kun voi kuunnella tätä perussuomalaisten ryhmäpuheen vuoroa, niin jossain vaiheessa neuvotteluja täytyy todeta myös se, että jos ollaan näin perustavanlaatuisista asioista eri mieltä, jotka sisältyvät tähän budjettipohjaan, kuten esimerkiksi se, että Helsingin kaupungissa SDP:n tavoitteesta on lisätty myönteisen erityiskohtelun rahoitusta kou-luille. Kun perussuomalaiset ovat vaikkapa tästä asiasta olleet lukuisia kertoja ja tässäkin tapauksessa ensi vuoden budjetin kohdalla perusta-vanlaatuisesti eri mieltä, niin silloin jossain vaiheessa täytyy tämän asia todeta ääneen. Näin se todettiin hyvässä hengessä tälläkin kertaa.

Valtuutettu Mika Raatikainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kuten sanoin, niin siellä kuitenkin Vartiainen, joka toimi, pormestari tai kaupunginjohtaja, mikä hän nyt onkaan, niin toimi puheenjohtajana. Kyllä ? hyvin selvästi ilmoitettiin, että voitte poistua.

16.11.2022

Vielä palataan tuohon Heinäluoman, valtuutettu Heinäluoman puheisiin. Heinäluoma muistaakseni jossain lehdessä, voin ne kaivaa kyllä esiin, ilmoitti, että olimme lähteneet sieltä jotain seitsemän maissa. Minä kirjoitin ylös: lähdettiin 17. Mulla on sekin ylhäällä paperilla, että hieman 17:n jälkeen. Valtuutettu Nuutti Hyttinen varsin hyvin muistaa tapahtuman. Kirjoitimme ne muistiin ihan juuri, koska arvasimme, että tällaista itkua täällä tulee taas kerran.

Mitä tulee tähän toiseen Jalovaaran kysymykseen, että kuinka monta kertaa olemme poistuneet budjettineuvotteluista, niin en ole pahemmin laskeskellut. Aina silloin kun se tuntuu olevan tarpeellista.

Ledamoten Björn Månsson (replik)

Tack, ordförande.

Itsekin olin niissä budjettineuvotteluissa myöskin siinä tilanteessa, kun perussuomalaiset poistuivat. Heiltä nimenomaan kysyttiin, ovatko nämä ja nämä kynnysasioita teille. Ja kun vastaus oli myönteinen, että ne on kynnysasioita, niin yhteisesti todettiin, että ei löydy yhteistä säveltä.

Valtuutettu Petrus Pennanen

Tack, ordförande.

Olen tarkastuslautakunnan jäsen, ja kerron nyt viisi tärkeää lautakunnan suositusta kaupungin isojen ongelmien ratkaisuun ja vertaan niitä meidän budjettiin.

Ykkönen. Kotihoidon organisointi, joka auttaa keskittymään asiakkaisiin, paremmat työehdot ja -olot. Henkilöstöä pitää saada lisää töihin erityisesti ruotsinkielisellä puolella, jossa palvelua ei ole saanut usein ollenkaan. Kotihoidon koko rahoitus lisääntyy 36 miljoonasta vuonna -21 44 miljoonaan vuonna-23. Osaisiko joku vastata, paljonko lisä on nimenomaan ruotsinkielisille palveluille?

Kakkonen. Liikkuvan hoitajan palvelu 24/7 pitäisi saada laajaan käyttöön kuten naapurikunnissa eli hoitamaan iäkkäitä kotona. En huomannut mitään mainintaa, vaikka on tärkeä kehityskohde kotihoidossa. Nyt kotihoito kutsuu apua muista yksiköistä, mikä on hidasta, vaikka

16.11.2022

liikkuva hoitaja -palvelu on jo käytössä. Eli ei mitään järkeä. Pitäisi saada se laajempaan käyttöön.

Kolme. Seurataan oppimisvajetta ja annetaan oppilaiden tarvitsemaa tukea. Valtuutettu Korkkulan kolme aloitetta koulunkäynnin resursseista tukisi tätä. Vastausten mukaan rahoitus on riittävä, muun muassa noin 17 miljoonaa lasten ja nuorten oppimis- ja hyvinvointivajeisiin. Korkkula voi itse kommentoida lisää.

Nelonen. Lisää asuntoja ja tavoiteaika mielenterveyskuntoutujien kotiin pääsulle. Tähän liittyyneen Asunnottomuus pois Helsingistä tavoite -27. Toimenpideohjelma on hyväksytty nyt syksyllä. Toivottavasti siinä mielenterveyskuntoutajat ovat tärkeässä asemassa.

Vitonen. Lapsiperheille lisää varhaista monen toimijan tukea, kuten perhekeskuksia. Perhekeskuksia on tulossa ensi vuonna Haagaan, Malmiin ja Itäkeskukseen.

Yhteenvetona sanoisin, että yritetään saada myös liikkuva hoitaja -palvelu tunnetuksi ja laajaan käyttöön. Se vähentäisi päivystysten kuormitusta merkittävästi, parantaisi kotihoidon palvelua paljon. Ja asunnottomuuden poistossa on mielenterveysongelmallisille annettava prioriteetti.

Kiitos.

Valtuutettu Nina Suomalainen

Hyvä puheenjohtaja, hyvä valtuusto.

Kuten kaikki tiedämme ja kuten kokoomuksenkin ryhmäpuheenvuorossa korostettiin, elämme poikkeuksellisia aikoja. Maailma on taas kerran nyrjähtänyt nurin, eikä se ole vain pieni virus, joka yrittää saada meistä yliotteen, vaan naapurimaamme diktaattori ja hänen rikolliset sotajoukkonsa. Pitkään yritimme uskoa, että naapuristamme tulisi demokraattinen ja ystävällismielinen valtio, jonka kanssa voimme käydä kauppaa ja tehdä yhteistyötä lähialueillamme, mutta näin ei käynyt. Mutta meidän huolestumme eivät ole mitään verrattuna siihen, mitä ukrainalaiset kokevat maansa olemassaolon ollessa uhattuna päivässä toiseen ja heidän taistellessa sananmukaisesti hengestään.

Ajattelen itse monesti, mitä järkeä on käyttää energiaamme näpertelyssä kaupunkilaisten, kaupunkitason aloitteiden kanssa, joissa kyse on joskus siitä pääseekö talviuimaan parinsadan metrin vai kahden

16.11.2022

kilometrin päässä ja saadaanko talonseinään kyltti merkkihenkilölle. Toisaalta meidän on jatkettava jokapäiväistä elämäämme. Voimme myös olla onnellisia siitä, että meillä on demokratia, jossa pieniäkin asioita voidaan ehdottaa. Tai mielipiteitä, jotka eivät kaikkia miellytä.

Tänään edessämme olevassa Helsingin talousarviossa ensi vuodelle on valtavasti asioita, joita demokraattisen ja vapaan maan kansalainen voi toivoa. On perusterveydenhuolto, sosiaaliturva, lapsille ja nuorille koulunkäyntiin mahdollisuus ja vieläpä jokapäiväinen kouluruoka, josta suurin osa maailman koululaisista saa vain uneksia. On luksusta kuten harrastuspaikkoja, on se sitten talviuintilaituri, pääsy kirjastoon lainaamaan mitä tahansa kirjoja tai lukemaan lehtiä. Itse asiassa löydän jatkuvasti uusia palveluja, joita kaupunkimme meille tarjoaa maksutta tai pientä korvausta vastaan.

Kuulun itse siihen koulukuntaan, joka ajattelee, että vastuullinen taloudenpito on joka talouden, myös julkisen sektorin ja Helsingin kulmakivi. Suomen ja maailman mittakaavassa meillä on erinomainen budjetin taso. Esimerkiksi nyt lisätään toimialoille yli 80 miljoonaa. Monesti kuitenkin lautakuntatasolla ja täälläkin käsiemme läpi kulkee satoja päätöksiä ja aloitteita, joissa ehdotamme usein lisää asioita. Tuntuu, ettemme ole sisäistäneet perussääntöä. Nimittäin jokainen lisäinen päätös ja lisäkulu on siis lisäkulu jokavuotisissa käyttömenoissa. Jolloin sitoutamme tulevia päättäjiä ja asukassukupolvia maksamaan näitä kuluja. Olettaen tietenkin ettemme onnistu saamaan niistä myös tulon kertymää. Toivon, että pystymme pitämään järjen näissäkkin kuluissa.

Kokoomuksen ryhmäpuheenvuorossa mainittiin varautuminen, kuten lisäpanostus väestönsuojiiin. Tämä on tärkeää, koska kaikki on nyt kovin arvaamatonta. Mutta kuten viime viikonloppuna Helsingin kaduilla valunut vesi osoitti, voi valitettavasti epäillä, onko varautumisemme huipputasoa. Itse kannatan vahvasti tekoja ja päätöksiä, joissa pidetään huoli perusasioista. Sellaisista, joita ei näy päällepäin tai jotka eivät kuulosta trendikkäälle. Tässä olen samaa mieltä valtuutettu Jalo-vaaran kanssa. Voimme ja meidän täytyy pitää huolta normaalista päiväjärjestyksestä.

Meillä on myös palkkakaaos, jonka vaikutukset eivät todella ole reiluja. Joskus raja järjestyksen ja kaaoksen välillä kulkee muutaman tavallisen ihmisen teoissa. Toivon hartaasti, että asiaa hoitavat henkilöt pystyvät ajattelemaan out of the box ja ratkaisemaan pian tärkeimmät ongelmatkohdat.

16.11.2022

Tänään käsiteltävä 444-sivuinen tiiliskivi antaa uskoakseni tarpeeksi pohjaa sille, että kaupunkimme pystyy tarjoamaan tärkeimmät palvelut kaupunkilaisille – ja jonkin verran arjen luksusta. Kaikkea ei kuitenkaan kerrota numeroilla, tavoitteilla ja mittareilla. Tärkeää on se, miten me päättäjät pystymme näkemään tulevia haasteita ja varautumaan erilaisiin asioihin niin, että myös resurssimme niihin riittävät.

Kiitos.

Valtuutettu Jenni Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ukrainan sodasta aiheutunut energiakriisi ja hintojen nousu tuntuu helsinkiläisten kukkaroissa. Kokoomuksen vaatimuksesta helsinkiläisten verot eivät ensi vuonna nouse. Jatkamme tässä budjetissa Juhana Vartiaisen johdolla linjaa, jossa kaupungin tuottavuutta parantavilla uudistuksilla haemme lisää rahaa palveluiden, erityisesti kasvatuksen ja koulutuksen, parantamiseen. Näin pystyimme perumaan kouluille suunnitellut säästöt, kasvattamaan koululaisten määrärahoja ja samalla pitämään talouden vastuuperiaatteesta pääpiirteissään kiinni.

Helenin osingoilla on rahoitettu vuosia Helsingin investointeja. On kuitenkin ristiriitaista, että samalla kun Helen takoo windfall-voittoja, se nostaa rankasti hintoja asiakkailleen. Helsingin pitää olla jämäkkä omistajaohjauksessaan suhteessa Heleniin ja muihin konserniyhtiöihin. Helsingillä on Helsingin ja Vantaan energian omistajana tärkeä rooli koko Suomen energiantuotannossa, huoltovarmuudessa ja päästötalukoissa. Helsinki kantaa vastuunsa myös vähentämällä omaa energiankulutustaan. Jatkamme varautumista myös lisäämällä väestönsuojien määrärahoja.

Työvoimapula on Helsingin suurimpia ongelmia. Sen takia emme enää pysty pyörittämään päiväkoteja, kouluja ja terveyskeskuksia niin hyvin kuin haluaisimme. Tässä budjetissa vastasimme työvoimapulaan muun muassa Helsingin 12 miljoonan euron palkkakehitysohjelmalla. Palkanmaksuongelmat ovat pahentaneet tilannetta aiheuttamalla henkilöstölle kohtuutonta haittaa ja tahraamalla Helsingin mainetta työnantajana. Luottamus Helsinkiin pitää palauttaa.

Menestyvät yritykset ovat jatkossakin Helsingin kasvun moottori. Siksi heitä pitää kuunnella myös päätöksenteossa. Tässä meillä on parantamisen varaa, kuten eilinen Esplanadi-päätös osoitti. Tämän budjetin

16.11.2022

yhteydessä toteutettu leikkaus innovaatorahastoon pitää korvata uusien, entistä vaikuttavammin elinkeinopolitiikan keinoin.

Vuodenvaihteessa toteutuva sote-uudistus on Helsingille iso haaste. Hoitojonot eivät saa sen takia pidentyä. Ne pitää purkaa. Moni ongelma on vaikea rajata vain kaupungin tai valtion puolelle. Esimerkkinä vaikka segregatio, asunnottomuuden hoito tai oppilashuolto. Heikommassa asemassa olevat eivät saa joutua pelinappuloiksi hallintoportaiden välillä. Jatkossa Helsinki on yhä konkreettisemmin koko maan kasvun veturi, kun suurin osa verotuloistamme kilisee kaupungin sijasta valtion kassaan. Helsingin verojen valtionosuustulojen ennustetaan pienenevän ensi vuonna 51,5 %. Valtio ottaa ensi vuodesta alkaen Helsingin kuntaverosta itselleen 12,64 % ja vain 5,36 % jää kaupungille käytettäväksi kasvatukseen, koulutukseen, uuteen infraan sekä nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntapalveluihin.

Samaan aikaan suurin osa investoinneista, koulujen korjauksista, asuntojen ja joukkoliikenteen rakentamisesta pysyy kaupungin maksettavana. Tämän seurauksena Helsingin kyky rahoittaa investointejamme tulorahoituksella heikkenee merkittävästi. Helsingin lainakannan ennustetaan puolitoistakertaistuvan strategiakauden aikana.

Helsingin ja koko Suomen on välttämätöntä saada talouskasvuun. Tarvitsemme yrityksiä, investointeja, kansainvälistä kauppaa. Emme pärjää harmaantuvassa Helsingissä ilman kansainvälisiä osajia. Vain kasvun avulla pystymme rahoittamaan lapsillemme ja vanhuksillemme riittävän hoidon tulevaisuudessa.

Helsinki on selvinnyt aiemmista kriiseistä ja selviää nykyisistä ja tulevista. Helsinki on kasvun paikka. Kannatan budjetin hyväksymistä. Kiitos kaikille sen tekemiseen osallistuneille.

Valtuutettu Osmo Soininvaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Pajunen otti kokoomuksen valtuustoryhmän kunniaksi sen, että kuntaveroa ei tässä budjetissa ole nostettu. Kokoomuksen valtuustoryhmän lisäksi sen esteenä on lainsäätäjät, joka on kieltänyt nostamasta kuntaveroa ensi vuonna.

16.11.2022

Valtuutettu Maarit Vierunen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Elämme vakavia, haasteellisia aikoja. Venäjän brutaali hyökkäyssota sekä korkea inflaatio, näistä johtava korkojen nousu sekä ruoan ja energian hinnan kallistuminen tuntuvat sekä kaupunkilaisten mielissä että lompakoissa. Näiden olosuhteiden vallitessa nyt esitettävä talous-arvio on kokonaisuus, johon voi olla tyytyväinen. Se on yhdistelmä vastuullista talouspolitiikkaa, tuottavuutta parantavia rakenteellisia uudistuksia, panostuksia palveluihin sekä investointiohjelma, jolla turvataan kaupungin kasvu.

Suomessa on arvioitu olevan yli 60 000 syrjäytynyttä nuorta ja lasta. Lapsia ja nuoria on autettava ennen kuin ongelmat moninkertaistuvat ja pahenevat. Koulu ja päiväkoti tarjoavat yhden väylän tähän. Sen vuoksi se, että talousarviossa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan rahoitusta vahvistetaan nyt lähes 70 miljoonalla eurolla, oli meille kokoomuksessa todella tärkeä asia. Rahoitusta lisäämällä toivottavasti päästään tilanteeseen, jossa jokainen päiväkoti on hyvä päiväkoti, jokainen koulu on hyvä koulu. Jokaisesta apua tarvitsevasta nuoresta ja lapsesta täytyy pystyä ottamaan koppi.

Henkilöstön etujen ja palkitsemisen vahvistamiseen suunnataan ensi vuonna yhteensä 10 miljoonaa euroa. Kunta-Helsingin palkkakehitysohjelma siis melkein kolminkertaistuu tähän vuoteen verrattuna. Tilanteessa, jossa henkilöstön saatavuusongelmat ovat huomattavat, on tämä panostus mielettömän tärkeä ja kertoo kaupungin arvostuksesta henkilöstöä kohtaan.

Koska tällä hetkellä turvallisuustilanne on niin epävakaa, on meidän syytä huolehtia siitä, että varautumisemme on korkealla tasolla. Meidän täytyy olla hereillä ja valppaina. Helsingin julkisten väestönsuojien kunnostamiseen onkin talousarviossa panostettu ja niiden kunnostamista voidaan aikaistaa päätöksen johdosta. Tämä myös hyvin tärkeä asia kokoomukselle.

Kansallisen turvallisuuden tilanteeseen valtuutettu Rantalainen tarttui omassa puheenvuorossaan kritisoiden apulaispormestari Sazonovin työmatkaa Malmöseen. Haluaisin todeta, että apulaispormestari Sazonov kävi työmatkalla nimenomaan katsomassa, mitä virheitä ei meidän Helsingissä kannata tehdä ja kuuntelemassa ja oppimassa, mitä Malmössä nyt tehtäisiin toisin, jottei ongelmat eskaloituisi. Eikö orastaviin ongelmiin siis perussuomalaisen näkökulmasta pitäisi puuttua?

16.11.2022

Arvoisa puheenjohtaja.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kiitos.

Valtuutettu Jenni Pajunen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Vastaan Soininvaaran aiempaan kommenttiin. Useampi puolue esitti veronkorotuksia, kun huomioidaan myös esimerkiksi kiinteistövero. Muun muassa vihreät. Eli kun katsotaan veroja kokonaisuudessaan, niin silloin tosiaan on ehdotettu veronkorotuksia.

Kiitos.

Ledamoten Mia Haglund

Bästa ordförande.

Vår förmåga som beslutsfattare att fatta kloka beslut prövas speciellt under svåra tider. Tar vi ansvar för att lösa dom kriserna som vi står inför eller sopar vi problemen under mattan och stänger ögonen i väntan på bättre tider.

Meidän kyvykkyyttä päätöksentekijöinä testataan nyt etenkin vaikeina aikoina. Otammeko vastuuta kriisien ratkaisemisesta vai lakaisemmeko huolet maton alle parempia aikoja toivoessa?

Budjettiesitys vuodelle 2023 on osoitus siitä, että me helsinkiläiset päättäjät tunnustamme ilmastokriisin tuhoisat vaikutukset ja näin ollen teemme sekä energiatehokkuutta lisääviä toimia että investoimme päästöjä vähentäviin ratkaisuihin. Tämä budjettiesitys osoittaa, että me näemme varhaiskasvatuksessa jylläävän kriisin ja vastaamme siihen lisäämällä rahaa sekä varhaiskasvatukseen ja koulutukseen että henkilöstön palkkaohjelmaan.

Budjetti esittää, että energiakriisistä ja nousseista kustannuksista huolimatta pidämme kaupunkilaisten hyvinvoinnille elintärkeitä liikunta- ja kulttuuripalvelut auki sekä rakennamme niitä lisää.

16.11.2022

On vastuun kantamista myöntää, että kaupunki ei ole onnistunut tänä vuonna kaikkien kriisien ratkaisussa. Palkanmaksukriisi sen kun jyllää ja pahenee. Vastataksemme tähän ensi vuoden budjetissa panostetaan siis myös katastrofaalisten palkanmaksuongelmien ratkaisemiseen.

Vastuun kantamisen sijaan tässä valtuustosalissa on myös päättäjiä, jotka valitsevat vastuun pakoilun – tai jopa vastuuttomuuden tien. Perussuomalaisten esitys budjetin palauttamisesta valmisteluun johtaisi käytännössä nykyisten kriisien syventymiseen sekä kaupungin taloudellisen luotettavuuden ja ennustettavuuden romahtamiseen. Vaikka budjetissa nyt esitetään kaupungin ottavan tulevaisuudessa lisää lainaa, on velkaantuneesta kaupungista puhuminen populistista höttöä, sillä Helsingin lainakanta per asukas on viime vuosina laskenut. Jopa pandemian aikaan. Viime vuonna 88 % investoinneista tehtiin tulorahoituksella eli verovaroin. Loput katettiin kassavaroista. Lainaa Helsingin kaupunki on ottanut viimeksi vuonna 2016.

Perussuomalaisten palautusesityksessä todetaan julkisuushakuisesti, ettei budjettiesitys olisi vastuullinen. Perussuomalaiset esittää omana vastauksenaan marginaalisia taloudellisia säästöjä saavuttavia mutta inhimillisiltä vaikutuksiltaan tuhoisia leikkauksia haavoittuvaisessa asemassa oleville. Perussuomalaiset eivät kuitenkaan esitä mitään pidemmän linjan ratkaisua sille, miten kaupungin rahoitus tulevaisuudessa hoidetaan, kun väestö ikääntyy, mutta kaupunki ei saisi uusia asukkaita. Sillä jo päätettyjen asuntojen rakentamisen perussuomalaiset laittaisi tauolle. Tästä esityksestä on vastuullisuus kaukana.

Vastuullista on esittää ratkaisuja henkilöstöpulaan ja korottaa kaupungin kaikista pienimpiä palkkoja. Vastuullista on panostaa raideliikenteen, pyöräilyn ja kävelyn edistämiseen. Vastuullista on edistää energiatehokkuutta ja katkaista riippuvuus fossiilisista energialähteistä mahdollisimman pian. Vastuullista on panostaa koulutukseen ja varhaiskasvatukseen. Vastuullista on lisätä nuorisotyötä, avata uusi kirjasto Kala-satamaan ja antaa kaikille kaupunkilaisille mahdollisuuksia liikkua matalalla kynnyksellä ympäri kaupunkia.

Tämä budjettiesitys ei ole täydellinen, mutta se ei lakaise ongelmia maan alle, vaan se on osoitus meidän päätöksentekijöiden toimintakyvystä päällekkäisten kriisien aikakautena.

16.11.2022

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, arvoiset valtuutetut.

Ihmiset Pohjois-Helsingissä ovat havahtuneet, mitä Oulunkylän tuleva megaterveyskeskus tuo tullessaan. Oulunkylän tulevan terveyskeskuksen palvelualueella asuu 130 000 ihmistä 2030-luvulla. Nyt hyväksyttävän budjetin liitteessä 11 on varattu rahaa hankkeen toteuttamiselle. Samansuuruisissa kaupungeissa, kuten Kuopiossa ja Jyväskylässä, on 8–10 terveyskeskusta.

Kaupunkistrategian esipuheessa lukee: ”Tavoittelemme vartin kaupunkia, jossa lähipalvelut löytyvät 15 minuutin kävelyn, pyöräilyn tai julkisen liikenteen matkan päästä.” Julkiset liikenneyhteydet Oulunkylään ovat Pohjois-Helsingistä, tuolta laajalta tulevan Oulunkylän terveyskeskuksen palvelualueelta kehnot ja useimmiten vaihtojen päässä. Tulevan raiteilla kulkevan 550:n pysäkki on ilmeisesti satojen metrien päässä terveyskeskuksesta.

Helsingin uuden megaterveyskeskusstrategian lähtökohtana on sote-palveluiden integrointi saman katon alle, vaikka vain pieni osa sosiaali- ja terveysterveyspalveluita kuluttavista tarvitsee integroituja palveluja.

Edustin hiljan Paloheinässä järjestetyssä yleisötilaisuudessa perussuomalaisia paneelissa, jolle ihmiset viestivät selkokielellä jyrkän kielteisen kantansa uudesta Oulunkylän megaterveyskeskuksesta. Tilaisuudessa oli sali käytännössä täynnä.

Tästä Oulunkylän megaterveyskeskuksesta on tulossa iso kunnallispoliittinen kysymys. Kehotin aktivisteja tekemään laillisuusvalvontakantelun Etelä-Suomen aluehallintovirastoon. Oulunkylän megaterveyskeskuksen peruspalvelut eivät niitä eniten tarvitsevilla ole todellakaan 15 minuutin tai julkisen liikenteen matkan päässä, kuten Helsingin päättäjiä ja päätösten esittelijöitä sitovassa kaupunkistrategiassa edellytetään tavoiteltavan. Lehtitietojen mukaan asiassa ei ole tehty lopullisia päätöksiä.

Kiitoksia.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen samaa mieltä valtuutettu Paunio kanssa siitä, että näiden suurten hyvinvointikeskusten lisäksi meillä erittäin hyvin voi olla tällaisia satelliitteja, niin kuin esimerkiksi Oulunkylän ympärillä on

16.11.2022

semmoinen kuin Paloheinä, jossa jo nyt on erinomaiset palvelut. Ei niitä pidä lopettaa, jos siellä on hyvä henkilöstö.

Sitten omaan puheeseeni. Helsingissä on siis erittäin vahva talouspohja. Mutta on epäkohtiakin, ja yksi on lumenkaato mereen Hernesaaren kärkestä, vaikka valtuusto on päättänyt jo useita kertoja, että se loppuu. Vaan ei ole loppunut. Määrärahaa ei ole varattu nytkään kuin kokeilua varten. Lumen kippaaminen mereen alkaa olla Helsingille suuri imagohaitta, sillä mikään muu kaupunki ei salli sitä enää kuin Helsinki. Me kaadamme 20 000 kuormallista lunta mereen, silloin kun on normaali talvi. Mukana menee sepeliä, roskaa, mikromuovia.

Nyt on kuitenkin laitteita, jotka sulattavat lunta. Jos tässä nyt näkyisi vaikka TV:ssä tämä laite. Se on sellainen, että se ottaa merivettä itseensä ja merivesi sulattaa sen lumen. Energiaa tarvitaan ainoastaan siihen pumppaamiseen. Eli se on aika halpa systeemi. Yksi kuorma maksaa 5 euroa, kun kuorman kuljettaminen maksaa 80–120 euroa. Eli alkavaksi talveksi ehdottaisin hankittavaksi kaksi tällaista lumensulatuslaitetta.

Valtuutettu Amanda Pasanen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvä valtuusto. Bästa fullmäktige.

Ensin tähän alkuun totean valtuutettu Asko-Seljavaaralle, että onneksi tässä kaupungin ensi vuoden budjetissa on varattu enemmän rahaa roskaantumisen ehkäisemiseen. Sehän on myös tämän lumen kaadon suurin ongelma, että se aiheuttaa nimenomaan paikallista roskaantumista, ja siitä pitäisi totta kai päästä mahdollisimman nopeasti eroon.

Itse haluan pitää puheen siitä, että musta tässä haastavassa maailmantilanteessa ja näiden kaikkien kriisien keskellä on äärimmäisen tärkeää, että me Helsingissä ei missään tapauksessa kuitenkaan tingitä ilmastotoimista ja luonnonsuojelusta. Koska ne ekologiset reunaehdot on kuitenkin ihmiskunnan lopulliset reunaehdot, jotka asettaa sen pohjan ihan kaikelle meidän toiminnalle – myös täällä Helsingissä.

Tällä hetkellähän maailman maat on neuvottelemassa ilmastoasioista Egyptissä, ja meillä on oikeastaan enää kolme vuotta aikaa siihen, että me saadaan ilmastokriisi ja ilmaston lämpeneminen pysäytettyä siihen 1,5 asteeseen. Meillä on kolme vuotta aikaa toimia. Tämän tavoitteen saavuttaminen vaatii paljon lisätoimia, etenkin meiltä täällä rikkaassa, korkean kulutustason pohjoisessa.

16.11.2022

Kaupunkitasolla me tehdään monet näistä konkreettisista toimista ja päätöksistä, jotka sitten loppupeleissä saattaa myös Suomen hiilineutraalisuuspolulle ja lopulta hiileneutraalisuuteen. Ne on niitä konkreettisia päätöksiä, mitä me tehdään energiantuotannon tai vaikka liikenteen suhteen, jotka vaikuttaa ilmastopäästöihin mutta myös kaupunkilaisten arkeen vuosikymmeniä eteenpäin. Tarvittavat muutokset on todella isoja, mutta me tehdään niitä päätöksiä joka ikisen talousarvion yhteydessä. Niin myös tänään.

Ensi vuonna me vauhditetaan energiansäästöinvestointeja, jotka säästää sekä energiaa että rahaa lyhyellä aikavälillä. Nämä energiansäästöä kerätyt varat ohjataan helsinkiläisten palveluiden parantamiseen. Me tullaan myös panostamaan kestäväan liikkumiseen, kun me varmistetaan raitiotiehankkeiden eteneminen ja se, että pyöräilyyn panostetaan. Viikistä Malmiin kulkeva raitiotie on nyt pitkälti vihreiden ansiosta myös mukana investointisuunnitelmassa. Kävelykeskustaa tullaan kehittämään ja siihen on varattu rahaa. Eilen kaupunkiympäristölautakunnassa päätettiin Esplanadien kävelykatukokeiluista, mikä on mahtavaa.

Enemmän pitäisi kuitenkin tehdä. Mehän ollaan Helsingissä aikaistettu meidän ilmastotavoitetta, niin että meidän pitäisi olla hiilineutraali jo 2030. Tällä hetkellä vaikuttaa kuitenkin siltä, että me ei tulla tätä saavuttamaan, koska meidän liikenteen päästöjä ei saada tarpeeksi nopeasti alas. Meidän pitää saada joukkoliikenteen lippujen hinnat alas. Meidän pitäisi olla valmiita myös Helsingissä tukemaan helsinkiläisten lipun hintoja, jos me ei saada joukkoliikenteeseen lisää tukea muilta HSL-kunnilta tai valtiolta.

Viime viikkoina on Suomessa ja myös täällä Helsingissäkin keskusteltu jonkin verran siitä, mitä luonnon ennallistaminen ja luontokadon pysäyttäminen tarkoittaa kaupungeissa. EU:n ennallistamisasetuksessa on hyviä tavoitteita sille, että kaupunkien viherpinta-ala ja puiden latvuspeittävyys ei saisi enää vähentyä. On tosi tärkeää, että me Helsingissä pidetään tästä myös huolta.

Ensi vuonna me tullaan näihin budjettipäätöksiin liittyen toteuttamaan Helsingin luonnonsuojeluohjelmaa. Tullaan perustamaan taas viisi uutta luonnonsuojelualuetta. Luonnonsuojelualueiden lisäksi on musta tärkeää, että me Helsingissä pidetään huolta meidän luonnonvaraisista eläimistä. Me ollaan kaupunkiympäristölautakunnassa puhuttu paljon siitä, miten me voitaisiin esimerkiksi rakentamisessa ottaa paremmin huomioon se, että linnut eivät törmäisi rakennuksiin ja kuolisi. Lisäksi

16.11.2022

on hienoa tähän budjettiin liittyen, että me saatiin turvattua luonnonvaraisten eläinten auttaminen. Tämä turvattiin sillä, että saatiin lisärahoitus Korkeasaaren eläinpelastuksen puhelinpalvelulle.

Eli paljon hyviä asioita ilmaston ja luonnon eteen on tässä budjetissa, mutta kunnianhimon tasoa pitäisi edelleen ensi vuosina lisätä, jos me todella halutaan pysäyttää nämä suuret ympäristökriisit.
Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Pasaselle sanoisin, että vihreiden luonnonsuojeluhan on sellaista, että joku kirvelilattakoi yhtäkkiä on hirvittävän tärkeä ja sitten siihen kohtaan ei voi rakentaa monen hehtaarin alueelle yhtään mitään. Mutta sitten kun joku iso asia, niin kuin tämä lumen kaato mereen, niin ei sitä vain saada järjestymään. Ei siellä sanota, että niitä laitteita hankitaan, siellä budjetissa. Siellä on semmoinen epämääräinen vain, että jotakin pitäisi tehdä. Mutta ei sanota, mitä tehdään.

Valtuutettu Amanda Pasanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Itse asiassahan me ollaan kaupunkiympäristölautakunnassa juuri myös käsitelty erilaisia keinoja sille, miten voimme vähentää lumen kippaamista mereen ja mitkä ovat ympäristön ja luonnon ja ilmaston kannalta kaikista tehokkaimmat keinot käsitellä sitä lunta. Tässä pitää olla myös tarkkana, koska jos sitä lunta kuljetetaan pitkiä matkoja tai sitä aletaan sulattamaan, niin tähän kuuluu energiaa. Esimerkiksi mietitään bensa-kustannuksia tai sitä energiaa, mitä käytetään lumen sulattamiseen. Kun me mietitään näitä ratkaisuja, meidän pitää varmistua siitä, että vaikutukset ympäristöön on mahdollisimman pienet.

Sitten toteaisin myös, että uhanalaisten eläinten suojelu voi tuntua välillä hassulta, mutta se on äärimmäisen tärkeää luonnon monimuotoisuuden suojelun kannalta. Kirvelilakoillakin on tärkeä asema tässä luonnon kokonaisuudessa myös Helsingissä, ja siksi sitä on hyvä suojella.

Kiitos.

16.11.2022

Valtuutettu Osmo Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Koska tämä on suurella sovulla saatu aikaan tämä budjetti ja siten taputeltu, niin katselen vähän sitten pidemmälle. Asko-Seljavaaralle haluan huomauttaa, että tämä lumen mukana tuleva mikromuovi on siis peräisin autojen renkaista ja kesäaikana se kyllä huuhtoutuu mereen ihan sateen mukana. Samoten se huuhtoutuu mereen tuosta sulatuslaitteesta, ettei siihen mikromuoviin tämä ei auta. Siihen auttaa vaan se, että ajetaan autoilla vähemmän ja mikromuovia tulee renkaista silloin vähemmän.

Perussuomalaisten puheenvuoroissa esitettiin huoli, että Helenin tässä budjettiesityksessä oleva ylimääräinen osinko olisi sellainen kuluerä, joka pakottaisi nostamaan sähkön hintaa. Se ei nyt mene ihan tällä tavalla sen takia, että osinko maksetaan yhtiön ylijäämästä ja se ei ole semmoinen kuluerä, joka nostaisi tuotantokustannuksia. Itse asiassa tuo esitys siitä, että tällä ylimääräisellä osingolla estettäisiin niitä palveluleikkauksia, joita sähkön kohonnut hinta tuottaa, niin se taisi lähteä minulta alun perin. Joten ei siinä nyt varsinaisesti Heleniin kohdistuneesta kaltoinkohtelusta mitenkään ollut kysymys. Pidän tätä yksityiskohtaa oikein hyvänä.

Niin kuin valtuutettu Pajunen sanoi, niin tämä soteuudistukseen liittyvä tavallaan kuntaveron siirtäminen valtiolle pienentää kaupungin budjettia ja vaikeuttaa huomattavasti kaupungin kasvun vaatimien investointien rahoittamista. Ja tässä on se vika, että se saattaa ikään kuin painottaa niitä argumentteja, joiden mielestä maaomaisuutta kannattaa myydä sen sijaan, että sitä vuokrataan. Ja vastaavasti kiinteistöjä, rakennuksia vuokrata mieluummin kuin rakentaa omia. Tätä pidän hyvin valitettavana.

Pidän segregaatiota meidän kaupunkimme pahimpana ongelmana, ja pidän sen torjuntaan käytettyjä keinoja aika tehottomina. Meillä on asuntopolitiikassa tehokkaita keinoja estää rikkaiden keskittymiä, mutta ei mitään keinoja estää köyhien keskittymiä. Että asuntopolitiikka ei siihen vaikuta. Niinpä kun rakennetaan huono kaupunginosa, niin väistämättä sinne valikoituu pienituloisia ja huono-osaisia asukkaita. Ainoa ratkaisu estää tällöisten köyhyystaskujen syntymistä on se, ettei rakenneta mitään huonoa. Ja jos on tultu rakentaneeksi, niin sitten pitää parantaa näitä alueita.

16.11.2022

Toinen erittäin kustannustehokas keino vaikuttaa segregaaion ikäviin puoliin on koulujen positiivinen diskriminaatio. Se on VATTissa tutkittu todella yllättävän kustannustehokkaaksi keinoksi, ja sitä rahaa kannattaisi käyttää paljon, paljon enemmän. Verrattuna siihen, kuinka paljon asuntopolitiikan kautta käytetään tähän rahaa, niin positiivisen diskriminaation kautta käytettyä rahaa pitäisi lisätä.

Sitten olen erittäin huolissani HSL:n tariffipolitiikasta. Kun tässä on puhuttu keskustan näivettymisestä, niin yksi seikka siinä on tämä tariffipolitiikka. Jos kertamaksu on 3,10 kahden pysäkkivälin ratikkamatkasta, ja siis kahdelta ihmiseltä 6,20 ja edestakainen matka kantakaupunkiin maksaa 12,40, niin se on kyllä aika paljon. Tämä ei vaan... Ihan yhtä hölmöä olisi tehdä keskustassa olevat liukuportaat maksullisiksi. Tämä ei ole hyvä, ja tätä pahentaa vielä se, että nyt kun siirrytään etätöihin ja tehdään työmatkoja vähemmän per kuukausi, niin kuukausilippu ei sen jälkeen enää ole kannattava. Silloin nämä kertamaksut tulevat työmatkoihin mukaan, joka on todella huono asia.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Näitä mikromuovipartikkeleitähan tulee siitä lumesta, jonka me kaadamme mereen, 50 miljoonaa kappaletta, jos on normaaliluminen talvi. Onhan se nyt hyvä, että saadaan edes ne talteen.

Sitten se, että HSL on niin kallis, niin sehän johtuu raitiovaunuista. Me rakennamme niin paljon raitiovaunulinjoja, jotka on neljä kertaa kalliimpia kuin bussilinjat, ja sen takiahan ne HSL:n liput on kalliita, kun ne ratikat jyrää kaikkiin suuntiin tässä kaupungissa. Se on ihan älyttömän kallista niitä rakentaa.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Valtuutettu Soininvaara ja valtuutettu Asko-Seljavaara on siinä oikeassa, että HSL:n budjettitilanne on todella vaikea. Osittain se johtuu pääkaupunkiseudun halusta panostaa joukkoliikennepalveluun eli lisätä

16.11.2022

uusia pikaraitiotieyhteyksiä. Ja ongelma syntyy siitä, että kun investoinnit on kytketty osaksi käyttötaloutta, jolloin sitten kun panostetaan voimakkaasti uuteen palveluun, niin se näkyy sitten hinnankorotuspaineena, kun meillä on edelleenkin tämä fifty-fifty-periaate. Eli että puolet kuntien verotuloista ja puolet lipun asiakasmaksuista, niin niillä rahoitetaan tätä kokonaisbudjettia. Siksi tämä budjettihan pitäisi jakaa niin, että jatkossa investoinnit on omalla ladullaan, jolloin hinnankorotuspaineet lipun hinnoissa ei olisi niinä vuosina niin suuret, kun tehdään näitä hyviä ja tärkeitä panostuksia kestävään liikkumiseen ja joukkoliikennepalveluun.

Valtuutettu Otso Kivekäs (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Täydennän valtuutettu Heinäluoman hyvään kommenttiin, josta olen samaa mieltä, että ei raitiovaunumatka ole neljä kertaa kalliimpi tuottajalle eli kaupunkikonsernille kuin bussimatka. Kyse on siitä, että HSL tilastoi ja laskee näitä tavalla, joka saa ne näyttämään kalliilta, kun keskustan liikenne on hitaampaa, tehdään lyhyitä matkoja. Kustannus per matka on itse asiassa pienempi kuin pitkällä bussimatkalla. Mutta jos lasketaan vain kilometrikustannusta eikä käyttäjille syntyvää hyötyä, niin silloin syntyy tällainen virheellinen käsitys helposti.

Valtuutettu Ilkka Taipale (vastauspuheenvuoro)

Vanha ukko tässä horisee asioita, jotka on 50 vuotta ollut esillä, ja se on maksuton liikenne Helsingissä. Se tulee ennemmin tai myöhemmin. Luultavasti ennen kuolemaani. Tai tuhkauurnakin sitä tulee vaatimaan toki. Tallinnassa se on. Englannissa yli 65-vuotiaiden matkat koko maassa junalla ja bussilla on maksuttomia.

Valtuutettu Soininvaara käytti hyvän puheenvuoron, mutta se olisi tarpeeton, jos maksuton liikenne olisi olemassa. Siitä huolimatta näitä voidaan ryhtyä vähän alentamaan. Toivon, että syntyy kerran joku nuori sukupolvi, joka ottaa tämän tehtäväkseen, kun tämä välisukupolvi ei näköjään kykene siihen.

Valtuutettu Otso Kivekäs (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

16.11.2022

Toivon valtuutettu Taipaleelle pitkää ikää, jonka varrella pääsemme näkemään vielä monia asioita. Mutta Tallinnan maksuton joukkoliikennehän ei valitettavasti ole ollut menestys, vaan siellä joukkoliikenteen käyttäjämäärät ovat lähteneet laskuun ja yksityisautoilun osuus kasvuun. Tämä johtuu siitä, että joukkoliikenteen palvelu ei ole Tallinnassa sellaista, mitä tallinnalaiset tarvitsisivat. Siihen ei investoida tarpeeksi eikä sen laatu ole riittävän hyvä.

Se, mitä me tarvitsemme, on halpaa, nykyistä halvempaa joukkoliikennettä, joka on hyvää. Tässä voidaan katsoa esimerkkiä Sveitsissä, jossa on luontevaa, että myös investointipankkiirit kulkevat joukkoliikenteellä. Se ei ole köyhien kulkumuoto. Se on kaikkien kulkumuoto. Se vaatii investointeja.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä keskustelu on käyty jo tässä muutama viikko sitten, että HSL:n ongelma on se, että niillä ei ole tarpeeksi matkustajia. Nyt pitäisi houkutella ne matkustajat sinne, ja sitähan HSL ei oikein osaa tehdä.

Valtuutettu Nina Miettinen

Kiitos puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Käsissämme on talousarvio, jonka avulla Helsingissä voi tapahtua paljon hyviä asioita ensi vuoden aikana. Lähtötilanne ei missään nimessä ollut helppo, ja olen melkoisen huojentunut, että olemme yhdessä onnistuneet pääsemään tällaiseen lopputulokseen. Tässä talousarviossa näkyy maailman tilanne ja Helsingin vastaus siihen. Vaikeasta tilanteesta huolimatta katsomme tulevaisuuteen lyhytnäköisten leikkausten sijaan. Käsissämme on talousarvio, josta voimme olla ylpeitä, vaikka se sisältääkin kompromisseja meille jokaiselle.

Olen erityisen iloinen siitä, että lapsille ja nuorille kohdistetaan enemmän rahaa. Kasvatuksen ja koulutuksen osalta se tarkoittaa 600 euroa per lapsi. Myös nuoriso-ohjaajia voidaan palkata lisää ja nuorisotilojen rakentamista suunnitellaan aikaistettavan. Esimerkiksi Pasilan nuorisotila on nostettu seuraavan kymmenen vuoden suunnitelmiin mukaan. Lasten ja nuorten mielen hyvinvointi on viimeisten vuosien aikana heikentynyt. Tarvitaan paikkoja, joissa kohdata ja viettää aikaa yhdessä

16.11.2022

muiden kanssa ilman paineita suorittamisesta. Helsingissä on edelleen tarve nuorisotilojen korjauksen ja rakentamisen aikaistamiselle tulevina vuosina. Ei siis unohdeta tila-asioita seuraavien budjettien kohdalla.

Hyvinvoivassa kaupungissa pidetään huolta työntekijöistä. Kohdistamalla palkkakehitysohjelman erityisesti kaupungin pienipalkkaisille, siis esimerkiksi heille, joiden palkka on tällä hetkellä alle 2 000 euroa kuukaudessa, taistelemme eriarvoistumista vastaan. Helsingissäkin palkat ovat viime vuosina nousseet eniten hyvätuloisilla palkansaajilla, joten on oikein ja kohtuullista, että kuromme tätä kuilua kiinni. Tämä lähettää myös viestin, että haluamme tehdä kaupungista paremman työpaikan, rakentaa luottamusta nykyisiin työntekijöihin sekä viestiä työnhakijoille että Helsinkiin kannattaa tulla töihin. Työsuhdematkalippu on tärkeä osa tätä kokonaisuutta.

Budjetissa näkyy aikamme elinehto: ilmastokriisin ratkaiseminen. Investoimme uusiutuvaan energiaan, ja odotan jo näkeväni sen päivän, kun jäähallimme jäätyvät ja uimahallimme lämpiävät kestävämmillä energiamuodoilla kuin tällä hetkellä. Pyöräilyn, kävelyn ja raideliikenteen kehittämistä vauhditetaan, ja ensi vuonna yhä useampi helsinkiläinen pääsee kiittämään baanaa pitkin.

Vauhti tosiaan kiihtyy. Tiedämme, että marraskuu on taas ollut poikkeuksellisen lämmin ja että Helsinki on jäämässä liikenteen päästövähennystavoitteista jälkeen. Toivonkin meiltä entistä enemmän kunnianhimoa ja vuosi vuodelta kestävämpiä päätöksiä yhteisen tulevaisuutemme eteen. On siis hienoa nähdä kaikki pormestaripuolueet yhteisessä rintamassa viemässä viestiä valtion suuntaan siitä, että joukkoliikenne tarvitsee juuri nyt tukea, että mahdollisimman moni pystyy liikkumaan yhä vähäpäästöisemmin.

Lopuksi yhdyin muiden valtuutettujen huoleen sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksesta. Viestimme on saatava kuulumaan valtion suuntaan sen suhteen, että Helsingin erityispiirteet tulee huomioida soten rahoitusmallissa.

Valtuutettu Pia Pakarinen

Puheenjohtaja, arvon valtuutetut.

Mulla oli tänään ilo osallistua yhteen Pre-Slush-tapahtumaan. Se oli Tech Nordic Advocatesin järjestämä Female Tech Founders -hankkeen tapahtuma. Mehän tiedetään, että pääomarahoituksesta vain 2 % tulee

16.11.2022

naisten yrityksille. Siellä on yrittäjille mentorointia ja käytännön ohjausta siihen, miten rahoitusta hankitaan. Tässä tapauksessa se koski USA:n markkinoita.

Miten tämä liittyy Helsingin budjettiin? Sillä tavalla, että Innovaatorahastosta on tälle hankkeelle annettu kahdeksi vuodeksi tai molempina vuosina, -22–23, 145 000 euroa. Ja sen kaupungin rahoituksen ansiosta U.S. Embassy eli Yhdysvaltain suurlähetystö ja London Stock Exchange on luvannut tälle hankkeelle omaa rahoitustaan. Itse asiassa tänään näin naisyrittäjän, joka oli saanut nimenomaan Lontoon pörsistä itselleen rahoituksen.

Mä mainitsinkin jo Slushin. Slush on sellainen, joka myös sai alkuvaiheessa toimintaansa rahoitusta nimenomaan Innovaatorahastosta. Me tiedetään, että se on kasvanut huomattavasti panostustaan suuremmaksi valtiksi Helsingille. Itse asiassa eilen, ja samoin tänään, on tulossa valtavasti sijoittajia ympäri maailmaa Helsinkiin pohtimaan, mihin ne voisivat sijoittaa rahojaan. Ja sillähän on merkitystä Helsingin budjetille. Me varmasti kaikkien niiden menestyvien yrittäjien verovarot mielellään tai maksamat verot mielellään otetaan käytettäväksi niihin tarkoituksiin, joista tässä on monessa puheenvuorossa jo jotain mainittu.

Mä mainitsen toisena esimerkkinä Helsinki Education Hubin, joka on mulle itselle viime kaudelta eniten tuttu. Siellä on käynyt elokuusta alkaen 311 vierailijaa 28 maasta. Eli jos me nyt puhutaan jostain Helsinki-kuvan luomisesta, tämäntyyppiset hankkeet sitä erityisesti tekee. Siellä on 41 startupia ja 24 tiimiä työssä. Eli aikamoisen merkityksellistä minun mielestäni Helsingin kannalta.

Kuitenkin budjettineuvotteluissa päätettiin, että Innovaatorahaston toimintaa uudelleen järjestellään siten, että kun aikaisemmin on myönnetty 6–7 miljoonaa euroa vuodessa, se laskettiin 1,5 miljoonaan euroon vuodessa. Kun jo ihan ne oleelliset hankkeet tarvitsisivat ihan vähintään 2,25 miljoonaa euroa. No, tässä kohtaa sitten haluttiin varmistaa, että vaikuttavimmat elinkeino- ja innovaatiopoliittiset hankkeet saisivat jatkossakin rahoitusta ja päätettiin selvittää elinkeino- ja innovaatiopoliitiikan välineiden riittävyttä. Tämä ei näy tuolta budjettikirjasta. Tämä ilmeisesti tulee kaupunginhallitukseen talousarvion toteuttamisohjeissa. Toivon, että näiden selvitysten ja rahojen perään katsotaan.

Siis ajatelkaa, että meidän elinkeino-osaston budjetti on vain 9 miljoonaa euroa, kun jo palkat on yli 6 miljoonaa euroa. Eli meillä ei tavallaan ole minkäänlaista rahaa sellaisiin uusiin avauksiin, joita nimenomaan

16.11.2022

Helsingin elinkelpoisuuteen ja sen elinkeinotoiminnan kukoistukseen voitaisiin panostaa. Tämä on todellakin huono asia.

Ehkä näin kertauksena, moneen kertaan oon sen maininnut, että ainoa, millä me saadaan rahaa niihin kaikkiin palveluihin, joihin edellä mainituissa puheenvuoroissa on toivottu rahaa, ne tulevat vain siitä, että joku haluaa ottaa yrittäjäriskin Helsingissä ja työllistää muitakin.

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Pidän tämän budjetin yhtenä suurimmista saavutuksista henkilöstön palkkaohjelmaa sekä henkilöstön etuihin liittyvää kokonaisuutta. Kyllä se on aidosti historiallinen päätös, että olemme päättäneet kaksinkertaistaa palkkaohjelman ja suunnata sen erityisesti kaupungin pienipalkkaisille työntekijöille. Meillä on siis häpeäpilkku maan pääkaupungissa, kun meillä on edelleenkin lukuisia alle 2 000 euron palkalla toimeen tulevia työntekijöitä.

Sen lisäksi olemme päättäneet suunnata tämän palkkakehitysohjelman rekrytointivaikeuksista kärsiville aloille. Joten kyllä tässä tehdään merkittävää työtä, jolla tietenkin yritetään korjata tästä palkkakriisistä aiheutunutta mainehaittaa. Toivon, että se välittyy kaupungin työntekijöille, että kaupungin päättäjät ovat ottaneet tosissaan tämän palkkakriisin ja myös sen kilpailukykyheikkouden, että kun kilpailemme osaavista työntekijöistä tällä hetkellä koko maassa ja pääkaupunkiseudulla, niin meille uhkaa tulla ongelma siitä, että emme pysty houkuttelemaan tarpeeksi sairaanhoitajia tai varhaiskasvatuksen työntekijöitä. Joten kyllä tämä on iso ja merkittävä päätös tähän palkkakehitysohjelmaan liittyvät ratkaisut. Kiitän siitä muita budjettisovussa mukana olevia ryhmiä, että olemme tällaisen ison päätöksen päättäneet tässä vaikeiden aikojen keskellä tehdä.

Mutta sitten yksi asia siirtyy vielä ensi helmikuulle ratkaistavaksi, ja se on kaupungin ruokapalvelun tulevaisuus. SDP on kannattanut sitä, että säilytämme varsinkin näinä aikoina oman vahvan julkisen ruokapalvelun. Se vaatii helmikuussa päätöksiä jokaiselta valtuustoryhmältä.

Valtuutettu Pia Kopra

16.11.2022

Kiitos, puheenjohtaja.

Kotihoidon tuen Helsinki-lisän poistaminen 1–3-vuotiailta lapsilta ei ole tuonut säästöjä, ja sitä paitsi säästöjen hakeminen lapsista on aina väärin. Tuki olisi edelleen syytä palauttaa.

Varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostaminen tarkoittaa käytännössä, että jatkossa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista yhä suurempi osa on alle kolmevuotiaita, ja alle kolmevuotiaiden henkilöstömitoitus on suurempi kuin yli 3-vuotiailla. Samalla kasvaa varhaiskasvatuksen kasvatusta ja hoitohenkilöstön tarve. Kuten kaikki tiedämme, varhaiskasvatuksen työvoimatilanne on kriittinen ja heikentynyt entisestään. Työvoimatilanteen heikentyminen näkyy työvoimavajeena, rekrytoinneissa sekä sijaisten saatavuudessa. Pedagogisen osaamisen taso väistämättä heikentyy ei-kelpoisten työntekijöiden määrän kasvaessa.

On syytä ottaa huomioon, että syntyvyys on laskenut myös Helsingissä tammikuusta lähtien 2022. Lasten hankkimisen esteenä ovat usein juuri työhönsä liittyvät hankaluudet ja riskit sekä perheen tarvitsemien palvelujen puute. Näitä esteitä voisi kaupungin toimesta madaltaa suoralla tai epäsuoralla rahallisella tuella. Perheiden tulee itse saada päättää lapsensa hoitomuodosta. Yhteiskunnan tulee mahdollistaa ja tukea perheiden valinnan mahdollisuutta. Lisäksi kaupungin omissa päiväkodeissa varhaiskasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin kotihoidossa.

Helsingin tulisi toteuttaa vastuullista perhepolitiikkaa, joka mahdollistaa lasta ja koko perhettä tukevia ratkaisuja. Oikeanlaisilla perhepoliittisilla toimilla voidaan vaikuttaa myös syntyvyyteen.

Kannatan valtuutettu Mari Rantasen palautusehdotusta sekä kannatan valtuutettu Ebelingin vastaesitystä ja pontta.

Valtuutettu Laura Korpinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Merkit maailmalla ja Suomessa sekä Helsingissä viittaa siihen, että meillä on vaikeammat ajat edessä. Viisas päättäjä varautuisi hankaliin aikoihin ja sopeuttaisi rahankäyttöään. Näin pitäisi tehdä myös Helsingissä. Kaupungin tulot on suuremmat kuin menot, jos investointeja ei otettaisi huomioon, eli olisi mahdollista sopeuttaa rahankäyttöä. Suurten investointien takia joudutaan kuitenkin ottamaan taas lisää

16.11.2022

velkaa. Tämä ei ole vastuullista toimintaa päättäjiltä tässä maailmantilanteessa.

Kaupungilla on ongelmia myös löytää henkilökuntaa muun muassa päiväkoteihin. Tiedämme, että Helsinki-lisän käyttö vähentäisi painetta päiväkodeissa ja helpottaisi henkilökuntavajetta. Silti ideologisista syistä tätä toimivaa keinoa ei haluta käyttää. Ei ole tarvetta viedä aivan pientä lasta päiväkotiin, mikäli vanhemmat eivät ole töissä tai opiskele. Tällaiseen ei ole mitään kasvatuksellista syytä. Lapsi pärjää elämässä aivan hyvin, vaikka aloittaisi päiväkodin myöhemminkin, vaikka 4–5-vuotiaana. Myös maahanmuuttajalapsen on hyvä oppia ensin kunnolla oma äidinkieltänsä, jonka varaan sitten pystyy oppimaan muita uusia kieliä. Tämän takia kannatan Mari Rantasen palautusta.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Se ei liene yllätys, että kannatan itse tekemääni palautusesitystä. Mutta on pakko todeta se, että erityisen huolissani olen siitä, että vaikka tämä budjetti on todella kolminkertainen siihen nähden, mitä tämä valtuusto on omassa strategiassaan itselleen antanut luvan lisätä menoja, niin siltikään tämä ei ratkaise niitä ongelmia, mitä meillä on peruspalveluiden suhteen. Se on tässä nyt suurin murhe.

Joka ikinen kerta tässä valtuustossa, kun perussuomalaiset eivät hyväksy sellaista budjettia, joka ei ole perussuomalaisen politiikan mukainen, niin kuulemme närinää ja narinaa täällä, että minkä takia me ei olla mukana tässä. Me emme voi hyväksyä sellaista, missä ei ole niitä asioita, mitä perussuomalaiset ajaa. Me oltaisiin lähdetty kyllä ihan peruspalveluiden korjaamisesta, kuten omassa puheenvuorossani esitin. Siinä mielessä on tietysti todella harmillista, jos tämä menee tämmöiseen läpi.

Toivoo tietysti sopii, että Helsingillä jatkossakin menee hyvin, mutta kyllä mä hyvin huolissani oon myöskin siitä kehityksestä, mikä on meidän muuttomme tällä hetkellä pois Helsingistä. Meiltä lähtee täältä maksavia ihmisiä, jotka käyvät työssä ja maksavat veroja, ja se on... Tässä voi kuulkaas käydä vielä huonosti, että siinä mielessä ja maailman tilanne huomioon ottaen olisi ollut syytä noudattaa varovaisuusperiaatetta tämän talousarvion kanssa.

16.11.2022

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Perussuomalaiset eivät ole mukana strategiassa, joten on ymmärrettävää, että he eivät ole ehkä kovin tarkasti lukeneet sitä. Vastuullisuusperiaatteessa huomioidaan peruspalveluindeksi, ja kun peruspalveluindeksi nousi juuri palkankorotusten ja inflaation takia, niin se mahdollisti myös sen, että tämän sisällä pystymme lisäämään palveluihin osoitettavia menoja.

Mutta arvoisa rouva puheenjohtaja.

Minusta, sen sijaan että tekee palautuksen, joka on täysin tyhjää täynnä, olisi rehellistä politiikkaa, suoraselkäistä politiikkaa, ymmärrettävää politiikkaa, sellaista politiikkaa, jossa osoitetaan, mitä mieltä puolueet todella on, tehdä budjettiin vastaesityksiä. Samalla tavalla kuin te, valtuutettu Rantanen, teette eduskunnassa valtion budjettiin vastaesityksiä momentti momentilta, rahakohta rahakohdalta, niin olisi kohtuullista, että tekisitte saman myös kaupungin budjettiin. Näin ihmiset näkisivät ja me muut puolueet näkisimme, mistä asioista te haluaisitte leikata, karsia, poistaa ne kymmenet ja sadat miljoonat eurot, joita tähän nyt teidän mukaan tuhlataan. Nyt tässä teidän esityksessä ei käy ilmi yhtäkään tällaista kohtaa. Tämän kun te tekisitte, niin silloin me näkisimme aidosti, mitä politiikkaa te ajatte.

Arvoisa rouva puhemies. Puheenjohtaja.

Tämän lisäksi pitää huomioida, että kuntalain mukaan kaupungilla pitää olla budjetti viimeistään vuoden viimeisenä päivänä. Palautusesitys merkitsisi sitä, että me suistuisimme laittomuuden tilaan. Tiukan linjan legalistina pidän erittäin ongelmallisena esitystä, joka käytännössä tarkoittaisi siitä, että kaupunki lähtisi rikkomaan tietoisesti kuntalakia.

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

16.11.2022

Hieman hämmentyneenä kuuntelen perussuomalaisten valtuutettujen puheenvuoroa. Ihan ensin ilmoitettiin, että tämä budjetti on vastuuton, koska siinä käytetään liikaa rahaa, mutta nyt sitten halutaan lisää rahaa peruspalveluihin. Tässä on monessa puheenvuorossa jo tullut ilmi, että tässä budjetissa on nimenomaan panostettu esimerkiksi sellaiseen peruspalveluun kuin koulutus ja varhaiskasvatus, työntekijöiden hyvinvointi. Tässä on löydetty monia sellaisia yhdessä sovittuja, hyvällä yhteistyöllä tehtyjä kompromisseja, joista nyt sitten sanotaan, että halutaan lisää, mutta ei haluta laittaa rahaa lisää. En keksi parempaa sanaa kuvaamaan tällaista logiikkaa kuin populismi.

Sitten mä ihmettelen myös, että puhutaan siitä, että ihmiset muuttavat Helsingistä pois, koska Helsingissä on liian kallista asua, mutta vastustetaan kaikkea rakentamista. Kaikkien asuntojen lisääminen, joka nimenomaan vähentäisi asumisen hintaa täällä ja joka parantaisi ihmisten mahdollisuuksia, myös pienituloisten ihmisten mahdollisuuksia, asua Helsingissä sillä tavalla, että arki olisi entistä parempaa.

Mä oon samaa mieltä Arhinmäen kanssa siitä, että jotenkin olisi kiva kuulla, että mikä se vaihtoehto on. Mutta kun sellaista ei esitetä, tämä on ihan pelkkää vastustamista vastustamisen vuoksi. En missään olosuhteissa voi kannattaa tätä palautusesitystä.

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä huomaa juurikin sen, että mitä ilmeisimmin vasemmistolla on ongelmia sekä lukemisessa että näissä numeroissa että sen ymmärtämisessä, miten asioita laitetaan tärkeysjärjestykseen ja miten niitä punnitaan. Ensinnäkin nyt on 16.11. Nyt ei ole 31.12. Joten jos budjetti palautetaan, niin se voidaan kyllä palauttaa. Sen sijaan ihmettelen, että täällä valtuutettu Arhinmäki rupeaa toimittamaan, että meidän pitäisi tehdä joku tietynlainen esitys tänne järjestelmään. Meillä on aivan oikeus tehdä palautusesitys, joka tarkoittaa sitä, että asia palautetaan valmisteluun. Nyt siinä meidän vastaesityksessä, en tiedä, ettekö te ole sitä lukenut, sen sijaan, että te olette melskannut täällä, niin siellä lukee ihan selkeästi, mikä on se linja, mitä pitäisi noudattaa.

Mitä tulee rakentamiseen, niin täällä ei ole kukaan koskaan kyennyt vastaamaan, täällä hoetaan sitä, että kun rakennetaan mahdollisimman paljon asuntoja, niin asumisen hinta laskee. Onko se laskenut? Ei ole. Se ei ole laskenut yhtään mihinkään, koska meillä on niin hullunkurinen

16.11.2022

järjestelmä nimeltä asumistuki, joka ei todellakaan tule laskemaan asuminen hintaa. Tulijoita nimittäin on, eli kysyntä pysyy aina joka tapauksessa.

Sanon nyt sen, että täällä todella myös budjetin osalta voidaan tehdä palautusesitys, toisin kun valtuutettu Arhinmäki toimittaa.

Valtuutettu Pirkko Ruuhonen Lerner

Arvoisa puheenjohtaja.

Mä olen usein ihmetellyt sitä, että täällä puhutaan niin paljon palturia. Sitten katukuvassa näkyy sellaisia kylttejä, että Helsinki on maailman toimivin kaupunki. En tiedä, onko tällaisen tekstin keksinyt joku virkamies, pormestari tai vaikuttajaviestintätoimisto isoa maksua vastaan, mutta tämmöiset julistuksethan on huonoja vitsejä. Perussuomalaiset haluavat, että tavalliset helsinkiläiset, myös eläkeläiset, työttömät ja lapset, pääsevät peruspalvelujen äärelle, ilman tolkkuttomia maksuja.

Voin itse kertoa sen, että toimiessani kansanedustajana tai meppinä oli työterveyspalvelut erinomaiset. Sai suoraan kävellä suunnilleen lääkäriin ja pääsi jatkotutkimuksiin ja kaikki oli ilmaista. Kaikki sujui helposti. Tämä ihanuus kesti 12 vuotta. Sitten kun jäin eläkkeelle ja yritin alkaa käyttää julkisia palveluja, niin mihinkään ei pääse. Mutta jos avaa lompakkoa, hammaslääkäriin pääsee välittömästi. Samoin erikoishammaslääkäriin. Erikoislääkäreille pääsee yksityisille terveysasemille välittömästi, mutta se maksaa vuodessa monta tuhatta euroa. Se on valitettava tosiasia. Sen lisäksi on lukuisia eläkeläisiä, joilla on niin pienet eläketulot, että he eivät voi näitä yksityisiä palveluja hankkia itselleen. Perussuomalaisista on tärkeätä, että myös he pääsevät lääkärille ja hammaslääkärille, silloin kun he tarvitsevat näitä palveluja. Se on palvelujen priorisointia.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

En ole ollenkaan kiistänyt sitä, etteikö perussuomalaisilla olisi oikeus tehdä täällä palautusesitystä. Sen sijaan olen todennut, että se ei ole rehellistä, avointa, suoraselkäistä, kansalaisia arvostavaa ja politiikan avoimuutta edustavaa politiikkaa.

16.11.2022

Tässä pitää olla puolentoista kuukauden päästä budjetti, johon te esitätte nyt puheenvuoroissa lisää rahaa palveluihin. Ne eivät toimi riittävän hyvin. Samaan aikaan te vaaditte, että pitää merkittävästi leikata budjetista. Kun katsoo tätä teidän palautusesitystä, niin tämän puolentoista kuukauden aikana tämän palautuksen pohjalta pitäisi tehdä merkittävästi alempitasoinen budjetti taloudellisesti, jossa olisi merkittävästi enemmän varoja palveluihin seuraavilla ohjeilla. Niitä voidaan, täällä on mainittu, ei yhtäkään euroa, ei yhtä eurosummaa. Mistä otetaan kymmenen, sata, miljoona tai miljardi euroa? Tässä on mainittu muutama kohde, jotka on yhteensä muutamia euroja. Sitten on todettu, että pitää toimia hallinnossa joustavammin. Eihän tämä ole mitään todellista vaihtoehtojen esiintuomista.

Aivan kuten eduskunnassa, myös täällä budjettiin voisi tehdä pykälä, momentti momentilta muutosesitykset: tästä otamme pois, tähän laitamme lisää. Tämän voisi tehdä myös palautuksena, jolloin tämä voitaisiin toteuttaa tämä teidän ehdotus. Mutta tällä tavalla te kierrätte sen, että te vaaditte yhtä aikaa vähemmän menoja ja enemmän menoja ja teillä ei ole mitään vastuuta siitä, miten se toteutetaan.

Valtuutettu Laura Korpinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tosiaan meidän palautusehdotuksessahan on todettu se, että investoinneista voitaisiin säästää. Meillä on kaupungin tulos yli 400 miljoonaa euroa ennen näitä investointeja, eli meidän ollaan vastustettu täällä muun muassa Kruunuvuoren siltoja, jotka tiedämme erittäin arvokkaiksi. Näistä olisi erittäin hyvin saatu varat ehdotettuihin asioihin, ja olisi vieläpä jäänyt jotain säästöön.

Mitä tulee asuntorakentamiseen, niin siitä tässä jo mainittiinkin, että valitettavasti asuntorakentaminen ei ole laskenut hintoja. Uudisrakennuksethan on huomattavasti jopa kalliimpia kun vanhat kerrostaloasunnot.

Kiitos.

Valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lerner

Kiitos, puheenjohtaja.

16.11.2022

Toteaisin vaan, että tässä pormestarimallissa, joka Helsingissä on ollut käytössä, pormestaripuolueet saavat yli 2 miljoonan euron resurssit siihen, että heillä on henkilökuntaa, avustajia, jotka voivat sitten avustaa pormestareita, jotka ovat tavallisia valtuutettuja myös. Heillä on näin paljon enemmän resursseja verrattuna perussuomalaisiin ja pienryhmiin, joilla ei ole näitä avustajaresursseja lainkaan käytössä.

Mutta en epäile ollenkaan sitä, etteikö Helsingin kaupungin palveluksessa olisi ammattitaitoisia laskentaekonomeja, jotka pystyivät parissa päivässä budjettikirjasta laskemaan hyvin tarkat summat, kuinka paljon tietyissä otsikoissa perussuomalaisten esittämät säästöt ovat euroissa ja kuinka paljon vastaavasti siirretään rahoja niihin peruspalveluihin, joita me olemme esittäneet priorisoitavaksi tässä meidän omassa esityksessämme.

Eli me priorisoimme tavallisten helsinkiläisten palveluja. Sen sijaan pormestaripuolueet priorisoivat sellaisia asioita hyvin paljon, jotka ovat kaukana peruspalveluista.

Kiitos.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Mä en kannata palautusta. Mä koitin aikaisemmin jo kysyä, kuinka monta kertaa perussuomalaiset on ollut budjettisovun ulkopuolella, mutta en saanut siihen vastausta. Joten ehkä tässä vaiheessa toistaisin sen kysymyksen. Ei kaupungin asioihin voida vaikuttaa niin, että sanoudutaan kaikesta irti aina. Ainoastaan se, että tehdään yhteistyötä ja ollaan mukana, niin sillä tavalla siihen voi saada jonkun oman puumerkkinsä. Jos teillä ei oikeasti ole halua olla mukana, vaan ainoastaan protestoida ja valittaa, niin tämä on tietysti se tapa, mitä kannattaa siinä seurata.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Nyt olemme kuulleet, että perussuomalaiset siis vaativat palautuksella säästöjä tekstipohjaisesti: omakielinen opetus ja paperittomien palvelut. Haluaisin kysyä, kuinka monta miljoonaa euroa omakielinen opetus ja

16.11.2022

paperittomien palveluiden poistaminen tuo budjettiin? Teillä varmaan on, kun nämä ovat tässä teidän palautusesityksessä mainittu, niin on kerrottu, kuinka paljon niillä saadaan lisättyä näitä peruspalveluita ja samaan aikaan säästettyä kaupungin varoja.

Lisäksi tässä on mainittu byrokratian vähentäminen. Teillä on varmaan joku selkeä ehdotus siitä, miten byrokratiaa vähennetään ja kuinka paljon siitä tulee säästöjä.

Tämän lisäksi nyt puheenvuorossa kuulimme, että teidän säästökohde olisi se, että tällä hetkellä rakentuvat Kruunusillat, joiden työmaat ovat jo pitkällä, keskeytettäisiin. Jätettäisiin mereen jo pystytetyt sillan betonipaalu pystyyn ja kaivetut tiet auki. Tämä keskeytettäisiin ja sillä saataisiin ensi vuoden budjettiin investointimäärärahoista siirrettyä käyttötalouden pysyviin määrärahoihin. Nämä ovat toistaiseksi ne, jota te olette esittäneet tähän näin.

Lopuksi totean, että olen ollut valtuustossa 22 vuotta. Näistä kolmena vuonna vasemmistoliitto ei ole ollut mukana budjettisovussa. Joka kerta vasemmistoliitto on tehnyt ilman pormestaripaikkaa, ilman pormestarikunnan avustajia momenttikohtaiset vastaesitykset, joilla olemme esittäneet, minkä verran mihinkin asioihin osoitettaisiin varoja. Näin myös tässä kokouksessa on tehnyt sekä keskustan että kristillisten ryhmä. Ainoa, joka ei ole tehnyt sitä, on perussuomalaiset, joka esittää palautusta, ilman että kertoo, mistä ne rahat, joilla parannetaan peruspalveluita, tulee ja mistä ne rahat tulee, joilla samaan aikaan parannetaan budjetin tilannetta.

Sen vuoksi minusta tämä palautusesitys ei ole kestävällä pohjalla ja sen vuoksi se johtaisi siihen, että Helsinki ajaa laittomaan tilanteeseen. Meillä ei olisi vuoden lopussa budjettia.

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensin vastaan Jalovaaralle, että kuinka monta kertaa olemme olleet budjetissa mukana ja kuinka monta kertaa emme. Me emme laske numeroita tässä. Me katsomme sitä, mitä sinne on sisälle laitettu, ja meillä ei ole mitään tarvetta mennä kuittaamaan sellaista budjettia, jonne ei oteta minkään näköisiä meidän tavoitteita. Joista puhutaan, esimerkiksi valtuutettu Arhinmäki nosti omankielisen opetuksen. No, valtio maksaa ensi vuonna, on nostanut jopa sitä 24 miljoonaan

16.11.2022

euroon, ja suuri osa siitä tulee tänne Helsinkiin. Olen pyytänyt kasko-toimialalta näitä lukuja, mutta en ole vielä jostain syystä niitä sieltä saanut.

Paperittomien osalta puhutaan useimmista miljoonista, koska siihen on laskettava sekä sosiaalihuollon tuet että terveystaloudelliset että järjestöavustukset että ostopalvelut. Kannattaa katsoa, se on usean miljoonan asia sen lisäksi, että se on moraalinen kysymys myös.

Sitten mitä tulee näihin investointeihin, niin ehkä voi olla, että Kruunusilta on jo aloitettu, mutta meillä on aika paljon hankkeita, joita ei ole aloitettu. Niitä on esimerkiksi Malmi, joka on mainittu palautusesityksessä, jos Arhinmäki luki sen. Sitten meillä on erinäköisiä raitiovaunuhankkeita, joita voitaisiin aivan hyvin lykätä ja katsoa, mihin ne rahat laitetaan.

Mielestäni tämä suunsoitto siitä, että meillä on palautusesitys, joka on tehty tekstimuotoon, on aivan turhanaikaista. Se on vaan tapa pyrkiä puolustelemaan ylisuuria investointeja, ylisuuria budjettilisäyksiä tilanteessa, jossa sekä maailman että Suomen talous on menossa kohti taantumaa ja te tuhlaatte ja tuhlaatte. Se tietysti ottaa päähän, kun joku siitä täällä mainitsee.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Kysehän on siitä, että äänestäjien pitää voida arvioida myös niitä teidän konkreettisia esityksiä, että onko ne järkeviä. Sen takia ne momentti-kohtaiset esitykset tehdään, että se tuo näkyväksi sen teidän politiikanne. Te esitätte lisäyksiä ja te esitätte säästöjä, ja sitten äänestäjät voivat arvioida, onko ne hyviä, hyvin argumentoituja. Nyt kun te ette mitään esityksiä tee, niin te voitte vetäytyä täysin vastuusta. Sehän on teidän politiikalle täysin tyypillistä.

Se, mikä tässä on todella huolestuttavaa, on, että te tällä palautusesityksellä ikään kuin siirrätte sen poliittisen vastuun virkamiehille. Eli että heidän pitäisi ruveta näitä todella leväperäisiä tulkintoja ja kirjauksia tulkitsemaan numeraalisesti siten, että mitäköhän leikkauksia ne mahdollisesti voisivat tarkoittaa. Tämäkin on vastuun pakoilua. Teidän politiikkassanne ei ole yksinkertaisesti mitään järkeä. Musta on tärkeää, että tätä keskustelua käydään, että sitä tehdään myös näkyväksi. Ei voi toimia niin, että ei tee konkreettisia esityksiä, jolloin se on täysin

16.11.2022

demokratian vastaista myös, koska äänestäjät ei voi mitenkään arvioida, onko niissä järkeä vai ei.

Te puhutte eduskunnassa julkisesta sektorista, joka paisuu, ja ajatte talouspolitiikassanne kokoomuksesta oikealle. Täällä te puhutte kau- niisti siitä, miten palveluita ei ole riittävästi ja niitä pitää saada lisää ja lisää resursseja pitää osoittaa sinne ja tänne. Eihän tässä ole päätä eikä häntää! Te olette jo sen kokoinen puolue tässä valtuustossa, että varmasti löytyisi resursseja, jos vain näkisitte vaivaa. Mutta siitähän ei ole kyse, koska te ette halua ottaa vastuuta.

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämähän alkaa olla suorastaan hupaisaa tämä perussuomalaisten ar- gumentaatio. Te haluatte vähemmän byrokratiaa, mutta tämä teidän esitys nimenomaisesti lisää byrokratiaa, kun te viette tällaisen leväpe- räinen tekstimuotoisen esityksen sillä oletuksella eteenpäin, että virka- henkilöstö sitten laskee näille euromääräiset luvut, että mitä te tässä esitätte. Kun te ette käytännössä esitä yhtään mitään.

Sitten täällä sanotaan, että ottaa päähän, kun joku mainitsee, että täällä tuhlaillaan ja tuhlaillaan. Tietenkään se ei ota päähän. Tässä on istuttu ja neuvoteltu tätä budjettia pitkään, ja sen vuoksi seisomme sen takana, että siitä on neuvoteltu, siitä on tehty kompromisseja. Te läh- ditte itse neuvotteluista pois. Jos se harmittaa teitä, niin älkää nyt tulko sanomaan, että muita ottaa päähän se, että tuhlaillaan.

Sitten ylipäänsä tämä kokonaisuus siitä, että tarvitaan lisää rahaa, mutta sitten sanotaan, että budjetissa käytetään lisää rahaa ja että teillä ei voi olla lukuja, koska teillä ei ole samoja erityisavustajia kuin pormestaripuolueella, mutta sitten kuitenkin sanotte, että tässä on mah- dollisuus konsultoida kaupungin virkahenkilöstöä. Tämä on täysin risti- riitaista, ja tämä on juuri kuten edustaja Honkasalo sanoi, että kyllähän tämä pitää jollain tavalla tehdä näkyväksi tämä teidän toimintanne. Tämä on vastuutonta.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

16.11.2022

Päinvastoin kuin valtuutettu Rantanen epäili, minä olen hyvin tyytyväinen tähän budjettiesitykseen. Itse asiassa pidän sitä parhaana kokosinä aikana, kun olen valtuustossa ollut koko tämän vuosituhannen ajan. Olen tyytyväinen siitä, että panostamme koronapandemian jälkeen lapsiin ja nuoriin, koulutukseen, harrastamiseen, liikuntaan. Me huolehdimme siitä, että palvelut toimii. Kaikista pidetään huolta. Olen erittäin tyytyväinen ja ylpeä tähän budjettiin.

Se, miksi kysyn tätä asiaa, niin haluan pyrkiä nostamaan kansanvaltaa teidän haluamanne virkamiesvallan tilalle. Nimittäin se, että te ette esitä yhtäkään lukua, ette yhtään euromääräistä lisäystä ettekä yhtään euromääräistä poistoa ja sanotte, että kyllähän virkamiehet sen sitten voi tehdä, niin se ei avaa sitä kysymystä, että minkälaisia erilaisia poliittisia eroja puolueiden välillä on, eikä vahvasta kansanvaltaa, jossa kansanvalitsemien päättäjien pitää rakentaa budjetti – eikä viranhaltijoiden. Tämän vuoksi tämän nostin esille ja yritin tukea ja auttaa teitä tässä prosessissa.

Kaivoin täältä teidän palautusesityksestänne kaikki jollain tavalla konkreettista edes hivenen lähestyvät asiat, ja kysyn, minkä verran te olette laskeneet niille arvoa. Mutta nyt kävi ilmi, että ette ole selvittäneet yhdenkään näistä teidän muutamasta palautusesityksessä olevasta konkreettisesta asiasta, että mikä niiden taloudellinen vaikutus on. Puhumattakaan siitä, minkä tyyppisiä taloudellisia vaikutuksia te haluatte näillä lisäyksillä.

Mutta ymmärrän, miksi te teette tämän: koska tämän jälkeen te voitte mennä torille tai ostarille ja sanoa, että te vastustitte kaikkea ja te kannatitte kaikkea. Mutta jos katsoo tätä teidän palautusesitystä, niin te ette tee kyllä kumpaakaan.

Valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lerner

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Rantanen ja aikaisemmassa puheenvuorossa Asko Seljavaara ottivat esiin nämä valtavan kalliit raitiotiehankkeet, joita esimerkiksi Pasilaan on tehty omille kotinurkilleni viimeisten vuosien aikana. Kerronpa teille nyt siitä ratikasta, joka siellä Pasilassa liikkuu. On upouudet kiskot ja siellä se tyhjänä töröttelee. Nimittäin kun siinä vieressä on Ilmalan juna-asema, niin junalla pääsee viidessä minuutissa Ilmalasta rautatieasemalle. Kuka käyttää ratikkaa näihin matkoihin? Bussilla pääsee nopeasti paikasta toiseen. Tämä Pasilan

16.11.2022

ratikkainvestointi on virheinvestointi, ja uskoisin, että sekin on maksanut satoja miljoonia. Muita tämmöisiä ratikkahankkeita ei pitäisi tehdä, koska ne ovat äärettömän kalliita. Neljä kertaa kalliimpia kuin vastaavat muut julkisen liikenteen hankkeet.

Toteaisin vielä, että perussuomalaiset haluavat, että peruspalveluja riittää tavallisille helsinkiläisille. Eli helsinkiläisille eläkeläisille, työttömille ja lapsille. Nythän on niin, että monet jäävät ilman palveluja ja jopa kuolevat näihin hoitojonoihin, jos heillä ei ole riittävästi omia säästöjä tai tuloja siihen, että he voivat ostaa yksityisiä palveluita. Tämä on se keskeinen viesti siinä, mitä me haluamme priorisoida budjetissa.

Voisin sanoa vielä sen verran, että olen itse tilinpäätöstaitoinen kirjanpitäjä ja voisin aika helposti nämä luvut laskea, jos joku toisi minulle semmoisen budjettikirjan, joka olisi momenttitasolla laadittu. Mutta meidän budjettikirja ei ole laadittu momenttitasolla, niin ei ole semmoista pohjamateriaalia, josta voisi tehdä tällaisen tarkan laskelman.

Kiitos.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja.

Vasemmistoliitto on hyvä puhumaan vastuullisesta talouspolitiikasta. Syksyllä budjettiriihessä hallitus kehotti kuntia olemaan nostamatta energian hintoja kohtuuttomasti. Täällä Helsingissä kaupunginvaltuustossa hallituspuolueilla on enemmistö, joten olisi helppo kuvitella, että kaupunkitason toimijat olisi ottanut tästä neuvosta vaarin. Mitä tekee Helen? Toimii täysin päinvastaisesti. Helsingissä sähkön hinta nousee vajaassa vuodessa 255 % ja vastaavasti kaukolämmön hinta nousee puoleksatoista vuodessa 2,5-kertaiseksi.

Vastaavasti tässä budjetissa taas on täysin järjettömiä asuntorakentamistavoitteita. Te puhutte luvuista, niin olisi mielenkiintoista kuulla teiltä se laskelma, miten paljon Helsinkiin pitää rakentaa lisää asuntoja, jotta asumisen hinta rupeaa jollain tavalla laskemaan ja kuinka paljon se laskee. Tällaista laskelmaa te ette kuitenkaan missään vaiheessa ole osoittanut. Siitä huolimatta te tuhlaatte miljoonia miljoonien perään siihen, että rakennetaan aina vaan lisää asuntoja. Tässä kohtaa olisi hyvä tehdä vaikutusarvio siitä, että laskeeko asumisen hinta ylipäänsä, jos tilanne on se, että asumistukijärjestelmä pitää kysynnän vakiona.

16.11.2022

Järkevää olisi päätellä, että se ei laske, mutta ettehan te tätäkään oo laskenut.

Mitä tulee Jalovaaran kommenttiin siitä, että jätetään jonkunlainen merkki kaupungin toimintaan. Kysyisin tältä osin, onko merkin jättäminen se, että ? henkilökohtaisesti tekemään aloitteita liikennevalojen rakentamisesta Vuosaareen, josta on päätetty jo jossain muualla?

Kiitoksia.

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on ollut nyt kova hyökkäys. Niin kuin todettua, että kyllähän se tietysti harmittaa, kun myös tämä varsin suuri budjetin taso että investointitaso nostetaan täällä esiin. Se ei ole vastuullista. Mutta ihmettelen sellaista puhetta, että toimintamme olisi demokratian vastaista. Miten niin demokratian vastaista? Emmekö me juuri nyt käytä sitä mandaattia, jonka äänestäjät ovat meille antaneet ja tee täällä palautusesityksen, joka on täysin mahdollista kokouksessa? Mikä tässä on demokratian vastaista? Se on ihan käsittämätöntä puhetta, mitä vasemmalta valtuutettu Honkasalo tänne syöttää.

Samoin hän kysyi, onko meidän politiikassa mitään järkeä, niin voisin kyllä kysyä ihan samaa. Onko vasemmistoliiton politiikassa ylipäättänsä mitään järkeä? Mielestäni se näyttää aivan yhtä järjettömältä kuin varmaan teidän silmissä meidän politiikkamme, mutta se kuuluu tähän lajiin. Ja rakkaudesta lajiin täällä kai ollaan.

Totean nyt vain, että tämä palautusesitys on tällä kertaa tämänlainen, ja nyt valtuutettujen Arhinmäki ja kumppaneiden on se vaan hyväksyttävä. Siinä on kyllä linjat, joilla voidaan edetä.

Kiitos.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

En kannata edelleenkaan palautusta.

16.11.2022

Mä olen koittanut tässä jo pitkin iltaa kysyä perussuomalaisilta, että kuinka monta kertaa te olette olleet budjettisovussa mukana ja kuinka monta kertaa ette ole olleet, ja en ole saanut siihen vastausta. Mä en ole pitänyt tästä kirjaa, mutta en muista edes kymmenen vuoden aikana kertaakaan, että olette olleet. Ja eihän kaupungin asioihin pysty vaikuttamaan sillä, että jättää vaan eriäviä mielipiteitä ja tekee palautusehdotuksia, kun tietää, että ne ei mene läpi. Odotatteko sitä, että teillä on 50 %:n kannatus ja sitten alatte osallistumaan tähän yhteiseen päätöksentekoon?

Hyttiselle vastaan, että mä en tiedä, mistä aloitteesta te puhutte. Olen tehnyt liikennevaloaloitteen Vuosaareen kyllä, mutta paikasta, missä ei ollut liikennevaloja, ja nyt sinne on tulossa liikennevalot. Että alkää nyt ihan totuutta väaristelkö täällä.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Valtuutettu Rantanen sanoi, että minun pitää hyväksyä se, että he tekevät palautuksen. En minä sitä hyväksy. Minä äänestän sen puolesta, että jatkamme tämän asian käsittelyä.

Mutta oleellinen on tässä kuitenkin tullut ilmi. Kun yritin auttaa teitä siinä, että avaisitte kansalaisille, äänestäjille teidän politiikkaa, yritin kaivaa täältä asioita, kysyin niiden lukuja, niin niitä ei saanut. Teidän vaalisloganhan oli aikoinaan "sitä saa, mitä tilaa". Ei mitään.

Ainoa konkreettinen luku, joka täältä tuli, oli valtuutettu Ruuhonen-Lerner, joka totesi, että Ilmalan raitiovaunuun on mennyt satoja miljoonia. Kaivoin täältä sen päätöksen: 8 miljoonaa euroa oli. Ei nyt ihan satoja miljoonia, mutta 8 miljoonaa euroa. Jos tämä on tämä kokoluokka, jossa mennään näissä, ehkä tämä antaa sen kokoluokan myös siitä, missä mennään näissä teidän esityksissä, että 8 miljoonalla saa satoja miljoonia, niin ymmärrän, miksi ette ole kirjoittanut yhtä ainuttakaan lukua teidän palautusesitykseen.

Siksi en voi sitä kannattaa. Olisin voinut kannattaa, jos siinä olisi ollut yksiselitteisesti kirjattuna luvut ja olisin pitänyt niitä järkevinä uudelleenkohdennuksina.

16.11.2022

Valtuutettu Mika Ebeling

Kiitos, puheenjohtaja.

Mielestäni on aika turhanpäiväistä keskustella siitä, kuinka monta kertaa perussuomalaiset on ollut sovussa mukana vai eikö. Mielestäni tähän ratkaisevan puheenvuoron antoi jo aika kauan aikaa sitten valtuutettu Månsson, joka muistaakseni kertoi, että siellä keskustelussa oli todettu erimielisyys ja että yhteistä säveltä ei ollut löytymässä. Minusta hänen puheenvuoronsa osoitti, mikä siinä asiassa oli selkeätä. Toivoin, että keskustelu tästä, kuinka monta kertaa joku on ollut mukana tai ei, voitaisiin lopettaa.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Yritän luvata nyt, että tämä on viimeinen, jos ei tuolta aivan hullunkurista tule. Olisin vielä vastannut. Valtuutettu Jalovaara tivaa sitä, että kuinka monta kertaa me olemme olleet budjettisovussa mukana tai emme ole ollut. Nähdäkseni sillä ei ole merkitystä, kuinka monta kertaa. Emme pidä siitä tukkimiehenkirjanpitoa, vaan katsomme, millaisia asioita siellä budjettineuvotteluissa tehdään. Jos me emme voi niitä hyväksyä, niin emme kai me sen vuoksi vain hyväksy sitä budjettisopua, että me saisimme tukkimiehen päiväkirjaan viivan, että nyt me olemme hyväksyneet. Siinä ei ole poliittisesti ihan oikeasti mitään järkeä. Jos ollaan rehellisiä, niin meillä ei olisi ollut mahdollisuutta myöskään tällä kertaa löytää yhteistä säveltä. Ymmärsin näin, että meidän tavoitteet oli varsin kaukana muiden puolueiden tavoitteista.

Sanoisin vielä valtuutettu Jalovaaralle, että täytyy sanoa, että kun katselen Helsinkiä tällä hetkellä, meillä on palkanmaksuongelma. Meillä on ongelmia päästä lääkäriin, meillä on ongelmia päästä hammaslääkäriin. Meillä on kriisi varhaiskasvatuksessa, meillä on ongelmia koulutuksessa ja niin edelleen. Täytyy sanoa, että ei aivan tuubiin ole kyllä mennyt viime vuosina. Ehkä voi olla, että olemme tehneet hyvinkin viisaasti, että me emme ole olleet tekemässä tätä, emme ylisuuria investointeja emmekä myöskään tätä hullunkurista asuntorakentamista, jota muuten ollaan lisäämässä ensi vuonna 8 000 asuntoon. Juuri nyt

16.11.2022

Helsingin sanomissa todetaan, että täällä on jo aivan liikaa rakentamista tällä hetkellä jää käsiin. Toivoisin...

Välihuuto!

Juurihan mä sanoin yhden luvun. Te ette kuuntele, Arhinmäki. Toivon, että teette pitkitä tätä, koska mä joudun muuten ottamaan vastauspuheenvuoron taas. Lupasin jo olla ottamatta.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Haluan vain todeta, että valitettavasti emme saaneet yhtäkään lukua, mitä budjettiin olisitte lisänneet tai poistaneet. Joten nyt äänestämme tältä pohjalta tyhjän esityksen osalta.

Valtuutettu Laura Korpinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Jos sitä lukua kovasti toivotaan, niin ainakin tuo Malmin esirakentaminen on 19,5 miljoonaa euroa.

Kiitos.

Valtuutettu Titta Hiltunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämähän on kiitollinen hetki tulla puhumaan, kun sali on lähestulkoon täynnä. Se on harvinaista herkkua näissä pitkissä keskusteluissa.

Olen iloinen... No, tyhjenee koko ajan. Mutta olen joka tapauksessa iloinen, että budjettia ei nyt päätetty palauttaa, koska siinä on paljon hyvää. Vaikka mistä voisin puhua, mutta ajattelin kuitenkin käyttää tämän hetken puhuakseni sellaisesta asiasta, josta oikeastaan ei ole tänään vielä juuri puhuttu. Se asia on nuorten mielenterveyspalvelut.

Mä sain tässä syyskuussa kuulla aika pysäyttäviä uutisia Helsingin nuorisoasemalta. Jos ette tiedä, mikä se on, niin nuorisoaseman

16.11.2022

tehtävänä on auttaa 13–23-vuotiaita helsinkiläisiä nuoria, jotka kamppailee keskivaikeaan mielenterveysongelman tai vaikean päihdeongelman kanssa. Tekevät siis hirvittävän tärkeää työtä.

No, tällöin syyskuussa sinne nuorisoasemalle oli kuulemma noin puolen vuoden jono. Se tarkoittaa sitä, että nykyisen Suomen lain mukainen kolmen kuukauden hoitotakuu mielenterveysongelmissa ei toteudu. Puhumattakaan siitä, että täällä Helsingin valtuustossa asetettu terapiatakuun kahden viikon tavoiteaika pystyisi toteutumaan. Puolessa vuodessa mielenterveysongelma ehtii tosi usein syventyä ja vaikeutua. Se on ihan kohtuuton ja ihan liian pitkä aika odottaa apua semmoisessa tilanteessa, jossa arjesta selviytyminen on vaikeata.

Tämmöisen puolen vuoden jonon purkaminen, jos resurssit ei kasva, on ymmärrettävästi todella haastavaa. Tämmöisessä tilanteessa uhkana on esimerkiksi se, että nykyisten asiakkaiden hoidon laatu heikkenee tai se, että työntekijät joutuu lopettamaan asiakkuuksia ennen aikaisesti, että niille uusille saataisiin tilaa ja jono lyhenisi. Uhkana on myös se, että virallista jonoa lyhennetään siten, että asiakkaita otetaan jonkun työntekijän kirjoille, mutta käytännössä se muuttuu piilojonoksi, koska heitä ei ehditä hoitamaan ennen kuin entiset on saatu alta pois.

Mikään näistä skenaarioista ei ole helsinkiläisten nuorten edun mukainen missään tapauksessa eikä musta myöskään järkevää työntekijöiden hyvinvoinnin kannalta, koska vaikuttaa siltä, että he eivät pysty tekemään työtänsä niin hyvin kuin haluaisivat. Musta tämä nuorisoaseman puolen vuoden jono kertoo osaltaan siitä, kuinka syvässä ja vaikeassa mielenterveyden kriisissä elämme. Olenkin tämän johdosta erityisen iloinen siitä, että vasemmisto sai budjettineuvotteluissa läpi kirjauksen siitä, että Helsingin nuorisoaseman toiminta turvataan.

Mä ajattelen, että mielenterveyskriisin ratkaiseminen vaatii ylipäättänsä tosi kunnianhimoisia toimia. Meidän täytyy tietysti saada palveluiden tarjonta vastaamaan palveluiden tarvetta, ja sehän vaatii resursseja ja ennen kaikkea työntekijöitä. Mutta palveluiden parantamisen lisäksi ajattelen, että meidän täytyy tässä yhteiskunnassa ja tässä kaupungissa kartoittaa ja käyttää ihan kaikki mahdolliset keinot, joilla me voitaisiin parantaa mielenterveyttä näin yleisestikin.

Kiitos.

Apulaispormestari Nasima Razmyar

16.11.2022

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ilta on pitkällä ja keskustelu käy kuumana, mutta ehkä muutama sana vielä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan näkökulmasta. Ryhmien puheenvuoroissa sekä valtuutettujen puheenvuoroissa on erinomaisella tavalla tullut esiin kasvatuksen ja koulutuksen merkitys. Meidän panostukset varhaiskasvatukseen, koulutukseen ja sitä kautta nuorten hyvinvointiin.

Me olemme edelleen tilanteessa, jossa pandemian jälkeinen aika näkyy meidän oppilaiden oppimisessa, jaksamisessa ja myös hyvinvoinnissa. Omasta puolestani kiitän ryhmiä ja budjettisopua, koska tämä määrärahojen lisääminen erityisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on merkittävää, kuten tässä on hyvin ilmennyt tämän illan aikana. Tämän vuoden tasoon verrattuna 600 euroa per lapsi ja nuori. Täytyy kuitenkin muistaa, että myös meidän kustannustaso nousee, mutta siitä huolimatta tämä kasvu on merkittävä ja erittäin tärkeää.

Me nimenomaan tällä panostetaan niihin peruspalveluihin, joista tässä aikaisemmassa keskustelussa keskusteltiin ja puhuttiin. Oppiminen ja hyvinvointi. Sitä kautta rakennetaan myös tulevaisuuden uskoa tähän kaupunkiin. Me teimme budjettineuvotteluissa muutamia kirjauksia, joista haluaisin tässä lyhyesti mainita.

Tässä olemme keskustelleet varhaiskasvatuksen tilanteesta, joka on erittäin hankala. Osittain jopa kriisiytynyt. Meidän täytyy saada osaavaa henkilöstöä. Henkilöstövaje on se meidän kaikista suurin haaste tällä hetkellä. Mutta samanaikaisesti kun me toivomme esimerkiksi koulutuspaikkoja ja sitä varten tehdään kovasti työtä, edunvalvontaa myös kansallisella tasolla, niin on paljon toimia, mitä kaupunki kyllä itsekin voi tehdä. Toivon erityisesti, että tässä meidän tulosbudjettivaiheessa pysymme tekemään senkaltaisia panostuksia, joissa voimme vahvistaa sekä pito- että vetovoimaa. Työolot ovat tässä suhteessa erittäin tärkeitä, ja se, mihin kaupunki erityisesti voi panostaa, on työoloihin, johtamiseen ja hyvinvointiin.

Eriarvoistumiskehitys on se meidän kaikista suurin haaste ja ongelma tällä hetkellä. Siitä valtuutettu Soininvaara aikaisemmin hyvin puhui. Budjettineuvotteluissa todettiin yhtä lailla näiden kirjausten myötä, että meidän täytyy panostaa nimenomaan segregaaation torjuntaan ja sitä kautta lisätä meidän omaa tarveperusteista rahoitusta eli TP-rahoitusta, niin että tätä panostusta kohdistetaan jokaiselle koululle. Jokainen koulu, joka sitä erityisesti tarvitsee, niin että jokainen lapsi ja nuori on Helsingissä saman arvoinen.

16.11.2022

Yhtenä kirjauksena todettiin myös inklusiivinen ja hyvä koulu kaikille. Toivon todella, että saamme panostusta erityisesti tähän inklusion toteutumiseen, josta olemme myös tässä valtuustossa ja julkisuudessa-kin paljon keskustelleet.

Mutta kun luettelee näitä kaikkia tarpeita, niin jokainen varmasti pystyy tunnistamaan sen tosiasian, että kun lautakunta rupeaa sitten omaa tulosbudjettiaan käsittelemään ja viranomaiset sen meille esittelevät, niin näitä tarpeita on hyvin paljon. Siitä huolimatta, että määrärahaa saatiin lisää, niin todellisuus voi olla haastavaa, niin että me saamme kohdistettua määrärahoja oikealla tavalla niihin tarpeisiin, mitä meillä tällä hetkellä on. Mutta uskon siihen, että saamme rakennettua hyvän budjetin, ja tämä määrärahalisäys tietenkin helpottaa meidän tilannetta.

Ja aivan viimeisenä palkkakehitysohjelma, joka on tietenkin koko kaupungin tasoinen. Pidän sitä erittäin tärkeänä, koska nimenomaan pito- ja vetovoimaa lisätään sillä, että kohdistetaan palkkausta ja nimenomaan tätä palkitsemista niille aloille, joissa sitä erityisesti tällä hetkellä Helsingissä tarvitaan.

Mutta kaiken kaikkiaan hyvin kiitollinen tästä budjetista. Uskon ja toivon, että pystymme rakentamaan myös hyvän budjetin toimialan kesken.

Lämmin kiitos.

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

Ensin kiitos valtuutettu Hiltuselle nuorisoasemien nostamisesta esille. Jonotilanne voisi todellisuudessa olla vielä paljon karumpi, koska tänä syksynä avoimien ovien sijasta nuorisoasemalle pääsee vain lähetteellä ja monista kouluista puuttuu se henkilöstö, joka lähetteen voisi tehdä.

Tätä talousarviota on tehty monella tavalla poikkeuksellisessa tilanteessa, ja neuvottelut käynnistyivät säästötarpeiden äärellä. Lopputulos on kuitenkin helpottavan hyvä. Palkkakehitysohjelman rahoitus kaksinkertaistuu ja tarjoaa välineitä työvoimapulan ratkaisemiseen. Meillä varjon myös ensi vuoteen tuo haaste pitää kiinni henkilöstöstä ja rekrytoida uusia. Rahallakaan ei voi korvata sitä, jos työntekijä turhautuu tai

16.11.2022

uupuu. Henkilöstön osallisuus oman työpaikkansa ja toimialansa kehittämiseen sekä mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä on keskeinen tapa hyvinvoinnin lisäämisessä. Tarvitsemme pitkäjänteistä ja ennakoitavaa henkilöstöpolitiikkaa.

10 miljoonan lisäys kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on välttämättömyydenä. Suomi käyttää koulutukseen 2 miljardia euroa vähemmän kuin muut Pohjoismaat, ja tämä heijastuu meillä suoraan myös varhaiskasvatukseen ja kouluihin, oppimistuloksiin, eriarvoistumiseen sekä hyvinvointiin. Ensi vuonna saadaan budjetoidulla rahalisäyksellä paikattua pahimpia puutteita ja kasvatettua tarveperustaista rahoitusta.

Jäämme kuitenkin edelleen kauas monista muista maista. Meillä on vielä pitkä matka siihen, että inklusio on muutakin kuin säästökeino. Jokaisella lapsella ja nuorella tulee olla mahdollisuus kasvaa turvallisessa ryhmässä, ja ohjaajia on oltava opettajien lisäksi silloin, kun mukana ryhmässä on tukea tarvitsevia oppilaita tai varhaiskasvatuksessa olevia lapsia. Inklusio ei toteudu vielä silloin, kun oppilas sijoitetaan lähikouluun tai päiväkotiin. Se toteutuu vasta silloin, kun oppilas saa tarvitsemansa tuen. Sen tuen, jonka myös perusopetuslaki ja opetussuunnitelma takaavat.

Kouluissa on oltava resursseja ennaltaehkäistä ja puuttua oppimisen ja jaksamisen pulmien lisäksi myös lisääntyneen väkivallan ehkäisemiseen. Tarvitaan pysyvänä työmuotona kaikkiin kouluihin nuorisonohjaajat tai kouluvalmentajat, jotka voivat ottaa vastuuta vuorovaikutustaitojen vahvistamisesta ja pystyvät käyttämään aikaa nuorten kanssa olemiseen ja kohtaamiseen. Silloin kun meidän lapsilla ja nuorilla on rauha kasvaa ja oppia, saamme tulevaisuuden asukkaita, jotka voivat hyvin ja jaksavat myös työelämässä.

Helsingin talouden ja kaupungin tulevaisuuden kannalta on tärkeää, että ensi vuonna investoidaan myös ilmastomuutoksen hillinnän kannalta välttämättömään kehittämiseen. Talousarviossa ovat mukana panostukset myös lähiliikuntapaikkojen ja puistojen parannuksiin. Monipuolinen liikkuminen, urheilu, ulkoilu, asukastalot, kirjastot, nuorisotalojen tiheät verkostot sekä helposti saavutettavat peruspalvelut ovat osa toimivan kaupungin rakenteita.

Kestävää taloudenpitoa on se, että katsotaan ensi vuoden lisäksi eteenpäin myös pidemmälle tulevaisuuteen. Moni taloudellinen panostus ensi vuonna onkin itse asiassa säästöä pitkällä tähtäimellä.

Kiitos.

16.11.2022

Valtuutettu Eeva Kärkkäinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensinnäkin kannatan valtuutettu Terhi Peltokorven jättämää vastaesitystä kotihoidontuen Helsinki-lisän palauttamisesta. Helsingin varhaiskasvatuksen tilanne on vakava. Kuntalisän palauttaminen alle kaksi-vuotiaille lapsille tarjoaisi perheille mahdollisuuden hoitaa kaikkein pienempiä lapsia hieman pidempään kotona ja helpottaisi varhaiskasvatuksen painetta.

Toiseksi arvoisa puheenjohtaja kiitokset.

Helsingin tuleva budjetti sisältää myös monia hyviä panostuksia. Haluan erityisesti kiittää panostuksia kasvatukseen ja koulutukseen, joita myös Helsingin keskusta on kannattanut. Keskusta on tunnettu tasapainoisen aluekehityksen puolestapuhujana. Tästä on huolehdittava myös Helsingissä. Emme saa tässä salissa hyväksyä nykykehitystä, jossa Helsingin kaupunginosat ja koulut eriytyvät. Tämä vaikuttaa suoraan helsinkiläisten arjen turvallisuuteen ja viihtyvyyteen sekä lasten ja nuorten mahdollisuuksiin ponnistaa kohti unelmiaan kotitaustasta riippumatta.

On todella tärkeää, että tulevana vuonna kohdennetaan lisärahoitusta etenkin niihin kouluihin ja päiväkoteihin, joissa on paljon erityistä tukea tarvitsevia lapsia ja nuoria. Myös esimerkiksi kulttuuri- ja liikuntapalveluista sekä lähiluonnosta huolehtimalla voidaan huolehtia eri kaupunginosien vetovoimasta.

Arvoisa puheenjohtaja.

Lopuksi pari sanaa demokratiasta. Tänäkin vuonna budjettiprosessin yhteydessä on puhuttu avoimuudesta. Meidän on oltava rehellisiä siinä, että helsinkiläisten mahdollisuuksissa osallistua päätöksentekoon on meillä parannettavaa. Keskeinen edellytys osallistumiselle on tiedon saaminen ymmärrettävässä muodossa, siksi olen todella iloinen laajasta puoluerajat ylittävästä tuesta tänään jättämälläni valtuustoaloitteelle budjettiavoimuuden lisäämiseksi. Kiitos kaikille aloitteen allekirjoittajille.

16.11.2022

On olennainen osa demokratiaa, että kaupunkilaisille tarjotaan riittävästi tietoa siitä, mitä kaupungin päätöksenteossa tapahtuu ja mihin meidän verovarot käytetään.

Kiitos.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Helsingin budjettineuvotteluissa ja ehkä vielä enemmän niiden jälkeen on keskusteltu HSL:n budjetista, lippujen hinnoista ja erityisesti infra-korvauksista, miten kaupungin ja HSL:n välillä liikkuu raha rakennettaessa. Tässäkin keskustelussa on viitattu useita kertoja tähän kysymyseen sekä oikein että väärin pohjatiedoin ja numeroin.

Kysymys on kieltämättä monimutkainen. Malli toimii suunnilleen niin, että HKL, nyttemmin Kaupunkiliikenne oy, investoi kiskoihin ja jossain määrin muuhunkin. Tästä sitten teoreettisesti puolet, käytännössä lähes kaikki, laskutetaan HSL:ltä, joka puolestaan laskuttaa kaupungilta osuuden, joka on ollut 50 %:n tienoossa. Ja sitten tätä on vielä kaupungin sisäisesti pyöritetty, että kenen menokasvukiintiöön lasketaan tämä kasvu.

Tässä mallissa olennaista on, että investointikustannuksista merkittävä osa, jopa lähes puolet, pyritään kattamaan lisäämällä lipputuloja. Investoinnit eivät kuitenkaan lisää matkoja niin paljon, että tämä riittäisi, vaan se johtaa lippujen hintojen nostoon. Tämä ei ole tyypillinen tapa rahoittaa joukkoliikenneinvestointeja. Juuri missään kaupungissa ei lippujen hinnoilla ole merkittävää roolia joukkoliikenneinvestointien rahoituksessa. Edes paikoissa, joissa joukkoliikenne investointeja tehdään yksityisellä rahalla, yksityisinä kaupallisina hankkeina, esimerkiksi Japanissa, niitä ei rahoiteta lippujen hinnoilla. Sellaista matematiikkaa ei ole mahdollista kaupallisesti rakentaa, jolla raideinvestoinnit rahoitetaan lipputuloilla. Ne rahoitetaan kiinteistökehityksellä.

Käytännössä radan rakentava yhtiö omistaa maat asemien ympäriltä. Rakentaa sinne. Sieltä tehdään rahat investointeihin. Lipputuloilla maksetaan käyttömenot. No, näin meillä ei toimita, ja se on yksi suurimpia syitä HSL:n ongelmiin.

Onneksi nyt juuri toissa päivänä kaupunginhallitus linjasi, että selvitetään tapoja, joilla infrakuluja ei katettaisi lippujen hinnoilla. Tämä oli

16.11.2022

yksimielinen kaupunginhallituksen päätös, jossa kaikki kaupunginhallituksessa edustetut ryhmät olivat mukana. Voidaan siis sanoa, että se uskoakseni heijastelee tämänkin valtuuston tahtotilaa, ainakin jos kaupunginhallituksen edustajat ovat ryhmiensä jäsenten kanssa keskustelleet. Ei meistä kukaan halua, että joukkoliikenteestä tehdään järjestö-
män kallista, vaan sitä halutaan toimivaa ja tehokasta. On siis toivoa, että ensi vuoden eli vuoden -24 budjettiin mennessä saadaan ratkottua tämä kysymys. Valitettavasti ensi vuoden lipun hintoihin se ei vielä ehdi vaikuttamaan merkittävästi.

Toinen ongelmakohta HSL:n puolella on lippujen hinnoittelupolitiikka, jossa pyritään voimakkaasti suosimaan pitkiä matkoja lyhyiden kustannuksella. Tämä johtaa täälläkin jo keskusteltuihin ongelmiin Helsingin keskustassa, mihin muun muassa valtuutettu Soininvaara viittasi. Myös vaikeuttaa kestävän kaupungin rakentamista ja tuskin auttaa liikenteen ongelmiin tai hiilipäästöihin. Päinvastoin se on tapa tukea hajautumista ja pahenevia liikenneongelmia. Se on jo jossain määrin ohi tämän budjetin. Budjetin osalta tämä asia onneksi on saatu etenemään parempaan suuntaan ja kaupunginhallituksessa vielä parempaan. Ja tosiaan se Ilmalan ratikkaan maksoi 8 miljoonaa euroa, jollei joku huomannut.

Kiitoksia.

Ledamoten Björn Månsson (replik)

Tack, ordförande.

Puheenjohtaja olen hyvin iloinen tästä kollegan äskeisestä puheenvuorosta ja kaupunginhallituksen linjauksesta. Mä olen HSL:n hallituksen jäsen, ja meidän painimme nyt tämän ongelman kanssa. Nämä infra-kustannukset ovat tällainen kotitekoinen lisäyys lippujen hintojen nostoon ihan energiakriisistä ja Putinin sodasta huolimatta lisänä vielä.

Minä muistan elävänä sellaisen valtuustoseminaarin työryhmän, pidettiin muuten Finlandiatolalla, ja minä onneton menin kyseenalaistamaan taas kerran kruunusiltoja. Jolloin joku vihreä, en muista, kuka, enkä kertoisi, mutta sanoi näin, että hei HSL:hän sen maksaa. Tämä on just se ongelma, asenneongelma.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Arvoisa puheenjohtaja ja valtuutetut.

16.11.2022

Helsingin tulee turvata asukkailleen hyvät ja vakaat peruspalvelut, jotta hyvä arki ja elämä turvataan. Talousarvion nousu 6 %:lla ei huolestuta, koska kaupungin talous on erittäin vakaa ja ylijäämää jää vuosittain useita satoja miljoonia, kuten täällä on todettukin.

Kasvatukseen ja koulutukseen saatu lisäinvestointi tuli tarpeeseen. Ryhmäkokoja ei tule kasvattaa ja erityistä tukea on oltava saatavilla riittävästi. Laadukas varhaiskasvatus tulee turvata. Lähipäiväkotiperiaate ei toteudu kaikkialla Helsingin asuinalueilla yhdenvertaisesti, ja tämä tilanne on korjattava. Asuinalueiden eriarvoistuminen on saatava las-kuun. Asukas- ja nuorisotaloja on oltava yhdenvertaisesti.

Helsingin kaupungin strategiassa on kirjattuna matalan kynnyksen mielenterveyspalveluiden saatavuuden parantaminen etenkin lapsilla ja nuorilla. Kuitenkin nuorisoaseman psykiatrisen avun saamiseksi on tul-lut lähetekäytäntö, mikä ei tue tätä matalan kynnyksen avun saamista. Ja kuten valtuutettu Hiltunen mainitsi, puolen vuoden jono on erittäin huolestuttava.

Oppilaitoksissa opiskelijaterveydenhuollossa tarvitaan vahvistusta. Nuorten yksinäisyys, masennus ja ahdistus on lisääntynyt. Opiskelija-terveydenhuoltoon tarvitaan nykyisen kymmenen mielenterveys- ja päihdesairaalanhoitajan lisäksi lisää sairaanhoitajia sekä terveydenhoi-tajia. He pystyvät tarjoamaan tarvittavaa matalan kynnyksen tukea nuo-rille opiskelijoille ja näin vähentämään painetta nuorisoaseman suun-taan.

Vanhustenhuoltoon tarvitaan lisää ympärivuorokautista tehostettua asumista, kodinomaisia ryhmäkoteja. Kotihoito ei enää selviä hoitajien puutteesta johtuen, ja kodeissa on aivan liian yksinäisiä huonokuntoisia ikäihmisiä kärsimässä. Hoitajien työolosuhteita ja hyvää johtamista on kehitettävä edelleen, jotta henkilöstöä saadaan lisää ja henkilöstö saa-daan pysymään töissään. Oppisopimuskoulutusta on lisättävä niin sote kuin varhaiskasvatuksessakin. Hoitoapulaisia on lisätty ja heitä koulute-taan lisää, mikä on erittäin tärkeää, jotta koulutetut hoitajat voivat kes-kittyä koulutustaan vastaavaan työhön. Palkkakehitysohjelma matala-palkka aloille on tärkeä, mutta myös palkka on saatava ajallaan.

Terveyskeskusmaksut ja laboratoriokäynnit tulee säilyttää maksutto-mina tulevaisuudessakin. Hyvin toimivia lähiterveysasemia ei tule lak-kauttaa. Jättiterveys- ja hyvinvointikeskusten rakentamiseen on otet-tava aikalisä ja seurattava, miten nykyiset toimivat ja saavuttavat niille asetetut tulokset. Hoitoon ja tutkimuksiin pääsy on turvattava

16.11.2022

perusterveydenhuollossa ilman terveystasemien ulkoistamista. Helsingin sosiaali- ja terveystalvet ovat olleet alibudjetoituja useita valtuustokausia, ja pelkään, ettei valtiolta tuleva raha riitä ensi vuonnakaan. Perustalvetministeri Kiuru on esittänyt lisärahoituksen saamista.

Lopuksi toteaisin, että Helsinki voi halutessaan panostaa myös sotetaltveluihin omaa rahaa ilman, että se vaikuttaa valtiolta tuleviin korvauksiin. Tämän vahvistuksen sain kuntien takauskeskuksessa Helsingin yliopiston yleisen oikeustieteen emeritusprofessori Tuorilta ja julkisoi-keuden emeritusprofessori Pohjalaiselta. Hyväksyn tämän talousarvioesityksen.

Kiitos.

Valtuutettu Marko Kettunen (vastauspuheenvuoro)

Ajattelin tässä kohtaa vain nopeasti korjata tämän yleisen väärinkäsi-tyksen, että Helsingin budjetti olisi ylijäämäinen. Ei se ole. Me verot-amme liikaa kaupunkilaisia. Siitä on kysymys, ja sen pitäisi loppua.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Täällä monissa puheenvuoroissa on nostettu esille energian ja sähkön nousseet hinnat, jotka aiheuttavat suuria ongelmia niin yksittäisille ihmi-sille kuin yrityksillekin. Niillä on myös iso merkitys erityisesti kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle, joka on energiantensiivistä: tekojääratoja, uima-halleja, jäähalleja, lämmitettäviä tekonurmikenttiä, urheiluhalleja. Tämä ratkaisu, jossa tämänhetkinen ensi vuoden piikki energian, sähkön ja lämmön hinnassa hoidetaan normaalin budjetin ulkopuolelta, on sekä järkevä että myös aivan oleellisen tärkeä, jotta voimme huolehtia mei-dän kuntalaisten tärkeistä palveluista.

Samaan aikaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala tekee jatkuvasti töitä sen eteen, että me vähennämme energian käyttöä ja lisäämme meidän energiatilksuutta, entistä tarkemmin mietimme, millä tavalla lämmi-tämme, jäädytämme, missä kohdassa.

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

16.11.2022

Olin tänään aamulla Oulunkylän tekojäärädalla. Oulunkylän tekojääraataa on aloitettu nyt jäädyttämään, kun lämpötila on laskenut riittävän alhaiselle tasolle. Esimerkiksi tekojäiden jäädyttämisessä oleellista on se, että mikä on lämpötila silloin, kun jäädyttäminen aloitetaan, koska se ensimmäinen vaihe on kaikkein energiantensiivisintä. Nyt näyttää siltä, että pystymme avaamaan Oulunkylän tekojääradan maanantaina ja todennäköisesti ensi viikon alkupuolella myös Brahenkentän. Mahdollisesti sääolosuhteet näyttävät siltä, että voimme avata myös muita meidän tekojääratoja sillä tavalla, että se on kuitenkin energiarajavaa toimintaa.

On äärimmäisen tärkeää, että tässä budjetissa osoitetaan lisää määrärahoja lähes miljoona euroa meidän liikuntapaikkojen kunnossapitoon ja ylläpitoon. Se tarkoittaa sitä, että meillä on lisää osaavia sitoutuneita ammattilaisia tekemässä töitä. Seuraamassa esimerkiksi näitä pidemmän aikavälin sääennusteita ja arvioimassa, mikä on oikea kohta tehdä mitään ratkaisuja. Tällä tavalla me huolehdimme siitä, että jokaisella helsinkiläisellä on mahdollisuus vapaa-ajalla harrastaa liikuntaa.

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Täällä on myös puhuttu nuorista, nuorten hyvinvoinnista erityisesti kasvatuksen ja koulutuksen näköalan kannalta. On äärimmäisen tärkeää, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle lisättiin määrärahoja. Myös kulttuurin ja vapaa-ajan osalta tässä budjetissa tulee aivan uusia panostuksia nuorison osalta. Tulemme palkkaamaan lisää nuorisohjaajia ja erityisesti nyt esillä olevaan jengiytymis- ja nuorisoväkivaltaongelmaan tulemme ohjaamaan resursseja.

Ongelma ei ole uusi. Nuoriso on ollut ongelma aina. Ainakin 1800-luvulta lähtien, jolloin täällä Senaatintorin ympäristössä ylioppilaat häiriköivät ja viimeistään 1900-luvun alussa, kun sakilaiset työläisnuoret häiriköivät. Vuosikymmenestä toiseen on ollut nuorisongelmia, mutta ne on myös hoidettu kuntoon. Ne on hoidettu sillä, että meillä on ollut nuorisohjaajia, meillä on ollut vastuullisia aikuisia, jotka ovat tukeneet nuorten kasvua ja pääsyä eteenpäin elämässään. Tähän teemme nyt ison panostuksen. Huolehdimme siitä, että jokainen nuori saa tarvittavaa apua ja tukea.

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Kulttuurin ja vapaa-ajan näkökulmasta myös on hienoa, että pystymme laajentamaan palveluitamme. Kuten mainittu, uusi kirjasto avataan ensi

16.11.2022

vuonna Kalasatamaan ja pystymme lisäämään myös kirjastoresursseja. Nämä ovat niitä asioita, jotka hyödyttävät ihan jokaista helsinkiläistä. Nämä on niitä palveluita, jotka kaikki helsinkiläiset lompakon paksuudesta riippumatta käyttävät niin toimitusjohtajat kuin eläkeläiset, niin peruskoululaiset kuin pitkäaikaistyöttömät.

Valtuutettu Petra Malin

Hyvät valtuutetut ja arvoisa puheenjohtaja.

Tämän illan puheenvuoroissa on keskusteltu niin kriiseistä kuin ehdottomasta rakkaudestakin. Puhun nyt siitä, kuinka rakenteista huolehtiminen on myös välittämistä.

Me välitämme useasti asioista silloin, kun ne ovat välittömässä vaikutuspiirissämme. Olemme puhuneet tänään paljon Ukrainan kriisistä ja koronakriisistä, ja hyvä niin. Näiden kriisien seuraukset ovat koskettaneet meistä jokaista jollakin tavalla. Meidän on kuitenkin reagoitava myös niihin ihmiskuntaa koskeviin suuriin kriiseihin, kuten ilmastonmuutokseen, joiden vaikutukset eivät ole vielä kaatuneet suoraan syliimme.

Vaikka kukaan meistä ei haluaisi niin olevan, ilmastonmuutos on koko ihmiskuntaa koskeva eksistentiaalinen uhka. Olen iloinen panostuksesta raideliikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn ja muistakin ilmastonmuutosta torjuvista päätöksistä, joita budjettiin sisältyy. Tällaiset päätökset osoittavat välittämistä tulevia sukupolvia kohtaan ja niitä ihmisiä kohtaan, jotka jo nyt kärsivät ilmastonmuutoksen vaikutuksista. Suunta on oikea, vaikka kunnianhimon taso ei ole aina vielä riittävä.

Myös palveluista huolehtiminen on välittämistä. Olen hyvin iloinen siitä, että kasvatuksen ja koulutuksen budjettiin on lisätty tarveperustaista rahoitusta oppimiseröjen ja segregaaion vähentämiseen ja siitä, että oppimisen tukea ja varhaiskasvatuksen resursseja on vahvistettu. Nämä olivat vasemmistolle tärkeitä painopisteitä neuvotteluissa.

Jokainen ei saa elämässä samanlaisia lähtökohtia oppimiseen. Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan jäsenenä olen hyvin huolestunut varhaiskasvatuksen henkilöstötilanteesta ja siitä, että meillä ei yksinkertaisesti ole henkilökuntaa päiväkoteihin. Olemme joutuneet sulkemaan leikkipuistoja henkilöstösiirtojen vuoksi. Palkkakehitysohjelma ja lisäresurssit ovat tärkeitä ja välttämättömiä, ja niihin panostamista on

16.11.2022

jatkettava. Koulutuspaikkojakin tarvitaan. Valtuutettu Nuorteva nosti hyvin esiin henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien lisäämisen tarpeen. Myös palkanmaksun ongelmat on ratkaistava välittömästi. Se on henkilökunnasta välittämistä ja henkilökunnan kunnioittamista.

Hyvät kanssavaltuutetut.

En välittämisestä puhumisella tarkoita sitä, että investointien ja palveluiden sijaan tarjoaisimme kaupunkilaisille ymmärtäväistä hyminää tai lämmintä kättä. Tarkoitan sitä, että palveluista ja investoinneista huolehtiminen, kaupungin ja sen palveluiden toiminnan varmistaminen on nimenomaan se tapa, miten osoitamme välittävämme helsinkiläisistä ja Helsingistä.

Talousarvio on tässä yksi tärkeimmistä välineistä. Vaikka monta asiaa jää vielä odottamaan ratkaisuaan, olen iloinen niistä askelista, joita budjetissa otetaan kaupungin, kaupunkilaisten ja henkilöstön eteen.

Valtuutettu Otto Meri

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ei ole mikään Jumalan laki eikä edes itsestäänselvyys, että maan pääkaupunki on maan vetovoimaisin kaupunki. Meillä on maailmalla useita esimerkkejä siitä, miten pääkaupunki on muuttunut hallinnolliseksi keskuksesi, josta kaikki elämänilo on kaikonnut. Myös Suomessa on hyviä esimerkkejä siitä, miten vanhat emäpitäjät maakunnissa ovat taantuneet ja hävinneet kilpailun maakunnan keskuksen roolista. Kaupungin elinvoima ja menestys vaatii jatkuvaa ylläpitoa, ja jos siitä ei huolehdi, turmion tiellä ollaan.

Tampere on syystäkin ollut paljon mediassa esillä siitä, että siellä on rohkeasti uskallettu kasvaa. Siellä on rohkeasti uskallettu investoida. Siellä on rohkeasti uskallettu muuttaa ja miettiä uudelleen, mikä se kaupungin profiili on. Ja se näkyy siinä, että Tampere on kiehtova. Se on mielenkiintoinen paikka, ja siellä tapahtuu. Sinne ihmiset haluavat muuttaa. Sinne ihmiset haluavat mennä viihtymään.

Helsinki on isojen haasteiden edessä, ja tämä iso kuva on mielestäni kaikista tärkeintä pitää mielessä. Nyt ensi vuoden budjettiin liittyen: Siinä on paljon hyvää. Täällä on keuhuttukin budjetin eri puolia, mutta ehkä tässä nyt yritän nostaa niitä esille, missä meidän jatkossa pitää entisestään parantaa toimintaamme. Yksi on lainakannan kasvu ja

16.11.2022

ehkä kasvun nopeus, joka on ollut. Nyt me ollaan nähty valtiontalouden tasolla se, että ollaan eletty siinä käsityksessä, että velkoja ei ehkä pidä maksaa takaisin ja valtion velassa ei ole mitään huolehdittavaa, mutta kun korot nousevat, nyt nähdään, mitä se tarkoittaa valtion menoille ja korkomenoille.

Ehkä toinen, mikä liittyy tähän tulopuoleen, on se, mistä olen täällä aikaisemminkin puhunut ja varmaan tulen hamaan tappiin asti puhumaan. On se, että katson, että myös tutkitun tiedon valossa olisi järkevää muuttaa meidän verotuksen painopistettä työn verotuksesta kohti kiinteän omaisuuden, ennen kaikkea maapohjan, verotusta. Se olisi paljon optimaalisemman verojärjestelmän mukaista ja lisäisi kaupungin elinvoimaa, hyvinvointia ja tehtyjä työtunteja.

Yksi seikka, mihin eilen taas havahduin, on se, että kyllä meidän peruspalveluissa on paljon kehitettävää. Jos meillä metrovuoro jää välistä, kun ei ole riittävästi henkilökuntaa, meillä vesiputket hajoilee ja hammaslääkäriin ei pääse, eikä sieltä edes soiteta takaisin ja tavallisellakin lääkärille on vaikeata päästä, kyllä ne peruspalvelut on se, että jos me ei niitä osata hoitaa, kyllä se kunnan perustehtävä jää täysin laiminlyödyksi.

Investointeja tehdään taas melkein miljardin edestä. Investoinnithan ovat hyviä. Ei niillä toki ole mitään itseisarvoa. Niillä pyritään siihen, että se kaupungin kasvu ja kehitys on myös tulevaisuudessa kestävä ja se ohjautuu oikein. Lainanoton osalta ehkä olen huolissani tai en edes ehkä, vaan ole huolissani siitä tahdistista, jolla näitä investointeja tehdään ja siitä nopeudesta erityisesti aikana, jossa me ei kyetä samalla pitämään meidän peruspalveluita kunnossa.

Perussuomalaisilla on myös hyviä ajatuksia. En sitä kiistä.

Pidän siitä asetelmasta, millä budjettineuvotteluja käytiin tänä vuonna, eli yhdessä ruvettiin etsimään ja miettimään niitä tuottavuustoimia, joilla saadaan säästettyä resursseja näihin peruspalveluihin. Se onkin hyvä, ja se asetelma ikään kuin oli kunnossa, mutta on selvää, että nyt kun on vielä kaksi vuotta valtuustokautta jäljellä, ne ovat yhä vaikeampi ne päätökset ja tuottavuustoimet, mutta niitä täytyy kyetä myös jatkossa tekemään. Ja yksi sellainen on, minkä kalenterista katsoin, 46 päivän päästä eli vuoden loppuun mennessä meillä pitäisi olla onneksi Hitasjärjestelmän korvaava järjestelmä, jolla näistä haitoista päästään eteenpäin.

16.11.2022

Hitas-järjestelmä takia joka vuosi edelleenkin 20–30 miljoonaa euroa veronmaksajien rahoja haaskaantuu, hukkaantuu. Hitas-järjestelmä täytyy saada nyt lakkaamaan ja ne resurssit vapauttaa aidosti kaupunkilaisten etua paremmin palveleviin toimintoihin.

Valtuutettu Otso Kivekäs (vastauspuheenvuoro)

Kiitos puheenjohtaja.

Ilahduin, kun valtuutettu Meri nosti tähän keskusteluun kiinteistöveron. Oliko ensimmäinen kerta tänä vuonna. Joka vuosi tästä puhutaan, ja aihe on tärkeä. Toisin kuin tuloveron osalta kiinteistöveron osalta meillä ei ole lainsäädännön rajoitteita ? vapaasti tänä vuonna toki niissä normaaleissa puitteissa, jotka lainsäädäntö antaa ja joissa kiinteistövero meillä on lain sallimassa minimissä kaikkien osiensa osalta. Toisin kuin muuten joissakin naapurikunnissamme.

Toki minä ja valtuutettu Meri olemme kumpikin mukana budjettisovussa olevissa ryhmissä, emmekä varmastikaan ole tekemässä minkäänlaisia esityksiä aiheen suhteen. Pidän kuitenkin ilahduttavana, että valtuutettu Meri pitää aihetta esillä ja toivon, että hän voi vaikuttaa myös ryhmäänsä siitä, että tämä ekonomistien valtavirran hyvin ymmärtämä ja laajasti itsestään selväksi todeksi tunnettu fakta verotuksen luonteesta leviäisi laajempaankin tietoisuuteen.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Yhdessä sopimassamme asunto- ja maankäytönohjelmassa todetaan, että Hitas-järjestelmästä luovutaan siinä vaiheessa, kun on korvaava järjestelmä tilalle. Tässä on nyt puolitoista kuukautta tätä vuotta jäljellä ja vielä ei korvaavaa järjestelmää näy, joten tästä lienemme voimme päätellä sen, että Hitas-järjestelmä tulee jatkumaan ainakin ensi vuonna vielä jossain määrin.

Kun valtuutettu Meri sanoi, että 20–30 miljoonaa euroa kaupunki säästäisi sillä, että Hitas-järjestelmä lopetettaisiin tämän vuoden lopussa, tähän ei pidä missään tapauksessa paikkaansa. Hitas-järjestelmässä kaupunki ei taloudellisesti miltään muilta osin subventoi suoraan kuin alennetulla tontin vuokralla. Se vaihtelee se tontin vuokran alennus jostain 10 %:sta jollain alueella 30–40 %:iin, ja olemme jo

16.11.2022

päättäneet, että tonttivuokran alennuksesta luovutaan, joten jatkossa vaikka Hitas-järjestelmä jatkuisi, suoraa minkäänlaista subventiota ei enää kaupungilta Hitas-järjestelmään tule, puhumattakaan 20–30 miljoonasta eurosta.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos puheenjohtaja.

Kahteen kohtaan lyhyesti kommentoin. Ollaan Kivekkään kanssa varmasti hyvin samoilla linjoilla. Toki ehkä jotain pieniä eroja meillä on ottaen huomioon sen, että itsellä toki se tapahtuisi siten, että se verotuksen painopiste vain siirtyisi, verorasitus pysyisi samana. Olen kuullut esityksiä kiinteistöveron korotuksesta, joita ei kompensoitaisi sitten kunnallisveroalennuksella. Siihen en voi suostua, koska se tarkoittaisi kokonaisverorasituksen kasvamista, mutta se, että verotuksen painopistettä siirrettäisiin ? verotuksen kokonaistasoa laskettaisiin siten, että työverotusta alennettaisiin suhteessa enemmän kuin kiinteistövero korotettaisiin. Se olisi järkevää.

Sitten taas Arhinmäelle vielä: Tämä yleinen väärinkäsitys Hitaksesta ? tämä 20–30 miljoonaa ei ollut mun omasta päästä, vaan siitä jälkimmäisestä Aalto yliopiston tutkijoiden tekemästä selvityksestä. Ja vaikka tämä tonttiusubventio luopuu, jatkossakaan Hitas-tonttien luovutuksessa ei sovelleta tätä kynnysrahamenettelyä, eli käytännössä huutokaupataan myös ne vuokratontit. Koska sitä ei tehdä, senkin takia meillä jää jatkossakin ensi vuonnakin tuloja saamatta, mitä me saataisiin, jos niitä tontteja ei luovutettaisi Hitas-rakentamiseen.

Valtuutettu Sini Korpinen

Kiitos arvoisa puheenjohtaja.

Mä olen tosi iloinen tästä budjetista. Me ollaan tekemässä satsauksia oikeisiin asioihin. Erityisesti iloitsen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lisäsatsauksista, joita tarvitaan kipeästi. Ajattelen, että näitä satsauksia tarvitaan nimenomaan eriarvoistumiskehityksen katkaisemiseen, kuten koulujen tarveperustaiseen rahoitukseen.

Tähän tematiikkaan liittyen en maltakaan olla tarttumatta siihen tapaan, jolla ryhmäpuheenvuorossa valtuutettu Rantanen puhui apulaispormestarin vierailusta Malmöhön. Ikään kuin oppien hakeminen olisi huono

16.11.2022

asia. Ikään kuin sen kysyminen ruotsalaisilta viranhaltijoilta, että miten he lähtisivät nyt tietäen, minkä tietävät, välttämään sitä tilannetta, että ihmisryhmä jää yhteiskunnan ulkopuolelle, olisi huono asia. Nimittäin arvon perussuomalaiset, siitä siinä on kyse, että me olimme ja me teemme toisin, mutta ei näytä teille kelpaavan.

Me muut puolueet haemme täällä ratkaisuja. Te perussuomalaiset yrittätte edelleen vetää neliraajahalvauksessa ja huutaa täällä valtuustossa ja toki kaikkialla muualla, minne menettekin, että näiden ihmisten, joiden juuret eivät ole Suomessa, ei kuulu olla täällä. Puhutte ikään kuin jokainen heistä olisi taakka tai syrjäytymisvaarassa, vaikka näin ei missään nimessä ole. He ovat täällä. Hyvä niin. Tarvitsemme nyt kaikki ihmiset, jotka voivat olla rakentamassa tätä yhteiskuntaa ja kantomassaa siitä yhdessä vastuuta. Jotta se on kaikkien osalta mahdollista, meidän pitää pyrkiä erilaisin politiikkatoimin ja määrärahoihin siihen, että tänne ei synny sellaista ihmisryhmää, jolla ei ole mitään hävittävää ihonväriin, vanhempien kotikieleen tai taloudelliseen asemaan katso-matta.

Kun nämä toteutetaan taiten ja hyvin kohdistuen, ne ovat myös aidosti vaikuttavia toimia, kuten valtuutettu Soininvaara puheenvuorossaan nosti esiin. Ja näin me nyt tässä budjetissa teemme.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Olen lukenut tämän Aalto yliopiston tekemän Hitas-raportin ja tunnistan, että Otto Meri on tämän luvun 20–30 miljoonaa sieltä poiminut kuten julkisuuteenkin poimittiin. Mutta ongelma on se, että tämä luku ei liity Hitas-järjestelmään, vaan se on arvio siitä, mitä Helsingin kaupunki saisi, jos muuttaisi ylipäättänsä sitä tapa, millä luovutamme tontteja, koska meidän luovutamme rakentamisen tontit vuokraamalla ylipäättänsä eikä vain Hitasiin, vaan lähtökohtaisesti kaikkeen asuntorakentamiseen.

Eli tämä 20–30 miljoonaa esitys tarkoittaisi sitä, että me muutettaisiin meidän tontinluovutusperiaatteita yleisesti, joten se on väärin kytkeä Hitasiin ja väittää, että tällaisen lisätulon me saisimme niistä muutamasta tontista, joita Hitasille ensi vuonna luovutetaan, jos ne tällä mallilla, jota Aalto yliopisto selvityksessään esittää kaupungin yleiseksi malliksi.

16.11.2022

Valtuutettu Mari Rantanen

Puheenjohtaja.

Olin ajatellut käyttää tämän puheenvuoron käsitelläkseni tätä Sarastian ongelmaa, mutta ensin tässä vastaan valtuutettu Korpiselle, että kuten totesin puheessani, Malmö on kyllä vihoviimeinen paikka, mihin mennä benchmarkkaamaan. Kannattaa ehkä hiukan perehtyä, mitä Malmössä tapahtuu. Jos kokoomus haluaa jotain benchmarkata, menkää Tanskaan. Sieltä saattaa tulla ratkaisuja, joilla ei ongelmia vain syvennetä.

Halusin tämän puheenvuoron pitää nyt tästä Sarastian katastrofista. Olen saanut tästä valtavasti kaupungin työntekijöiden postia niin kuin varmaan valtaosa valtuutetuista. Syystä tai toisesta aika vähän olemme käyneet asiasta varsinaisesti poliittista keskustelua. Siitä on ollut kaupunginhallituksessa tiedotusluontoisena asiana samoin kuin täällä valtuustossa. Ne postit, joita saan, niissä aika usein nostetaan esiin se, että minkä vuoksi kukaan ei kanna vastuuta. Minkä vuoksi kukaan ei kanna vastuuta tästä katastrofista. Se on erinomaisen hyvä kysymys ihmiseltä, joka odottaa palkkaansa. Tekee työnsä meidän kaupungille ja odottaa palkkaansa, jota hänelle ei makseta tai maksetaan väärin. Sen vuoksi tässä yhteydessä halusimme perussuomalaiset nostaa tämän vastaesityksellä niin, että kannetaan me täällä valtuustossa sitten vastuuta.

Lähtökohtaisestihan itsekin olen sitä pohtinut, että jos tällainen valtava sotku ja katastrofi kaupunkiin tulisi, ehkä tietysti kaupunkia johtava henkilö kantaisi vastuun. Tätäkin on kysytty myöskin palkansaaajien osalta, että miksi pormestari ei kanna vastuuta. No, kannetaan me täällä sitten valtuustossa.

Olen tehnyt tähän nimenomaan ratkaisuesityksiä. En tiedä. Voi olla, että tämä on jo käytössäkin kaskossa ja sotessa, mutta Seure, joka on meidän keikkalaispalvelu, pystyisi tekemään, että ihmiset tekisivät sitä kautta ne lyhytaikaiset sijaisuudet nyt, koska Seure pystyy maksamaan nämä palkat ajallansa. He maksavat kahden viikon välein. Siltä osin olisi syytä ainakin ohjata, jos ei jo ole, lyhytaikaiset sijaisuudet sinne.

Sitten tätä käteiskassa-asiaa haluan myöskin nostaa. Siitä on puhuttu täällä, mutta on todettu, että ihmiset eivät halua käteistä. Totta kai he ottavat sen käteisen, jos eivät he muuten saa rahaa. Enkä ymmärrä, miksi se voi olla niin vaikeata, koska kaupunki on maksanut vuonna 2020 laittomasti maassa oleskeleville 259 938,30 euroa käteiskassasta. Luulisi, että näitä nyt voidaan palkansaaajillekin sitten maksaa. Ja

16.11.2022

viime vuonna reilu 187 000 euroa on sieltä käteiskassasta onnistuttu maksamaan. Toivoisin, että myöskin tämä vaihtoehto otettaisiin huomioon.

Sitten haluaisimme selvityksen Sarastian korvausvelvollisuudesta, jos he ovat toimittaneet jotakin, mitä me emme ole heiltä ostaneet. Ja sitten nämä tulorekisteriongelmät on korjattava. Ne vaikuttavat verotukseen, mutta ne vaikuttavat myöskin etuuksiin, mihin ihmisillä on oikeus. Tämä on todella surkeata. Lisäksi nämä korvaukset tuntuisivat olevan liian matalalla tasolla, mitä työntekijät saavat. Ja sitten me haluaisimme kyllä tänne valtuustoon selvityksen tästä tilanteesta, korvausvelvollisuudesta sekä siitä, että täytyy selvittää myös valtuustolle vaihtoehtoiset palkanmaksujärjestelmät, jotta me emme ajaudu siihen apottimaiseen tilanteeseen, jossa on käytetty satoja miljoonia euroja, jonka jälkeen sanotaan, että nyt on käytetty niin paljon rahaa, että järjestelmää ei voida enää vaihtaa.

Toivoisin tälle vastaesitykselle tukea, ja ottanemme vastuun täällä valtuustossa nyt tästä palkanmaksu sotkusta.

Kiitos.

Valtuutettu Matias Pajula (vastauspuheenvuoro)

Kiitos puheenjohtaja.

Ihmettelen kyllä todella tätä perussuomalaisten suunnasta tulevaa varsin tekopyhää kritisointia, joka kohdistuu tähän apulaispormestari Sazonovin tutustumiseen Malmöhön. Eikös se nimenomaan ole hyvä juttu, että me Helsingissä otamme selvää kaikista niistä haasteista ja kaikista niistä keinoista, joilla niitä haasteita voidaan ratkoa, mitkä liittyvät maahanmuuttoon? Eikö se nimenomaan ole hyvä juttu, että sen sijaan, että me työnnettäisiin pää pensaaseen ja toivottaisiin, ettei haasteita ole, tutustutaan niihin ja pohditaan niitä ratkaisuja ennakkoon eikä vasta, jos sellaisia syntyy.

Perussuomalaiset puhuvat paljon maahanmuutosta, mutta sitten kun pitäisi oikeasti pohtia, miten me saadaan toimimaan se parhaiten niin, että se tukee suomalaista yhteiskuntaa ja Helsinkiä, silloin ratkaisu on ilmeisesti kuitenkin työntää vain pää pensaaseen eikä millään lailla tutustua niihin haasteisiin ja pohtia ratkaisuja. Ihmettelen todella tätä linjaa.

16.11.2022

Kiitos.

Valtuutettu Pilvi Torsti (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Valtuutetut.

Kommentoisin myöskin lyhyesti tätä minusta erittäin arvokasta lähestymistapaa, jota apulaispormestari on noudattanut ja ehkä muistuttaisin siitä, että meillä oli jo vuoden -17–21 strategiassa kirjaus. Nyt en ihan sanamuotoja muista, mutta jonka idea oli se, että seuraamme esimerkiksi muiden Pohjoismaiden tiettyjen palveluiden kehittämistä etenkin sellaisissa kysymyksissä, joissa Pohjoismaiden kehitys on pikkuisen eri tahtista. Ja niin kuin me tiedämme, Ruotsi oli maahanmuuttomaa vuosikymmeniä siinä kohtaa, kun Suomi oli vielä maastamuuttomaa ja esimerkiksi suomalaisia siirtyi merkittäviä määriä Ruotsiin. Joten on varsin perusteltua katsoa, millaisia käytäntöjä vuosikymmenien mittaan hyvässä ja ehkä sitten ei niin onnistuneessakin mielessä on kehitetty.

Ehkä tähän lopuksi vielä totean, että olin esimerkiksi itse vuonna 2004 muistaakseni Malmössä kutsuttuna luennoijana aiheesta miten Balkanin alueella opetetaan historiaa, joka sattuu olemaan oman väitöskirjani aihe. Tämmöinen ikään kuin ajatusvaihto on aika tyypillistä ja yleensä sivistyneen kaupungin ehkä myös merkki.

Kiitos.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos puheenjohtaja.

Eiköhän Malmöön kaikista parhaiten tutustu sillä tapaa, kun käy siellä paikan päällä. Voisin olettaa. Toki riippuu ihan tilaisuudesta, miten sen aikansa käyttää, mutta en lähtisi tätä kritisoimaan. Päinvastoin on ehkä hyvä mennä tontille itse toteamaan asioita kuin lukea niitä lehdestä.

Mitä mennään tuohon Sarastia-kuvioon, mikä oli oikeastaan se varsinainen pointti, miksi otin vastauspuheenvuoron. Mä käsitin apulaispormestari Sinnemäen puheesta, että pormestari on tilannut jonkun selvityksen jälleen kerran liittyen Sarastiaan. Mä en tiedä, monesko selvitys tämä nyt on, joten sikäli tämä nyt kuulostaa nyt vähän ajan haaskaukselta tai hukkaan menevältä ajalta tai että laitetaan resursseja täysin

16.11.2022

jonninjoutavaan asiaan siinä vaiheessa, jos tämä asia on tavallaan jotenkin tiedossa. Vai mitä tästä nyt ei vielä tiedetä?

Joskus pormestari vertasi tätä pakkoavioliittoon, ja se oli mun mielestä erittäin huono vertaus, koska ei pitäisi tässä tilanteessa olla kuitenkaan.

Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Totean vain, kun valtuutettu Pajula hämmästeli, että miksi minä en arvosta sitä, että Sazonov käy paikassa, jossa haasteita ratkaistaan, voiko Pajula kertoa, että minkälaisia haasteita Malmössä on kyetty ratkaisemaan?

Ei ne valtuutettu Pajula valitettavasti Malmön ongelmat enää ratkea koordinaattoreilla eikä rahan lisäämisellä, ja näin se valitettavasti taitaa olla täälläkin. Mutta on sinänsä harmi, että tämä vastauspuheenvuorokeskustelu meni pelkästään nyt tähän Malmö-kysymykseen, kun tässä oli tämä varsinainen pointti tämä Sarastia.

Itse jotenkin toivoisin, että valtuusto ottaa tässä roolia. Kun sitä vastuunkantajaa on nyt itse asiassa työntekijöiden kohdalla peräänkuulutettu, niin otetaan vastuuta ja selvitetään täällä. Eikä se voi olla niin, että meillä on vain yksi vaihtoehto. Meillä on esimerkiksi valtio, joka kykenee maksamaan palkkoja monella eri TESillä. Heillä ei ole kyllä Sarastiaa käytössä. On niitä vaihtoehtoja olemassa. Niitä vain täytyy selvittää.

Valtuutettu Petrus Pennanen (vastauspuheenvuoro)

Halusin tuosta Sarastiasta sanoa, että sitä on kyllä sisäisesti selvitetty hyvinkin tarkasti, että mistä kaikista syistä johtuu ongelmat. Niitä syitä on löydetty. En voi varmaan siitä kertoa yhtään sen enempää, mutta tosiaan laajoja selvityksiä on tehty jo ja saatu valmiiksi. Ja sen takia en kannata, että nyt lisäselvityksiä tehtäisiin tällaisen vastaehdotuksen kautta, koska tässä ei varmaankaan tiedetä, mitä kaikkea on jo tehty.

16.11.2022

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Pormestarin sijasta lyhyesti totean, että Sarastian ja palkanmaksujärjestelmän muutoksen osalta kaupungin sisäisiä selvityksiä on tehty paljon ja työtä tehdään jatkuvasti. Se, minkä mainitsin esittelypuheenvuorossani, oli ulkopuolinen selvitys, jonka pormestari on julkisuuteenkin todennut, että sellainen selvitys tehdään. Sitä on myös ehdotettu mielestäni joidenkin valtuutettujen taholta. Tällaisia selvityksiä ei ole ollut tilauksessa useita, vaan tarkoitus on tilata yksi ulkopuolinen selvitys, joka sitten perusteellisesti ulkopuolisin silmin myös arvioi tätä prosessia ja sitä, että mitä kaikkea tästä tapahtumasarjasta ja tästä voimme oppia.

Muuten kaikki varmasti hyvin tietävät sen, että johtovastuu palkanmaksujärjestelmän muutoksesta on nyt vaihtunut. Kirsti Laine-Hendolin tällä hetkellä johtaa tätä muutosta ja sitä, millä tavalla virheisiin pyritään puuttumaan ja miten pääsisimme hyvään tilaan palkanmaksun osalta. Niitä yksityiskohtia ja ideoita, joita tässäkin keskustelussa on tullut, oikeastaan voi sanoa, että jokaista niistä on selvitetty ja useat niistä ovat myös käytössä ratkomassa tätä tilannetta.

Kiitos.

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Kiitos puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

On samaan aikaan myönteistä, mutta myös hieman hämmentävää, että allekirjoittaneen alle 12 tuntia kestänyt vierailu Malmön kaupunkiin käymään läpi heidän toimiaan esimerkiksi segregatiokysymysten torjunnaksi, tiettyjen ongelmien torjunnaksi on saanut näin suuren roolin vuoden -23 talousarviokeskustelussa. Mutta sinänsä se kertoo siitä, että kysymys, jonka äärellä olen siellä ollut ja josta olen myöhemmin julkista keskustelua käynyt sekä eriytymisen, segregatian pahenemisen ongelmat että esimerkiksi orastava kehitys jengiytymisen ympärillä, mistä laajemminkin yhteiskunnallisesti on keskusteltu viime aikoina, nousevat näin vahvasti esiin, koska se on mielettömän tärkeä kysymys. Ja se on yksi syy sille, että olen käynyt tätä keskustelua Malmön kollegoiden kanssa käymässä.

16.11.2022

Kuten tiedämme Ruotsissa nämä kysymykset ovat esillä olleet hyvin paljon pidempään. Siellä on tehty myös virheitä näiden asioiden suhteen, joita he ovat myös tutkineet, reflektoineet. Esimerkiksi käyntini yhteydessä sain tutustua selvitykseen, jossa he olivat käyneet läpi 25 vuoden ajalta heidän integraation vahvistamiseen tähtääviä hankkeita ja ohjelmia.

Onhan niin, että nämä johtopäätökset joistakin olivat positiivisia, joistakin ne olivat negatiivisia. Ne ovat kaikki opiksi myös sille työlle, mitä me täällä teemme. Toivon todella, että valtuusto eri toimissaan kaupunginhallituksessa, lautakunnissa myöskin tehdessään vierailuita muualle Suomeen, kansainvälisiä esimerkkejä seurattaessaan nimenomaan pyrkii hakemaan sekä myönteisiä että kielteisiä esimerkkejä omaan työhönsä.

Sinänsä on myös niin, että tässäkin talousarvioesityksessä kuten koko strategiassamme, joka tätä valtuustokautta määrittää, otamme hyvin vakavasti eriytymisen, segregaaation ongelmat sekä myös ne hankalat kehityskulut, joita olemme valitettavasti joutuneet havaitsemaan. Tämähän on yksi meidän neljästä pääpainopisteestä ? strategisesta ohjelmasta, jotka olemme strategian pohjalta hyväksyneet. Ja se vaatii hyvin laajan skaalan toimia. Valtuutettu Rantanen on nyt intoutunut tästä koordinaattorikysymyksestä. Kyllä vain niin on, että senkin tyyppisiä ihmisiä tarvitaan meidän kouluissamme, jotka pitävät yhteyttä lasten ja nuorten perheisiin, varmistavat sen, että kaikilla on ymmärrys koulutuksen merkityksestä ja esimerkiksi koulun vaatimuksista oppilaille. Yhtä lailla olen tuonut esiin esimerkiksi tarveperustaisen resursoinnin.

En tiedä, onko tosiaan niin, että valtuutettu Rantanen tai muut pitävät niin huonona sitä mallia, joka meillä on käytössä, jota kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on päättänyt vahvistaa, että tarveperustaisuus, oppilaiden tausta. Se liittyy heidän kielelliseen taustaan. Se liittyy laajemminkin sosioekonomiseen taustaan: työttömyyteen, vanhempien koulutusasteeseen. Onko tämä tarve perustainen rahoitusmallit todella niin huono malli, että meidän ei kannata sitä hyödyntää, vaan meidän kannattaa olla huomioimatta täysin sosioekonomiset lähtökohdat?

Ovatko ne esitykset, joita olen tehnyt esimerkiksi siihen, että on oltava sellaiset sosiaalipalveluiden, muiden viranomaisten toimet, että jos esimerkiksi uhkaa päätyä jengiytymiskierteeseen, että on selkeä ulospääsy, exit-väylät olemassa? Ovatko ne niin huonoja esityksiä? Ovatko ne esitykset niin huonoja, joita olen tehnyt siitä, että meillä on oltava myös sellaista lainsäädäntöä esimerkiksi hallintovaliokunnan

16.11.2022

puoltamaa, jossa voidaan myös jämäkästi ja kovaakin puuttua, jos on ongelmia, rikollisuutta, väkivaltaista käyttäytymistä?

On erikoista, että tämä keskustelu pyritään freimaamaan sillä tavalla, että jotenkin se, että me käymme näitä ongelmia läpi ja me vastaamme laajalla skaalalla toimia, on jotenkin ongelmallinen asia. Olisin paljon enemmän huolissani, jos me pormestaristossa tai valtuusto laajasti sivuuttaisi täysin tämän kysymyksen eikä hakisi laajalla skaalalla toimia ja myös resursseja tähän kysymykseen vastaamiseksi.

Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Minusta on pahimman luokan populismia... Tietysti populismipuolueelle kuuluu erittäin hyvin tällainen Rantasen puheenvuorot täällä, että käsitellään 6 miljardin budjettia. Sitten apulaispormestari erittäin tarpeellinen tutustumismatka Malmöhön 12 tuntia on se, mistä te haluatte täällä vääntää. Teillä on hirveän kyyninen asenne koko ajan siihen, miten täällä koitetaan yhdessä näitä asioita hoitaa.

Kasko-lautakunta kävi edellisellä kaudella Tanskassa tutustumassa. Kyllä sekin puoli on huolehdittu. En muista, jäikö perussuomalaisen edustaja pois siltä reissulta protestina ? tai jotain. ? aikaisemmin on ollut tällaisia.

Joku kohtuus ja kokonaisuus. Tällaiseen asiaan pitää sitten 6 miljardin budjettikäsittelyssä tarttua. Ihan käsittämätöntä.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Minusta apulaispormestari Sazonov on ollut tässä ihan oikealla asialla ja piti itse asiassa erittäin hyvän puheenvuoron tässä. Laitan kyllä sille suuren arvon, että me olemme Suomessa ja itse asiassa Helsingissä vielä tarkemmin onnistuneet hakemaan tällaisen laajan poliittisen yhteisymmärryksen vasemmisto, oikeisto, pois lukien tietenkin perussuomalaiset tälle asialle, että se eriarvoistuminen itsessään on meidän yhteiskunnan yksi pahin uhka ja pyrimme torjumaan sitä eri työkaluilla. Yksi työkalu on tämä myönteinen erityiskohtelu ja sen rahoitus.

16.11.2022

Itse asiassa hallintovaliokunnan puheenjohtaja perussuomalaisten Riikka Purra kutsui Ruotsin poliisiylijohtajan tällä viikolla vierailemaan Suomessa. Ja mikä oli hänen viestinsä? Poliisiylijohtajan viesti oli se, että panostakaa ennaltaehkäisyyn. Se on se keskeinen asia, jolla te pystytte tätä eriarvoistumiskehitystä ja Ruotsissa nyt nähtävää kehitystä torjumaan. Panostakaa ennaltaehkäisyyn ja tehkää se hyvin.

Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Jouduin ottamaan uuden puheenvuoron. Tässä on tullut jälleen kerran kauhea ryöppy.

Ensinnä totean sen, että missä me olemme täällä onnistuneet? Kun me olemme kuulemma onnistuneet ennaltaehkäisyssä, minkä vuoksi meillä on maahanmuuttajajengejä? Kun me olemme niin hyvin onnistuneet ehkäisemään eriarvoisuutta ja segregatiota, miten näin pääsi käymään, kun me niin onnistuneet ollaan? Me ei olla missään muussa onnistuttu tässä kaupungissa kuin hokemaan, että me olemme onnistuneet ja että me estämme eriarvoisuutta ja segregatiota. Näin ei ole.

Ja sitten totean apulaispormestari Sazonoville, että ei kannata hermostua. Jos te kykenisitte ratkaisemaan tämän 12 tunnin reissulla Malmöhön, mä luulen, että koko Pohjoismaat olisi käynyt 12 tunnin reissulla Malmössä. Pointtini oli se, että se benchmarkkaaminen sieltä ei ole ehkä parasta, koska nyt on kyllä niin, että jos me otamme asioita vakavasti, silloin meidän pitäisi tehdä asioita hiukan eri tavalla, jotta tämä eriytymiskehitys ei syvene. Nythän me jatkamme vain vimmaisesti sitä, mitä olemme tehneet aiemminkin, eli lisänneet rahaa.

Valtuutettu Matias Pajula (vastauspuheenvuoro)

Kiitos arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä tässä kohtuullisen humoristisessa keskustelussa koskien apulaispormestari Sazonovin matkaa on tullut selväksi se sama asia kuin tässä itse asiassa eli talousarviokeskustelussa. Haaste kuin haaste perussuomalaisilla ei ole tarjota minkäänlaisia ratkaisuja. Talousarvio pitäisi palauttaa valmisteluun, mutta todellisia keinoja ja ratkaisuja ei ole tarjottu, ei ole valmisteltu ja sitten vedotaan siihen, ettei pystytä millään. Maahanmuuton ongelmiin pitäisi pureutua niin kuin varmasti kaikki

16.11.2022

ollaan samaa mieltä, mutta perussuomalaisten mukaan sen pitäisi tapahtua niin, että me työnnetään pää pensaaseen ja ajatellaan, että sieltä sitten niitä ratkaisuja löytyy.

Olisipa tosi hienoa joskus kuulla perussuomalaisista yksikin ratkaisu näihin ongelmiin, joita te kyllä täällä usein erittäin ansiokkaasti pointtaatte ylös, mutta ratkaisuja niihin ei ihan hirveästi kuulu.

Kiitos puheenjohtaja.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos puheenjohtaja.

Turha varmaan enää ottaa kantaa tuohon, kuka risteilee Ruotsissa mitenkin pitkään, mutta semmoisen voisin tähän mainita, että kannattaa ehkä tutustua myös tässä salissa oikealta vasemmalle omaan kotikaupunkiin, mitä mennään kaupunginosiin. Se myös auttaa meidän duunissa aika paljon muutenkin kun vaalien aikaa kahvittaa siellä kansaa. Se on semmoinen, mikä voisi avata aika paljon silmiä.

Sen verran palatakseni tuohon Malmöhön, että kyllä se ehkä voidaan ottaa myös semmoisena esimerkkinä, mihin me ei varmaan pyritä. Niin kuin totesin aikaisemmin, turha varmaan lukea lehdestä. Kyllä sitä ehkä voi mennä sinne paikan päälle. Joten tähän nojaten, kannattaa mennä paikan päälle kaupunginosissa lännessä itään.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Jos seuraa julkista keskustelua tai tätä valtuustokeskustelua, voisi saada sellaisen käsityksen, että helsinkiläiset nuoret voivat erityisen huonosti ja koko ajan on menossa huonompaan suuntaan. Jos kuitenkin keskustelee nuorisotutkijoiden, nuoriso-ohjaajien, katsoo tilastoja, kaikki nämä osoittavat, että itse asiassa meillä nuoret voivat paremmin kuin koskaan aikaisemmin. Suurin osa nuorista voi paremmin kuin aikaisemmin. Vähemmän rikoksia, vähemmän päihteiden käyttöä.

16.11.2022

Helsinki on turvallisempi kaupunki kuin koskaan aikaisemmin, mutta samaan aikaan meillä on myös ongelmia. Se joukko, joilla on ongelmia, heille kasautuu entistä enemmän ongelmia. Siksi meidän pitää ratkaista näitä ongelmia. Samaan aikaan unohtamatta sitä suurta joukkoa nuorista, jotka voivat hyvin. Heille pitää tarjota myös palveluita ja samaan aikaan muistaa se, että pandemia on voinut kätkeä alleen yksinäisyyttä, mielenterveysongelmia, sellaisia asioita, jotka nousevat nyt kun yhteiskunta avautuu pintaan.

Mutta mä haluan sanoa tämän sen vuoksi, että meillä on nuoriso-ongelmia, niin kuin sanoin aikaisemmin, ollut aina ja me olemme ratkaisseet ja niin me ratkaisemme tälläkin kertaa. Haluan muistuttaa sen, että meidän ongelmat, mitä nuorten kanssa on, ne eivät ole kasvaneet, vaan ne ovat vähentyneet. Mutta sitten on tämä joukko, jolla on entistä isompia ongelmia. Siihen tarvitaan uusia keinoja. Ja kuten kerroin, tässä ensi vuoden budjetissa tulemme panostamaan entistä enemmän nuoriso-ohjaajiin, jalkautuvaan nuorisotyöhön, tuomme ankkuritoimintaa, jossa on poliisi, sosiaali- ja terveystoimi, nuoriso-ohjaajat mukana. Eli haemme niitä keinoja.

Kyllä minusta Helsingin kannattaa pyrkiä hyviä käytänteitä oppimaan, tulevat ne sitten lahden takaa Ruotsista, tulevat ne toisista suomalaisista kaupungeista tai mistä tahansa muualta. Erilaisia toimivia käytänteitä koko ajan testataan, mikä toimii Helsingissä ja mikä ei toimi Helsingissä. Tällä tavalla me ratkaistaan ja huolehditaan siitä, että jokaisella nuorella on hyvä tulevaisuus.

Apulaispormestari Nasima Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

En malta olla nyt kuitenkaan käyttämättä puheenvuoroa. Juuri palasin Haagista, jossa yhdysvaltalaisten kollegojen ja myös eurooppalaisten kollegoiden kanssa käytiin hyvin vakavia asioita läpi, jotka liittyvät väkivallan lisääntymiseen, vihan lisääntymiseen sekä radikalisoitumiseen. Nämä ovat vakavia asioita, ja tiedän, että tässä yksittäisestä Sazonovin Malmön matkasta on keskusteltu, mutta pidän erittäin tärkeänä, että me kuulemme muita kaupunkeja, me keskustelemme, me olemme itse aktiivisia. Ja kyllä jälleen kerran siellä todettiin, siellä puhuttiin ja siellä huokailtiin, että ne virheet, mitkä muualla ovat jo käynnissä ja ovat jo tapahtuneet, meillä on edelleen se ikkuna auki, mutta vain se ikkuna on auki.

16.11.2022

Meillä ei ole täydellistä tilannetta. Meillä itse asiassa ei ole edes hyvää tilannetta, vaan ne haasteet ja ongelmat, mitkä meillä tällä hetkellä on, jotka liittyvät alueiden eriarvoistumiseen, erityisesti lasten ja nuorten eriarvoistumiseen, koulujen väliseen eriarvoistumiseen, ne ovat niitä asioita, mihin meidän juuri nyt pitäisi puuttua. Ja se ikkuna on meillä vielä sen hetken auki. Toivon todella, että tämä asia otetaan vakavasti. Me panostukset, mitkä meillä tässä budjetissa on esimerkiksi nuorisotoimeen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimeen, kasvatukseen ja koulutuksen nimenomaan tähän tarveperustaiseen rahoitukseen, ne ovat juuri niitä asioita, joihin tässä koitetaan puuttua.

Ja on hirveän tärkeätä myös ottaa oppia eri kaupungeista ja myös käydä keskustelua eri kollegoiden kanssa. Sosiaalinen media on universaali kysymys tällä hetkellä. Se ei kosketa pelkästään suomalaisia lapsia, vaan kuinka paljon me otamme oppia ja erilaisia vaikutteita myöskin muualta. Juuri tämän takia tätä keskustelua ja yhteydenpitoa pitää pitää muiden kaupunkien kanssa, joten toivon, että näihin suhtautaan vakavasti. Ja toivon, että kaiken tämän keskustelun jälkeen, mitä tänäänkin valtuustossa olemme käyneet, pyrimme olemaan myöskin kiitollisia niistä perusasioista, mitkä meillä tällä hetkellä Helsingissä on.

Me olemme kuitenkin tajunneet sen, että eriarvoistumisen pitää puuttua. Me olemme ymmärtäneet sen, että peruspalveluihin pitää panostaa, kasvatukseen ja koulutukseen täytyy panostaa, varhaisesti täytyy puuttua näihin ongelmiin. Ne ovat asioita, jotka hyvät valtuutetut, voivat vielä pelastaa meidät ja ennen kaikkea pelastaa meidän lapset ja nuoret ja asettaa heille senkaltaisen tulevaisuus, mitä he erityisesti ansaitsevat.

Halusin kuitenkin nämä terveiset myöskin Haagista tuoda teille hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Ajattelin puhua toisesta aiheesta, mutta näin nuorisotutkijataustaisena poliitikkona on pakko todeta valtuutettu Mari Rantaselle, että se teidän puhetapanne halveksii myös niitä satoja ammattilaisia, jotka tässä kaupungissa joka päivä tekevät töitä esimerkiksi lasten ja nuorten kanssa, jotta heidän elämänsä olisi turvattu. Ammattilaisia, jotka toimivat siellä peruspalveluiden piirissä joka päivä kouluissa haastavissa olosuhteissa

16.11.2022

ja tekevät parhaansa, jotta lapsilla ja nuorilla olisi turvallinen elämä ja turvallinen tulevaisuus.

Nyt ajattelin puhua talousarvioaloitteesta, joka koskee lastenvalvojien resurssien turvaamista. Voisin tietenkin puhua tästä talouden kokonaiskuvasta ja valtavasta budjetista, mutta puhun yhdestä ammattiryhmästä, johon kuuluu 15 henkilöä tässä kaupungissa. Nyt tämän talousarvioaloitteen pohjalta tai en tiedä, oliko se tämän pohjalta, mutta joka tapauksessa lastenvalvojien resursseja lisätään kahdella. Nyt tässä kaupungissa on sitten 17 lastenvalvojaa.

Usein nämä ovat palveluita, joista saa tiedon vasta sitten kun on sellaisessa elämäntilanteessa, että kohtaa nämä ammattilaiset. Lastenvalvojat ovat niitä, jotka erotilanteessa esimerkiksi auttavat sopimaan tapausmisesta, huollosta, elatuksesta, auttavat vanhempia selviämään sen eron yli ja hoitavat ne kaikki lainvoimaiset sopimukset niin, että esimerkiksi saa Kelalta elatusapua.

Tilanne on lastenvalvojien osalta ollut aivan todella kriittinen. Silloin viime keväänä, kun tein tämän aloitteen, oli se tilanne, että joutui jonottamaan aikaa 3–4 kuukautta. Jokainen tajuaa, että kun on keskellä eroa, 3–4 kuukautta odottaa aikaa, että pääsisi sopimaan lasta koskevista asioista on aivan liian pitkä. Ja vielä erotilanteessa, jossa usein on konflikti päällä, tällainen pitkä odottaminen saattaa johtaa siihen, että se tilanne kriisiytyy. Kesällä tilanne oli niin huono, että se ajanvaraus oli suljettu kuukaudeksi, eli ei siis päässyt varaamaan edes aikaa ollenkaan. Se tarkoittaa vielä pidempää odotusaikaa.

Oikeusasiamies ja oikeuskansleri on antanut pari huomautusta Kymenlaaksolle vastaavissa tapauksissa, joissa se on todennut, että neljän kuukauden odotusaika on täysin kohtuuton ja nimenomaan kohtuuton lapsen oikeuden näkökulmasta. Tällaiseen tilanteeseen ei kenenkään lapsen pitä joutua.

Meillä on Helsingissä nyt sitten 17 lastenvalvojaa. Se on edelleenkin ihan liian pieni määrä, ja on tosi tärkeätä, että me puhutaan näiden lastenvalvojien resurssien puolesta, me puhutaan näiden palveluiden puolesta. Paljon on julkisuudessa tällä hetkellä keskustelua avioeroista, siitä eroavatko ihmiset liian herkästi. Itse ajattelen, että monesti yhdessä sinnitellään liian pitkään. On paljon sellaisia tilanteita, että olisi hyvä, että erottaisiin aikaisemmin. On paljon sellaisia perheitä, joissa lapset joutuvat todistamaan väkivaltaa aivan liian pitkiä aikoja. Monia perheitä, joissa puoliso joutuu kokemaan lähisuhdeväkivaltaa. Monia

16.11.2022

perheitä, joissa ei voida erota sen takia, ettei ole taloudellisesti varaa erota.

Meidän kaupungissa pitäisi olla paljon enemmän palveluita erotilanteessa oleville perheille, ja mä toivon, että tämä nousee jossain vaiheessa meilläkin prioriteetiksi.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos puheenjohtaja.

Valtuutettu Honkasalolta äärimmäisen tärkeä puheenvuoro. Omassa työssäni olen saanut huomata nimenomaan, kuinka se on lapsen edun vastaista, etteivät vanhemmat pääse sopimaan. Käytännössä johtaa siihen, että lapsi voi olla niin, ettei hän näe toista vanhempaansa kuukausiin. Hyvä, että resursseja vahvistetaan ja vanhemmat pystyvät jatkossa nopeammin sopimaan, joka on ennen kaikkea lapsen edun mukaista.

Tämä Malmötä koskenut keskustelu, josta nyt töiden puolesta näen valitettavasti en niitä juurisyytä, vaan sen, mihin se pahimmillaan johtaa. On hyvä, että sen eteen tehdään töitä. Poliisit ovat tuoneet esille ja omassa työssä kollegoiden kanssa jutellessa on käynyt ilmi, että nuorten väkivalta on ainakin raaistunut, jos ei lisääntynyt. Teräaseita käytetään yhä herkemmin, ja törkeästä ryöstöstä, jonka minimi on kaksi vuotta vankeutta, tuomitaan yhä useammin nuoria tekijöitä. Se on vakavaa ja se voi pahimmillaan johtaa, niin kuin tiedetään, myös hengen menetyksiin. Kaikki työ sen eteen on äärimmäisen tärkeätä, että sitä saadaan vähennettyä ja nuoret voivat entistä paremmin. Siihen liittyy päihteet hyvin usein, ja sen takia tarvitaan toki myös päihdepalveluita ja ihan lainsäädännön muutoksiakin siihen, miten tällä hetkellä päihdepalveluita ja niihin liittyviä rangaistussäännöksiä toimeenpannaan.

Se, minkä takia puheenvuoron halusin vielä, jos on hetki aikaa, liittyy siihen alkuperäiseen aiheeseen, mistä Arhinmäen kanssa keskusteltiin eli vielä tähän asuntopolitiikkaan. Nyt Helsingin Sanomissa oli tänään uutinen siitä, että Helsingissä ja Espoossa on asuntojen ylitarjontaa ja kauppasi sukelsi. Tavallaan olen surullinen, koska tämä kertoo ehkä lähestyvistä taantumasta. Samaan aikaan olen iloinen siitä, että tämä kertoo siitä, että vihdoinkin ja viimeinen se lääke, jota täällä ollaan haettu niihin asumisen hintoihin, eli se, että tarjontaa lisätään, on nyt vihdoinkin ja viimein tuomassa sitä helpotusta siihen tilanteeseen. Sekä

16.11.2022

uudiskohteiden, käytettyjen asuntojen kauppahinnat että vuokrat ovat laskeneet, eli me ollaan nyt tällä pitkäjänteisellä työllä saatu se tilanne aikaiseksi osittain suhdanteiden avulla, että asumisen hinnan nousu on hidastunut ja jopa nyt laskee.

Valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lerner

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Aluksi haluan kannattaa valtuutettu Mari Rantasen vastaehdotusta.

Ensin koronakriisi sitten Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja niistä seuraava talous- ja energiakriisi, korkotason nousu sekä inflatio ovat sekoittaneet lukuisien kansalaisten tulevaisuuden suunnitelmat ja taloudet. Näin myös Helsingissä. Tällä hetkellä kaupungin keskeinen tehtävä on huolehtia siitä, että kaupunkilaiset selviävät tulevasta ja seuraavistakin talvista. Olisin toivonut, että budjetissa olisi kiinnitetty huomiota enemmän meitä kaikkia koskettavaan huoltovarmuuteen. Esimerkiksi siihen, että kohtuuhintaista lämpöä ja sähköä riittää kaikille, vaikka talvesta tulisi kylmä, ja siihen, että kaupungin keskeiset peruspalvelut pystytään järjestämään yllättävissäkin tilanteissa myös tavallisille helsinkiläisille: työssäkäyville, eläkeläisille, työttömille, lapsiperheille ja niin edespäin.

Viime viikonloppuna uutisoitiin, kuinka Helsingin vesijohtoverkostossa oli tapahtunut suuria vuotoja. Uutinen on huolestuttava, suorastaan pelottava. Puhtaan veden saanti on yksi tärkeimmistä asioista, joita kunta tai tässä tapauksessa kuntayhtymä järjestää alueensa asukkaille. Sittemmin on käynyt ilmi, että vesijohtoverkoston huono kunto on ollut tiedossa jo vuosikausia. Ei ole tehty riittäviä investointeja, koska se on kallista ja koska se ei ole näyttävää. Mielestäni meidän ei pitäisi odottaa niin kauaa, että näemme, kuinka ruskeaa juomavettä valuu hanasta lasiin tai vettä ei tule lainkaan.

Kaupungin päättäjille ja kaupunkilaisille pitäisi esittää luotettava selvitys vesijohtoverkoston teknisestä tilasta ja kustannusarvio sen korjaamisesta ja suunnitelma sen investoinnin rahoituksesta ja aikataulusta myös. Jotta puhtaan veden saanti olisi turvattu kaikille jatkossakin, toivoisin, että vesihuollon toimivuudesta vastuussa olevat henkilöt ryhtyisivät toimeen pikaisessa aikataulussa. Puhdas vesi on

16.11.2022

huoltovarmuuden kannalta yksi tärkeimmistä ja olennaisimmista asioista, joten silmiä ei saa enää sulkea tältä ongelmalta.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Mielestäni on erittäin tärkeää, että Sarastian ongelmat saadaan korjattua. Asiat pitää saada ratkaistua, eli ratkaisuja on etsittävä eikä etsiskeltävä.

Oli oikein, että valtuusto käsitteli Sarastian ongelmia elokuun lopussa. Asioiden korjaaminen oli jo tuolloin kestänyt liian kauan, ja oli esitetty, että palkanmaksun korjaaminen voisi kestää koko syksyn ajan. Tuossa yhteydessä totesin, etten hyväksy sitä ja sanoin seuraavaa: "Olen sitä mieltä, että mikäli asia ei kuukaudessa ratkea, niin jonkun tulee saada kenkää ja tämän ihmisen on syytä ymmärtää se mahdollisimman nopeasti." Tämän jälkeen vastaava henkilö on vaihdettu. Nyt odotamme tuloksia. Ydin on kuitenkin se, että asiat saadaan kuntoon, ei se, kuka saa kenkää ja kuka ei.

Apulaispormestari Razmyar kertoi käymistään keskusteluista ulkomaa-laisten kollegojensa kanssa. Joukossa oli myös yhdysvaltalaisia kollegoja. Haluaisin kysyä apulaispormestari Razmyarilta: Oliko joukossa sekä demokraatti- että republikaanivetoisia kaupunkia? Sillä Yhdysvallat on tänä aikana varsin jyrkästi jakautunut maa, joten näiden välillä on suuri ero.

Kiitos.

Valtuutettu Pilvi Torsti

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvä valtuutetut.

Talousarviolle me tietenkin luomme puitteet siihen, millaista kaupunkia tulevana vuonna ikään kuin haluamme olla eteenpäin viemässä. Kun täällä on paljon puhuttu erilaisista kriisikysymyksistä ja kuinka tietyllä tavalla huonostikin Helsingillä joku voi nähdä menevän, on ehkä hyvä muistuttaa, että meillä on usein aina olemassa joko hyvän kehä tai negatiivinen spiraali, jotka ovat usein itseään jossain määrin toistaviakin kehiä ja ikään kuin kehityskulkuja. Ja näin ollen, kun täällä esitettiin

16.11.2022

kysymys, missä olemme onnistuneet tässä eriytymiskehityksen kontekstissa, ajattelin esittää ehkä kolme, neljä näkökohta siihen.

Ensimmäinen asuntopoliitiikka. Helsingissä on hyvin pitkäjänteinen asuntopoliittinen kehitys, jossa me olemme määritelleet, millaiset ja-kaumat meidän uusilla alueilla asuntojen omistussuhteissa on. Jos me katsomme pitkäaikaisia kehityskulkuja, me olemme nähneet tämän onnistumisia sellaisissa kaupunginosissa, kuten esimerkiksi Maunula tai Myllypuro. Eli me näemme tilastollisesti jo muutosta sillä politiikalla, joka on tehty. Asuntopoliitiikka on hyvin hidas keino, mutta se on ehkä ainoa syvälinen keino.

Sitten toinen keino, ja se on se toinen pointti, on tietysti koulutus- ja muu sosiaalipoliitiikka, mutta se on yleensä enemmän ensiapua. Siellä me näemme näitä keinoja, joita nyt on käyty myös vaihtamassa kollegoiden kanssa muualla. Tässäkin budjetissa esityksessä on lukuisia ehkä aika pienehköjä rahasummia, mutta tärkeitä konkreettisia keinoja, joita on koeponnistettu meidän kouluissa ja muussa työssä, mitä kaupunki eri puolilla kaupunkia tekee.

Sitten kolmantena tämä tutkimuspohjaisuus, josta muun muassa valtuutettu Honkasalo täällä puhui. Yritin nopeasti etsiä yhtä tutkimusta, jonka muistin. Todettakoon, että lähteeni on tällä kertaa Verkkouutiset, kun sieltä löysin nopeiten tämän viitteen. THL:n tutkimuspäällikkö Timo Kauppinen, joka on ollut mukana tutkimuksissa, joissa on verrattu tätä segregatioproblematiikkaa. Tässä on suora sitaatti hänen näkemyksistään: "Kauppisen mukaan muihin maihin ja Pohjoismaihin verrattuna Suomen tilanne on varsin hyvä. Kansainvälistä vertailua on vaikea tehdä, ja tässäkin Suomen tärkein viiteriöryhmä ovat juuri muut Pohjoismaat. Tässäkin kehityksessä pärjäämme kohtuullisen hyvin. Alueellisia eroja Suomenkin sisällä on. Segregatio on usein suurten kaupunkien ongelma. Kauppisen tekemässä tutkimuksessa on noussut esiin se, että suurista kaupungeista Turku pärjää segregatiovertailussa huomattavasti paremmin kuin esimerkiksi Helsinki ja Tampere."

Tämä on löydetty useammassa ja nimenomaan selityksenä on nähty se, että Helsingissä on jo hyvin varhain lähdetty asuntopoliittisen keinoin tähän eriytymiskehitykseen puuttumaan. Ja sitä työtä meidän täytyy jatkaa.

Lopuksi puheenjohtaja.

Niin kuin apulaispormestari Razmyar totesi, meillä on paljon asioita, jotka eivät ole kehittyneet myönteisesti. Eriytymiskehitys on ollut niin

16.11.2022

kauan kuin itse olen ollut valtuutettu toistakymmentä vuotta sellainen, jossa meidän suunta on ollut väärä, vaikka näitä pieniä onnistumisia on ollut. Eli meillä on se pieni ikkuna auki, ja juuri sen takia panokset, joita tässäkin budjetissa tehdään ovat niin ensiarvoisen tärkeitä nimenomaan Helsingin tulevaisuudelle.

Kiitos kaikista puheenvuoroista ja työstä, jota nimenomaan tällä saralla tässä salissa on tehty.

Valtuutettu Laura Korpinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä peräänkuulutettiin, että pitäisi olla ratkaisuja näihin Malmön kaltaisiin ongelmiin ja pitäisi panostaa tähän ennaltaehkäisyyn, ettei tällaisia ongelmia syntyisi. Siihen on kyllä ratkaisu, ja se on vähemmän maahanmuuttoa. Täällä valiteltiin kovasti tätä segregaatian aiheuttamaa ongelmaa, ja sehän on tavallaan eufemismi sille, että on erityisen maahanmuuttovaltaisia alueita. Ja sille ei ole vastaus se, että lisätään maahanmuuttoa, vaan sitä tulisi vähentää.

Tämä linkittyy nimenomaan tähän budjettiasiaan siitä syystä, että sosi-aali- ja terveystalouden sektori on erittäin iso osa tätä budjettia ja vieraskieliset ovat erittäin ylläpidettuna asiakaskunnassa. Muun muassa alaikäisten omaishoidettavien omaishoitajista lähes 40 %, 37,4 % on vieraskielisiä. Samoin vieraskieliset ovat ylläpidettuna esimerkiksi lastensuojelun asiakkaina. Samoin he ovat ylläpidettuna monessa muussakin, muun muassa suun terveyden saralla. Eli tämä maksaa.

Toki se väestö, mikä täällä nyt on, se täällä nyt on, mutta jatkossa jos halutaan, että nämä summat eivät entisestään vain kasva ja nämä osuudet, se ratkaisu on tosiaan se, että maahanmuuttoa täytyy saada vähennettyä.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja.

On pakko vielä palata tähän segregaatio- ja eriarvoistumiskehityksiasiaan. Muistelin, että tässä valtuustossa, niin kauan kuin itse olen ollut,

16.11.2022

tämä sama asia on kirjattu jokaiseen strategiaan. Tämä sama asia toistuu puheissa jatkuvalla syötöllä, mutta silti meillä esimerkiksi asuinalueet eriytyvät ja meille on muodostunut, itse käyttäisin jopa sanaa maahanmuuttajajengit.

Poliisi puhuu näistä niin kutsutuista katujengeistä. Niitä on tunnistettu noin kymmenen. Niissä on aktiivisina toimijoina noin sata henkilöä, ja heistä yli 95 % on maahanmuuttajataustaisia. Eli toisin sanoen me puhumme kyllä tästä asiasta, mutta en kyllä sanoisi, että on kovin hyvin onnistuttu. Muutenhan meillä ei olisi päässyt muodostumaan katujengejä eikä ongelmallisempia asuinalueita.

Se mekanismi niissä asuinalueista menee niin, että kun siellä tietty määrä vieraskielisiä maahanmuuttajataustaisia tulee alueelle, sieltä alkavat kantasuomalaiset muuttamaan pois ja niihin vapautuviin asuntoihin muuttaa maahanmuuttajia lisää. Tällä tavalla se alue paisuu, koska he mielellään asuvat tietysti monetkin lähellä toisiaan. Sille ei pysty tekemään mitään. Vaikka siellä olisi näitä osaketaloja, siellä on usein sijoittajien asuntoja, jotka taas laittavat vuokralle ja siihen tulee usein maahanmuuttajia asumaan.

Helsinki ei tätä ongelmaa pysty ratkaisemaan itse, vaan aika paljon näistä asioista ratkotaan eduskunnassa ja lainsäädännön tasolla. Kyllä se niin on, että erityisesti tällä hallituskaudella meidän ulkomaalaislakia on nakerrettu. Ollaan menty itse asiassa toiseen suuntaan. Meillä ei ole enää järkevää hallittua maahanmuuttopolitiikkaa, vaan meillä mennään toiseen suuntaan tällä hetkellä lainsäädännössä. Ja tämä asia on kyllä syytä korjata. Siltä osin Helsinki suurena kaupunkina, jolla jo nyt näkyy tällaisia ongelmia, pitäisin kyllä varsin asiallisena, että Helsinki toimisi valtioon päin edunvalvonnallisessa näkökulmassa ja pyrkisi siihen, että valtio tekisi järkevämpää kokonaisvaltaista maahanmuuttopolitiikkaa, jossa me emme syvennä vielä meidän ongelmia siten, että me vain pyrimme helpottamaan maahantuloa ja maassa oloa jopa niin, että tänne voi jäädä myös elelemään laittomasti. Helsinki tästä erittäin huonona esimerkkinä on nämä palvelulaajennukset tehnyt.

Itselleni ainakin oli suuri pettymys se, että kun sain nämä Helsingin hallitusohjelmataavoitteet, siinähan pikemminkin halutaan lisätä maahanmuuttoa. Jos me emme nyt kykene tämän porukan kanssa siihen, että kadut ja koulut pysyvät turvallisena, miten me kykenemme isomman joukon kanssa? Kyllä ihan oikeasti, jos ei näissä asioissa oteta tolkkulista katsantokantaa, ei tästä hyvä seuraa.

16.11.2022

Ja täytyy kyllä tässä yhteydessä kehua apulaispormestari Nasima Razmyaria, joka varsin rohkeasti otti kantaa tähän asiaan. Hän sanoi jopa sen, että joillain lapsilla on enemmän ollut puukko kädessä kuin kynä. Tästä hän sai kovasti noottia ja ilmeisesti paheksuntaa, mutta mielestäni tämä on oikea tapa. Silloin kun ongelma tunnustetaan ja tunnustetaan, vasta sen jälkeen voi myös löytää asioihin ratkaisuja.

Kiitos.

Valtuutettu Ozan Yanar

Arvoisa puheenjohtaja.

Mä olen istunut sekä eduskunnassa että myös täällä valtuustossa ja ollut aika monissa elimissä, ja mun tavallaan kokemus perussuomalaisten politiikasta tällä saralla, jos mietitään tätä maahanmuuttoaihetta, on se, että perussuomalaisia ei tunnu olevan kauhean suora käsitys siitä, millainen on esimerkiksi maahanmuuttajataustaisen ihmisen arki tässä yhteiskunnassa. Mun ympärillä olevat ihmiset, mä nyt tunnen jonkin verran monimuotoista porukkaa tässä maassa, tässä kaupungissa, tekevät pitkää päivää, yrittävät parhaansa.

Katsokaa nyt tätäkin salia. Tätä keskustelua johtaa maahanmuuttajan lapsi. Täällä on maahanmuuttajataustaisia, maahanmuuttajien jälkeläisiä täällä salissa. Se on kyllä kiinnostavaa näissä keskusteluissa, että me maahanmuuttajataustaiset ihmiset ja maahanmuuttajien jälkeläiset ei oteta kauheasti puheenvuoroja, koska me ei oikein jakseta, koska yleensä esimerkiksi PS:n suunnalta tulevat puheenvuorot ovat aika outoja ja jotenkin tosi... En tiedä. En itse ainakaan tunnista mun kaltaisten ihmisten arkea tässä.

Välillä tuntuu siltä, että PS haluaa, että ihmiset epäonnistuvat, jotta niitä voisivat käyttää poliittisena lyömäaseena ja tavallaan poliittisena polttoaineena. Toivottavasti näin ei ole. Ihmettelen suoraan sitä, miksi halutaan leikata jotain pd-raham, tarveperustaisen rahan kaltaisia asioita, koska nämä auttavat ihmisiä, niin kantasuomalaisia kuin maahanmuuttajataustaisia, meitä kaikkia ja niitä alueita, joilla ei mene kauhean hyvin tai voisi mennä paremmin.

Muistuttelin vielä tästä, että istuin 2019 eduskuntavaalipaneelissa Mari Rantasen kanssa. Paikalla oli muun muassa valtuutettu Torsti ja muutama muu. Silloin kysyin Mari Rantaselta, että kokeeko, että minä olisin suomalainen. Hän jotenkin ei voinut oikein vastata siihen

16.11.2022

kysymykseen ja sekoili täysin. Kruununhaan yläasteen paneeli. Jos ihmisiä ei edes tavallaan hyväksytä suomalaisiksi, ihmettelen tällaisia puheenvuoroja, joissa muka toivottaisiin, että ihmiset integroituisi, mutta eivät integroidu, koska tavallaan ilmeisesti suomalaisuus on sellainen asia, jota ei voi millään saavuttaa tämän henkilön mielestä.

Ei kai mulla mitään muuta sanottavaa kuin käykää vähän parempaa keskustelua ja ei muuta.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Yhdyn kyllä tähän kritiikkiin, joka perussuomalaisten ryhmää kohtaan tässä on esitetty, koska kyllähän me kaikki täällä tunnustamme, että ongelmia ja haasteita tässäkin kaupungissa on eriarvoistumisen kanssa. Mutta se, mikä eroaa perussuomalaisten ja muiden ryhmien kanssa, on se, että me tunnustamme nämä ongelmat ja etsimme aktiivisesti niitä ratkaisukeinoja ja työkaluja. Kun ryhmäpuheenjohtaja Rantanen puhui ongelmien syventämisestä, tämä perussuomalaisten linjahan nimenomaan syventäisi näitä ongelmia. Te ette haluaisi tätä myönteisen erityiskohtelun rahoitusta kouluille, päiväkodeille. SDP:n ryhmä on toivonut, että sitä laajennetaan myös esimerkiksi sotepalveluihin juuri sen takia, että tällä hetkellä näillä alueilla, joissa tarvetta on, siellä ei saada tarpeeksi palvelua.

Mutta te ette myöskään haluaisi tätä meidän asumisen ohjelman mukaista rakentamista, jossa myös tarjotaan kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja. Tehän olette vastustanut tätä. Voi vain kuvitella, mikä olisi se todellisuus kaupungin pienipalkkaisille työntekijöille, jos me emme rakentaisi tähän kaupunkiin yhtään kohtuuhintaista omistusasuntoa tai vuokra-asuntoa. Sehän nimenomaisesti muodostaisi pääkaupungista vain kaikista vauraimpien ja rikkaimpien ihmisten kaupungin ja ajaisi kaikki pienipalkkaiset, keskipalkkaiset ihmiset, oli sitten maahanmuuttajataustainen tai kantasuomalainen, pois tästä kaupungista.

Tämä teidän politiikkanne sivuuttaa kaiken vastuunkannon ja nimenomaan syventää ongelmia, joita meillä tällä hetkellä on. Siitähän tämä Ruotsin poliisiylijohtaja eilen puhui meille hallintovaliokunnassa, jossa edustaja ja valtuutettu Rantanenkin oli kuulemassa, mutta ilmeisesti tässä kuullun ymmärtämisessä on vielä vähän haasteita.

16.11.2022

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Ozan Yanar otti tässä esiin, että maahanmuuttajat eivät ole mikään homogeeninen ryhmä, ja näin se toki onkin, vaikka perussuomalaisien puheissa tällainen käsitys pyritään aktiivisesti muodostamaan, mikä on jo sinänsä nähdäkseni äärimmäisen ongelmallista retoriikkaa. Me puhutaan ihmisistä. Me puhutaan lähiöistä, ihmisten kodeista, ja tämä tapa, jolla tätä keskustelua nyt käydään on vähättelevä ja loukkaava. Siksi halusin ottaa puheenvuoron, että haluan myös omalta osaltani sanoa ääneen, että tällainen puhetapa ei mun mielestä ole ok.

Sitten mitä tulee tähän segregaatioon, kun täällä ilmaistiin, että segregatio olisi eufemismi maahanmuuttajalähiöille. Tämähän on aivan absurdi väite. Segregatio on paljon syvempi ja monimutkaisempi ja moninaisempi kysymys kuin mitä tässä äsken annettiin ymmärtää. Kyse on pitkälti myös siitä, että koko suomalainen yhteiskunta on eriarvoistunut sellaisen politiikan seurauksena, joka on ollut leikkaavaa, ja silloin kun meillä talouserot kasvavat ihmisten välillä, silloin segregatiosta tulee kysymys ihan kaikkien ihmisten kohdalla. Se liittyy paljon muuhunkin kuin kulttuuriseen taustaan, ja kyllä te sen ymmärrätte. Te vain ette halua sanoa sitä ääneen.

Sitten mä vielä sen haluaisin todeta edustaja Rantaselle, kun kysyt, että miksi koko ajan ja vuosi toisensa jälkeen puhutaan segregatiosta, miksi puhutaan segregatian torjunnasta. Siitä jankutetaan eikä mitään olla tehty. Tietenkin ollaan tehty. Koko ajan ollaan tehty. On esimerkiksi tämä positiivisen diskriminaation rahoitus, jota te vastustatte. Siitä puhutaan, siksi että sitä pitää jatkaa aktiivisesti. Siitä puhutaan, siksi että pitää etsiä ratkaisua ja te ette sitä tee. Te ette tarjoa tähän keskusteluun ratkaisuja ettekä juuri kyllä mitään muutakaan.

Ledamoten Mia Haglund

Tack ska du ha ordförande.

Tästä eriarvoisuuteen ja segregatian liittyvästä tematiikasta on musta nyt näissä edellisissä puheenvuoroissa puhuttu niin tyhjentävästi, että en lähde enää edustaja Heinäluoman tai Koskelan pointteja niistä toistamaan.

16.11.2022

Mutta se, mikä mua edelleen ihmetyttää ja mistä en pääse selvälle, on myöskin tämä perussuomalaisten visio pidemmälle aikavälille kestävästä taloudellisesta pohjasta sekä Helsingille että Suomelle, koska meidän demografinen fakta on se, että me kuollaan pois. Meitä on liian vähän. Meidän ikäluokat pienenevät ja palveluntarve suurenee, kun suuremmat ikäluokat vanhenevat. Millä me saavutetaan se tasapaino Suomessa, että me saadaan elintärkeät hyvinvointipalvelut ylläpidettyä meidän kansalaisille, jos me emme ole valmiita vastaanottamaan uusia suomalaisia tänne olemaan osa yhteiskuntaa, tekemään töitä, maksamaan veroja ja hoitamaan meitä, kun me tulemme vanhaksi. Jos me emme tarjoa houkuttelevaa mahdollisuutta ihmisille tulla tänne, me emme yhteiskuntana sitä kestä. Me näivetyimme. Me kuollaan pois.

Mun mielestä omassa puhetavassanne tuotte itsellenne sellaisen paradoksin, että suomalaisen yhteiskunnan on mahdoton jatkaa tällaisella tasolla vuosikymmeniä eteenpäin. Ihmettelen suuresti, että te ette ole valmiita kantamaan vastuuta siitä. Tekin itse sen tiedätte, miltä meidän ikäluokat näyttävät ja minkälainen meidän palvelutarve on. Miksi te aktiivisesti haittaatte meidän yhteiskunnallista kehitystä tällä teidän puhetavallanne ja suljette meiltä ovia ylläpitää hyvinvointiyhteiskuntaa myös tulevaisuudessa?

Valtuutettu Seida Sohrabi

Kiitos puheenjohtaja.

Tässä on pitkään puhuttu talousarviosta tai oikeastaan enemmänkin maahanmuutosta. Mä itse asiassa haluan oikeasti kiittää Razmyaria siitä, että hän nosti näitä ongelmakohtia esille hyvin rehellisesti, kuten Rantanen Marikin halusi kiittää just siitä, että Razmyar on julkisuudessa nostanut esille, kuinka oppilaat pitävät enemmän puukkoa kädessä kuin kynää.

Tässä keskustelussa, vaikka tässä puhutaan talousarviosuunnitelmasta ja budjetista, musta tämä on todella tärkeitä keskustelua. Ja vaikka voidaan pohtia sitä, millä tavalla perussuomalaiset puhuvat maahanmuutosta, mä sanoisin, että koko meidän poliittisessa skenessä maahanmuutosta nimenomaan perussuomalaiset ovat saaneet tätä keskustelua aikaiseksi, jotta muutkin voivat tulla tähän osallistumaan, koska tämä on ihan hirveän tärkeä aihe.

Mä kävin tässä eräässä helsinkiläisessä lukiossa, ja siellä opettajat nostivat tämän tematiikan esille. He olivat hyvin varovaisia, miten he

16.11.2022

sen asian nostavat. Monissa keskusteluissa, mitä mä käyn kansuomalaisten kanssa, he ikään kuin pelkäävät nostaa maahanmuuton ongelmakohtia esille. Kun minä puhun ongelmista, minua leimataan rasistiksi tai suomalaisten lellikiksi ja niin edelleen, mutta kun mä olen asunut tässä maassa 25 vuotta, mä olen Vaasassa kasvanut, Vaasan kouluja käynyt, suomen kieltä oppinut hiekkalaatikolla, kun mä tulen Helsinkiin tai kun mä olen opiskellut Turussa, mä näen niitä ongelmia. Ja niitä ongelmia oikeasti lisääntyy.

Tässä puhutaan nimenomaan siitä, että meidän pitää mennä katsomaan, mitä Pohjoismaissa on tehty, mitkä ovat ne huonot ratkaisut, mitkä ovat ne hyvät ratkaisut ja mitä meidän pitää tehdä ennen kuin se ikkuna menee kiinni. Tästä on kysymys. Ja kun me puhutaan maahanmuutosta, hyvin usein niin toimittajat kuin poliitikot kuin päättäjätkin niillä menevät puurot ja vellit sekaisin. Kun me puhutaan maahanmuuttajista tässä salissa, mä toivon, että osataan puhua humanitaarisesta maahanmuutosta. Työperäinen maahanmuutto on taas sitten ero asia. Myöskin puurot ja vellit menevät sekaisin, kun puhutaan kiintiöpakolaista tai turvapaikanhakijoista, eli termit on oltava hallussa, kun näistä asioista puhutaan.

Mutta kaiken kaikkiaan kiitos tästä keskustelusta ja pidetään keskustelu asiallisena ja jatketaan eteenpäin.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tietysti aina täytyy olla kauhean tyytyväinen, kun sali sen sijaan, että puhuttaisiin tästä budjetista, puhuu perussuomalaisista. Se sopii tietysti meille, mutta toki voisi tästä aiheestakin puhua enemmän.

On ensin todettava tosiaan valtuutettu Haglundille, kuten tässä puheenjohtajakin totesi, että siinä kohtaa, kun väestö vähenee, palveluntarvekin vähenee. Kannattaa teidänkin tutustua näihin tilastoihin, joita meillä on esimerkiksi nyt syyskuun työllisyyskatsauksessa. Tuolta kotoutumisen.fi-sivustolta saa hirvittävän hyviä tilastotietoja. Meillä on tässä maassa yli 49 000 vieraskielistä työtöntä työnhakijaa, eli kyllä meillä on nyt jo väkeä maassa, jolla ei ole työtä. Toivoisin, että katsoisitte tilastoja tarkemmin sen sijaan, että mielikuvilla pelataan.

16.11.2022

Valtuutettu Heinäluoma, moittitte, että en ole ymmärtänyt, mitä Ruotsin poliisiylijohtaja tilaisuudessa sanoi. Tuo tilaisuus kesti tunnin, ja ilmeisesti teille jäi sieltä vain yksi sana mieleen. Minä ymmärsin kyllä paljon muutakin, mutta en tiedä, kuinka paljon tilaisuudesta voi täällä avata ja kertoa, mitkä asiat niistä olivat erityisesti julkisia. Minulla on kaksi sivua tässä muistiinpanoja, mitä hän totesi. Hän sanoi paljon muutakin kuin ennaltaehkäisy, joka on toki tärkeä asia.

Kun totesitte täällä, että kun rakennetaan se 8 000 asuntoa, nyt tulee edullista asumista kaupunkilaisille, olisi nyt hyvä, jos täällä kuuntelee lähetystä joku pienipalkkainen Helsingissä asuva ihminen, voisitteko te kertoa SDP-ryhmälle ja ryhmänjohtaja Heinäluomalle, paljonko teidän asumiskustannukset ovat nyt laskeneet tämän varsin hulppean rakennusmäärän myötä. Minun nähdäkseni ne eivät ole laskeneet yhtään.

Kiitos.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin sanoa valtuutettu Rantaselle, että valtuutettu Haglund oli ihan oikeassa siinä, että tällä hetkellä esimerkiksi Helsingissä vanhustenhuolto, kotihoito ei toimisi lainkaan ilman maahanmuuttajataustaisia sairaanhoitajia, lähihoitajia, hoitoapulaisia. He ovat erinomaisia, motivoituneita, vaikka olisi vähän huonompikin kielitaito. Kerta kaikkiaan meillä ei pyörisi mikään. Itse olen käynyt keikkatyössä eri puolilla. Olen huomannut usein olevani ainoa kantasuomalainen hyvien maahanmuuttajataustaisten hoitajien keskellä.

Ja muistetaan, että me puhutaan ihmisistä. Mä koen hyvin loukkaavana perussuomalaisten puheenvuorot.

Kiitos.

Valtuutettu Wille Rydman

Arvoisa puheenjohtaja.

Paitsi että puhumme ihmisistä, puhumme myöskin ilmiöistä, ja silloin kun olemme poliittisia päätöksiä tekemässä, toivottavasti fokus on ennen kaikkea sillä ilmiötasolla.

16.11.2022

Minusta vähän tuntuu, että täällä on jonkin verran semmoista ohi puhumista ja väärinymmärtämistä, joidenkin kohdalla tahallista ja joidenkin kohdalla tahatonta.

Jos lähdetään ensinnä siitä, että tämmöinen pd-rahoitus on sinänsä ihan järkevää. Jos jonkun kaupunginosan alueella on merkittävä määrä negatiivisia sosioekonomisia tekijöitä, se tietysti ennustaa alueen kouluhinkin ehkä korostetusti tiettyjä ongelmia. Jos silloin maksetaan oppilasta kohden pikkaista enemmän rahoitusta, todennäköisesti silloin siellä pystytään tekemään ihan järkeviä asioita ryhmäkokojen ja muiden järjestelyiden muodossa.

Mutta samalla on tietysti myöskin totta, että näin kuntatasolla usein joudutaan nimenomaisesti siivoamaan sellaisia sotkuja, joita jo valtakunnallisella tasolla on saatu aikaan. Tässä salissa ei toki maahanmuuttopolitiikkaa voida päättää. Segregaation tietysti liittyy muitakin tekijöitä kuin maahanmuutto, mutta länsimaissa tällä hetkellä ja myöskin Helsingissä esiintyvään segregatioon, maahanmuutto liittyy aivan keskeisellä tavalla, koska se segregatio on olemukseltaan korostetun etnistä. Ja valitettavasti on niin, että tietyillä maahanmuuttajaryhmillä on korostettuja sopeutumisongelmia, eikä missään länsimaassa olla vielä keksitty sellaisia ratkaisuja, jotka tietyiltä alueilta tulevaan maahanmuuttoon liittyviin sosiaalisiin ongelmiin jonkinnäköistä poliittista ratkaisua olisivat tarjonneet.

Näin muodoin se looginen johtopäätös ehkä olisikin, että maahanmuutossa tulisi myöskin kiinnittää paljon enemmän huomiota näihin laadullisiin tekijöihin ja pyrkiä jo ennakollisesti rajoittamaan sen kaltaista maahanmuuttoa, joka jo tilastollisestikin näyttää eniten ongelmia aiheuttavan. Myöskään huoltosuhdetta ei auta millään tavoin se, jos tulijat eivät tosiasiallisesti työllisty, kuten valitettavasti asian laita useassa tapauksessa tällä hetkellä on.

Valtuutettu Mika Raatikainen

Kiitos puheenjohtaja.

Ihan alkuun, täällähän usein on puhuttu tiedolla johtamisesta. Helsingin Sanomissa oli kerrankin ihan hyvä artikkeli viime lauantaina, missä Helsingin kaupunginkanslian kaupunkitietoyksikössä toimiva dosentti ja valtiotieteiden tohtori Pasi Saukkonen kertoo työperäisen maahanmuuton näkymistä ja oikein silleen kuin virkamiehen tuleekin, ottaen kantaa

16.11.2022

toiseen puoleen ja toiseen. Kannattaa lukea se artikkeli. Sen jälkeen luulee aika paljon vähemmän, ja kuten täällä aikaisemmin todettiin, tämä terminologiahan on täysin sekaisin monilla.

Mitä tulee yleensä tähän, että perussuomalaiset leimataan heti, kun puhutaan maahanmuutosta, jonkinlaiseksi kummalliseksi rasistiseksi yksiköksi, pidän sitä hyvin outona. Ainakin pari kautta sitten täällä taisi olla perussuomalaisilla enemmän ulkomaalaistaustaisia vaimoja kuin muilla yhteensä. Kyllä meillä jonkun verran varmaan tietoa on. Itse olin kymmenen vuotta naimisissa Lähi-Idästä tulleen vaimon kanssa, joka sittemmin kyllä lähti kävelemään, mutta se on toinen juttu.

Kiitoksia.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos puheenjohtaja.

Koitin ottaa vastapuheenvuoron, mutta niitä ei vissiin enää myönnetä. Olisi ollut sama pointti kuin valtuutettu Vepsä otti esiin. Kun tässä ainoastaan nyt puhutaan siitä, kuinka paljon on työttömiä, mutta unohdetaan kertoa, kuinka paljon on myös aloja, missä ihmiset tekevät töitä, mitä tietyt ihmiset eivät suostu tekemään tai eivät halua tehdä tai mitä ikinä.

Valtuutettu Rydmanille sen verran kommentoisin, että on varmasti monta syytä, miksi on ihmisiä, jotka eivät työllisty, vaikka ? vierasperäisiä. Siihen nimenomaan voitaisiin tässä valtuustossa tänään myös myötävaikuttaa, että ihminen, ketä oikeasti haluaa töitä, se ei saa sitä. Tässä on varmasti monta pointtia tälläkin puolella, että kuka haluaa ja kuka ei halua tehdä töitä. Jotenkin halutaan ainoastaan vain nojata siihen, kuinka ihmiset eivät tee mitään, vaikka tekevät todella paljon.

Kiitos.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos.

Tosiaan viitaten vielä tähän Muttilaisen puheenvuoroon, että se, miksi maahanmuuttajataustaisia henkilöitä on usein niin paljon työttömänä,

16.11.2022

on just tämä kielitaitovaatimus, joka meillä on hyvin korkea. Etenkin vaikka hoitoalan otan esimerkiksi.

Olen jo aikaisemminkin varmaan puhunut, että nämä maahanmuuttajataustaiset äidit, heillä pitäisi olla mahdollisuus päästä päiväkoteihin lastensa kanssa ja siellä he oppisivat suomea, peruskoulun ala-asteella ekalla ja tokalla luokalla. Vantaalla tämä on ihan yleistä. Heistä ei ole mitään haittaa. He istuvat siellä luokan takana ja samalla oppivat lapsensa kanssa suomea siellä koulussa.

Ja sitten mulle tuli mieleen, kun mä olen nyt kuunnellut näitä puheenvuoroja, mun vanhemmat ovat molemmat Karjalan evakkoja, olisikohan heitäkään tänne päästetty aikoinaan, jos olisi ollut tällaisia kantoja kuin nyt puhutaan.

Kiitos.

Valtuutettu Pia Pakarinen

Tässä kun kaivattiin tietoon perustuvaa päätöksentekoa, kyllä Helsingin seudulla 71 % yrityksistä kokee ihan aidosti osajapulaa. Pitää paikkansa, että samaan aikaan meillä on paljon työttömiä, mutta tämä on se niin sanottu kuuluisa kohtaanto-ongelma, minkä syitä varmaan nyt tässä tänä iltana ei enää kannata tarkemmin käsitellä.

Tässä myöskin tietysti yksi syy, miksi maahanmuuttajataustaiset eivät työllisty riittävän hyvin, on tämä kieliä asia ja kyllä myöskin vielä voi ihan rehellisesti sanoa, että suomalaisen työelämän osittainen ikään kuin vielä kyvyttömyys ottaa töihin muita kuin suomen- tai ruotsinkielisiä. Tämän eteen varmasti joudutaan tekemään töitä. Meillä on paljon yrityksiä, jotka ovat kansainvälisiä jo heti alusta alkaen, mutta erityisesti pk-yrityksissä tässä on vielä paljon tekemistä. Siitä huolimatta työvoimaa tarvitaan.

Kiitos.

Valtuutettu Eeva Kärkkäinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä budjetissa, mistä me ollaan tänään täällä keskusteltu, puhutaan myös siitä, miten tärkeätä on, että me huolehdistaan siitä, että Helsinki kasvaa ja täällä on työvoimaa tarjolla tulevinä vuosina. Tämä on

16.11.2022

muuten valtava ongelma Suomessa ja Helsingissä. Kymmenen vuoden sisällä kolmasosa kuntien ja valtioiden työntekijöistä tulee eläköitymään. Jos meillä on jo tällä hetkellä pulaa esimerkiksi varhaiskasvatuksen ammattilaisista, se tilanne ei tule helpottumaan tulevina vuosina. Sen takia sillä tavalla, millä tässä salissa puhutaan maahanmuutosta esimerkiksi, on merkitystä sille, miten houkutteleva maa Suomi on niille osaajille, työntekijöille tulla tänne Suomeen tekemään töitä.

Valtuutettu Mari Rantanen

Puheenjohtaja.

En tiedä, millä tavalla täällä voisi puhua, kun puhut sä millä tavalla hyvänsä ja miten vain sivuat tätä aihetta, aina puhutaan väärin. Tähän käsitykseen olen tullut ja luulenpa kyllä, että sillä ei ole kai mitään merkitystä, mitä me täällä puhutaan sille henkilölle, joka on tuhansien kilometrien päässä, joka ei edes osaa sitä suomea. Mutta voi sitä tietysti näinkin lähestyä.

Minusta tästä asiasta on syytä puhua, kuten tässä valtuutettu Sohrabi erinomaisen puheenvuoron piti, mutta haluan myöskin muistuttaa sitä, että niin kuin yhdessä puheenvuorossani sanoin, tilastot jäävät kyllä hyvin usein lukematta. Itse asiassa TEM antoi tällä viikolla ennusteen meidän työllisyyskehityksestä, ja se on kyllä erinomaisen huolestuttava ja eritoten täällä Uudellamaalla. Näyttää pikemminkin siltä, että meiltä alkaa lähtemään työpaikkoja valitettavasti tulevan talouskehityksen osalta.

Ihan lyhyesti puheenjohtaja tähän vielä loppuun totean tästä pd- ja pt-rahasta. Usein käytetään sitä vuonna 2018 tehtyä tutkimusta, mutta kuten täälläkin on se jo tunnustettu, tämän rahan käytön vaikuttavuuden seuranta järjestelmällisesti ei ole tehty meillä ja ei taida olla missään muuallakaan. Kyllä kai vähimmäisasiasia, mitä seurataan, on se, että millä tavalla se vaikuttaa koulutusasteeseen ja millä tavalla se vaikuttaa työllisyyteen ja niin edespäin. Kyllä sellaista seuranta tästä pd- / nykyisestä pt-rahasta olisi syytä tehdä, jotta päätöksenteko perustuu siihen saatavilla olevaan tietoon.

Kiitos.

Valtuutettu Ozan Yanar

16.11.2022

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan tähän viimeiseen puheenvuoroon, tutkimuspuoleen kiinnittää sellaista huomiota, että ehkä valtuutettu Rantanen ei ole informoitu tästä asiasta, mutta tuo kyseinen taloustieteellinen paperi, joka on kirjoitettu, sen on kirjoittanut Harvardissa taloustieteen väikkäriä tekevä Mikko Silliman, joka on yksi varmaan lahjakkaimpia oman sukupolven taloustieteilijöitä. Se on ollut erittäin hyvä paperi. Mikko toivottavasti saa todella, todella korkealaatuisiin julkaisuihin sen jatko-osan. Ymmärtääkseni pd-rahoitukseen liittyvää tutkimusta tehdään paljon laajemmin. En tiedä, milloin ne paperit ovat tulossa, mutta kyseinen tutkimus on rekisteridatalla tehty suomalaiseseen korkeatasoiseen toteutuneeseen dataan perustuvaa. Maailmassa on vaikeampaa löytää niin hyvää taloustieteellistä analyysia aiheesta.

Jos joku ei osaa lukea taloustieteellisiä julkaisuja, voin auttaa tässä. Voin pitää tuolla jonkun pienen koulutuksen siitä, miten luetaan taloustieteellistä empiiridataa ja näin. Kyseinen tutkimus on kyllä todella puolustamisen arvoinen. Kuten sanoin Harvardin väitöskirjan tekijä on paljon asiantuntevampi kuin muutama valtuutettu täällä, jotka luulevat lukeensa paperin.

Valtuutettu Fardoos Helal

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluan sanoa, että persun sanat täynnä loukkauksia. Olisi tärkeää, että maahanmuuttajat pääsisivät osaksi suomalaista yhteiskuntaa rakentamaan sitä yhdessä muiden kanssa. Näin he myös tuntisivat Suomen kodikseen. Maahanmuuttajat eivät halua istua toimeettomina kotona tekemättä mitään. He haluavat antaa panoksia suomalaiselle yhteiskunnalle ja tehdä siitä kotinsa.

Valtuutettu Mikko Paunio

Arvoisa puheenjohtaja.

Ilmeisesti oli tämä VATT:n tutkimus, johon mä olen yhden bloginkin kirjoittanut. Mä olen pitkälle koulutettu epidemiologi, ja siinä oli kyseessä hyvin samanlainen seurantatutkimus, kohorttitutkimus avoimessa kohortissa tietyissä kouluissa. Mä luin sen koko tutkimuksen, ja siinä oli keskeinen tulos piilotettu, eli se, että pd-rahalla ei saatu

16.11.2022

kriminaalipoliittisesti tärkeintä ryhmää, josta tässä on nyt keskusteltu, eli tähän jengiytymiseen liittyen, pd-rahalla ei saatu siinä toivottua tulosta maahanmuuttajapojilla.

Se, että sen on Harvardin mies tehnyt, ei hänen pitäisi kuitenkaan piilotella keskeisiä tutkimuksia. Nämä tulokset löytyivät alaviitteestä, ja leipätekstistä ei löytynyt taulukoista eikä abstraktistakaan.

Valtuutettu Ozan Yanar

Arvoisa puheenjohtaja.

Mä en halua pitkittää tätä keskustelua, koska tämä on muuttunut budjettikeskustelusta tällaiseksi metakeskusteluksi, jossa me erittäin ansio-kasta taloustieteellistä paperia käydään läpi. Ehdotan aikaisemmin puheenvuoroa pitäneelle valtuutetulle, että käydään vaikka yhdessä läpi. Väitteet siitä, että jotkut asiat olisi piilotettu, musta se on jännää. Ehkä hän ei osaa vain lukea taloustieteellistä paperia. Hänen alansa oli ymmärtääkseni joku muu. Hän sanoi olevansa epidemiologi. Käydään vain tieteellisesti läpi.

Se paperihan sanoo, että maahanmuuttajataustaiset tytöt ja kansuomailaiset pojathan hyötyvät tästä erityisesti. Siinä ei ollut muistaakseni sellaista väitettä, että joku tietty kriminaaliryhmä, joku niitten vaikutus olisi johonkin piilotettu. Tämä on aivan absurdia, mutta käydään vain läpi tuossa vaikka väliajalla. Tulostetaan, ja mä voin ehkä opettaa, miten taloustieteellistä paperia käydään läpi.

276 §

Esityslistan asia nro 9

SOSIAALI-, TERVEYS- JA PELASTUSTOIMIALAN PALVELUSTRATEGIA 2023–2025

Valtuutettu Petrus Pennanen

Tack, ordförande.

16.11.2022

Suunnitelma on melko yleisellä tasolla. Olisi kiinnostavampi suunnitelma, jos konkreettisia keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi olisi mainittu enemmän. Vaikuttaakohan konkretian vähyyteen se, että strategia oli lain mukaan pakko tehdä?

Suunnitelmassa ei esimerkiksi ole mainintoja liikkuvasta hoitajasta tai liikkuvasta sairaalasta. Budjettikeskustelussa mainitsin, että tarkastuslautakunnan suosittelman liikkuvan 24/7 kotihoidon käytön laajentaminen vähentäisi merkittävästi päivystysruuhkia ja parantaisi potilaiden kokemusta. Koska sitä vahvasti suositellaan lautakunnassamme ja palvelu toimii hienosti naapurikunnissa, kuvittelisin liikkuvien palvelujen kunnollisen käyttöönoton olevan tärkeä osa kotihoidon palvelustrategiamme.

Kiitos.

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Ajattelin, että sanon tästä muutaman sanan keskustelun alkuun. Valtuutettu Pennanen ehti ennen kuin sormet ehtivät napille, mutta siinä tavallaan esitettiin myös sellainen kysymys, johon ajattelin tässä vastata alkuun. Eli sillä tavalla se toimi hyvänä pohjustuksena myös tälle puheenvuorolle.

Ensin tästä palvelustrategian merkityksestä, siitä, miksi ylipäänsä se on täällä valtuustossa käsiteltävänä. Käytännössähän hyvinvointialueita ja Helsinkiä koskeva lainsäädäntö määrittää meille velvoitteen hyväksyä muutamia asiakirjoja näin valtuustotasolla. Yksi on hyvinvointialuestrategia, joka meillä korvautuu kaupunkistrategialla, joka olemme viime syksynä hyväksyneet valtuustokauden aluksi, jossa käsitellään myös sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen kysymyksiä.

Sitten meillä on tämä palvelustrategia ja tavallaan sen rinnakkainen hierarkkisesti pelastustoimen palvelutasopäätös, joista nyt tämä ensimmäinen tosiaan hyväksytään tässä. Sitten sen alapuolella me ohjaamme tietenkin vuosittaista toimintaa talousarviolle, josta kävimme äsken laajaa keskustelua ja jonka ensiviikolla todennäköisesti hyväksymme. Ja sitten tietenkin sotepe-lautakunta tekee vielä samalla tavalla kuin meillä muilla toimialoilla lautakunnat tekevät jatkossakin

16.11.2022

toimintasuunnitelman tulevalle vuodelle ja sitten tarkemman talous-suunnitelman tulosbudjetin. Tämä on se hierarkia, miten tämä rakennuu.

Nyt kun teemme tällaista hieman lyhennettyä kaksi, kolme, neljä, viisi palvelustrategiaa, eli se ei ole täyden kauden mittainen niin kuin se jatkossa tulee olemaan, se on nimenomaan luonteeltaan muutosstrategia, jossa valmistaudutaan tähän tulevaan muutokseen, joka puolentoista kuukauden päästä astuu voimaan.

On hyvä hahmottaa, että näillä on hieman erilainen rooli nähdäkseni näillä asiakirjoilla. Eli kun me olemme tehneet sen kaupunkistrategian vuosi sitten ja olemme siellä linjanneet sisällöllisiä tavoitteita, joita olemme jo edistäneet. Ne ovat esimerkiksi mielenterveydenkysymyksiin panostaminen, Helsingin oma terapiatakuu, asunnottomuuden poiston kunnianhimoinen tavoite ja vaikkapa hoitoon pääsyä koskevat tavoitteet, jotka konkretisoituvat nyt esimerkiksi talousarvioesityksessä hyvin selkeällä ja yksiselitteisellä sitovalla toiminnallisella tavoitteella 14 vuorokauden hoitoon pääsystä.

Kaupunkistrategia, vuosittaiset talousarviot ovat niitä, joilla me ohjaamme sisällöllisiä tavoitteita, sitä toimintaa ja niitä painopisteitä asioissa, joita haluamme helsinkiläisille tarjota osana sote- ja pelastuspalveluita. Meillä ei tietenkään ole luontevaa, että meillä on kaksi päällekkäistä, pahimmillaan ristikkäistä sisällöllistä ohjausta tekevää asiakirjaa. Meillä on tämä palvelustrategia, jossa otetaan kantaa järjestämisen kysymyksiin, jossa otetaan kantaa esimerkiksi ? jossa otetaan kantaa periaatteellisempiin, rakenteellisempiin kysymyksiin, kuten esimerkiksi kaksikielisten palveluiden varmistamiseen ja näin poispäin. Eli hyvä hahmottaa näiden hieman erilainen luonne.

Tätähän on nyt käsitelty sillä tavalla, että nykyinen sosiaali- ja terveyslautakunta on antanut tästä oman lausuntonsa varsinaisen päätöksen-tekoprosessin pohjaksi. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen uudistusjaostossa tämä käsiteltiin. Siellä tehtiin myös sisällöllisiä muutoksia ja sieltä se yksimielisesti kaupunginhallitusryhmiin, jotka myös sotepe- ja-ostossa ovat edustettuina kaikki, yksimielisenä esityksenä sitten annettiin kaupunginhallituksen kautta tänne valtuustoon. Tämä on se prosessi, jolla tätä on tehty, ja toivottavasti nyt valtuusto myös hahmottaa paremmin tämän puheenvuoron pohjalta, että mikä tämän asiakirjan merkitys osana nyt tätä meidän uudistusta on ja minkälaisia asioita sillä pyritään ohjaamaan.

16.11.2022

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvä valtuusto.

Helsingissä ei käyty aluevaaleja, vaan me kaupunginvaltuustona vastaamme jatkossakin sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden päätöksenteosta. Olemme kuitenkin murrosvaiheessa, sillä ensi vuonna näiden elintärkeiden palveluidemme rahoitus tulee kokonaan valtiolta. Tämä onkin nyt ensimmäinen uuden ajan sotien palvelustrategia. Tällä täydennämme kaupunkistrategiaa, jonka tavoitteiden toteuttamista jatkamme edelleen. Toteutamme terapiatakuuta, vähennämme asunnottomuutta ja nopeutamme pääsyä terveysasemalle. Terveystasaarvon kannalta on oleellista, että emme ota terveyskeskusmaksuja käyttöön.

Hoitotakuun mukaisiin tavoitteisiin on päästävä ensi vuonna. Vihreille oli tärkeää linjata tässä konkreettisista keinoista omien terveysasemien kehittämiseksi. Henkilöstön pysyvyys ja hoidon jatkuvuus ovat toimivien terveysasemien kulmakiviä. Henkilöstö on otettava mukaan parantamaan palveluiden saatavuutta, ja yksiköt tarvitsevat lisää päätösvaltaa oman toimintansa kehittämiseen. Vetovoimaisten työyhteisöjen käytännöt on levitettävä muualle kaupunkiin.

Painotamme tässä palvelustrategiassa myös ennaltaehkäisyä. Palveluiden tarve kasvaa hurjaa tahtia, jos emme pysty myös ennaltaehkäisemään sairauksia ja sosiaalisia ongelmia. Esimerkiksi lasten ja nuorten mielenterveysongelmien kasvun juurisyihin on pureuduttava. Mikään määrä terapiaa ei lopulta riitä ilman panostuksia lasten turvalliseen ja onnelliseen kasvuympäristöön. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettaminen on yksi ratkaisu, jota Helsingissä toteutetaan jo vauhdilla. Ennalta ehkäisevässä työssä järjestöyhteistyö on avainasemassa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Tänä vuonna on koko maassa syntymässä vähiten lapsia koko mitaushistoriamme aikana. Helsingin kaupunkistrategian tavoite parhaasta kaupungista perustaa perhe on erittäin tarpeellinen, jotta jokaisen perhetoiveista voisi tulla totta. Raskauden ja synnytyksen hoitopolku on uudistettava, ja vauvaperheet tarvitsevat matalan kynnyksen tukea. Palveluidemme rahoitus on kuitenkin niukkenemassa vaarallisesti. Sote-uudistuksen rahoitusmallia on muutettava eduskunnassa,

16.11.2022

jotta Helsinki ja Hus saisivat tarpeidensa mukaisen rahoituksen. Samalla on kuitenkin selvää, että palveluiden vaikuttavuutta on parannettava. Apotti on ollut erittäin kallis tietojärjestelmäinvestointi, jonka lupaukset tiedolla johtamisen parantamisesta ja käytettävyydestä on lunastettava. Päivystysten ruuhkautuminen on Husin, Helsingin ja hyvinvointialueiden yhteinen haaste. Sairastuneelle vanhukselle on erittäin raskasta jäädä päivystykseen odottamaan moneksi päiväksi jatkohoitopaikkaa, ja muiden päivystyspotilaiden hoito vaikeutuu. Linjaamme tässä palvelustrategiassa kahdesta ratkaisusta: kaupunginsairaalan jatkohoitoon pääsyä on sujuvoitettava ja akuuttihoitoa on vietävä ennistä enemmän ikääntyneiden koteihin ja hoivayksiköihin.

Valtuutettu Laura Korpinen

Puheenjohtaja.

Sosiaali- ja terveys- ja myöskin pelastuspuolella tulee olemaan jatkossa kustannuspaineita. Tämä tulee huomioida myöskin palvelustrategiassa. Asiat pitää pystyä laittamaan tärkeysjärjestykseen ja olla lisäämättä tarpeettomasti kustannuksia. Sen takia olen tehnyt tänne järjestämään vastaehdotuksen siitä, että palvelustrategia hyväksyttäisiin muutoksin, jotka ilmenee sieltä järjestelmästä. Kiteytettynä muutamaa pääkohtaan mainitsen, että muunkielisiä sosiaali- ja terveyspalveluita ei tule lisätä eikä maahanmuuttajille tule järjestää omia palveluita pelkän maahanmuuttajastatuksen perusteella, ellei joku erityislaki siihen nimenomaisesti velvoita. Ei tule kustantaa uskonnollisiin menoihin liittyviä tiloja. Silloin jos käytetään digipalveluita, tulisi arvioida kriittisesti se, keille se digipalvelu soveltuu. Ei pitäisi luoda myöskään Husin tarjonnan kanssa tarpeettomasti rinnakkaisia erikoissairaanhoidon palveluita. Jos hankitaan yksityissektorilta, tulisi panostaa palvelusetelijärjestelmän toimivuuteen ja suosia palvelusetelijärjestelmää silloin kun palvelua hankitaan yksityissektorilta.

Pelastustoimella tulee jatkossakin olla oma erillinen palvelutasopäätöksensä, eikä tämä integraatio pelastustoimen osalta saa lisätä byrokratiaa. Myöskin kiinnitän huomiota tähän yhdenvertaisuus-sanan käyttöön. Se usein tuottaa vain epäselviä lauseita.

Kiitos.

Ledamoten Mia Haglund

16.11.2022

Bästa ordförande.

Suomalaisen sosiaali- ja terveysalan järjestämisessä ei ole kyse mistään pienemmästä kuin hyvinvointivaltion tulevaisuudesta. Jos me onnistumme, me valamme entistä tukevamman peruskiven meidän maailmankuululle yhteiskuntajärjestelmälle. Mutta jos me epäonnistumme, me murennamme samalla maailman onnellisimman kansan hyvinvointin perusteet.

Hälyttäviä haasteita sote-puolella nimittäin riittää. Kuormittuneet työntekijät, pandemian aiheuttama hoitovelka, huutava hoitajapula. Soten nykyisten ongelmien taustalla on oikeiston ideaalisoiiman uuden julkishallinnon, ehkä tuttavammin new public managementin toteutus viime vuosikymmenten ajan. Hyvinvointivaltion vahvistamisen sijaan me olemme jo pitkään eläneet julkisen sektorin niukkuuden aikaa, jota leimaa palveluiden laadun varmistamisen sijaan kapeakatseinen tehostaminen ja säästäminen. Tämä tulee paitsi inhimillisesti kalliiksi myös valtiolle ja kunnille kalliiksi pidemmällä aikavälillä.

Kun me nyt asetamme suuntaviivat kaupungin seuraavien vuosien sote-palveluiden toteuttamiselle, on hyvä pitää mielessä se tie, jonka hallituksen sote-uudistus meille osoittaa. Uusi sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisen lain toisen luvun kahdeksannes pykälä vaatii Helsingiltä, että meillä on järjestämisvastuamme toteuttamisen edellyttämä riittävä oma palvelutuotanto. Näin ollen kaupungin palvelutuotannon ytimeen on jatkossakin oltava oma tuotanto. Meidän on pidettävä kiinni vahvasta julkisesta sosiaali- ja terveyspalvelutuotannosta, koska loppupeleissä vain julkinen tuotanto on velvoitettu turvaamaan kansalaisten tarvitsemat palvelut kaikissa tilanteissa. Vanhustenhoidon laadun turvaaminen hoitajamitoitusta nostamalla antaa meille varoittavan esimerkin siitä, miten voi käydä. Kun yksityiset ovat korkeamman hoitajamitoituksen takia alkaneet sulkea hoivapaikkoja, on suurimpiin ongelmiin joutuneet nimenomaan ne kunnat, joissa isompi osa palveluiden tuottajista ovat yksityisiä. Pitämällä terveydenhuolto omissa käsissämme vältämme myös sen, että yhteiset verorahamme valuvat aggressiivista verosuunnittelua harjoittaville ylikansallisille suuryhtiöille.

Nyt käsittelyssä oleva palvelustrategia tuo esille sekä oman tuotannon johtamisen että järjestämisen merkityksen. Tässä tilanteessa, jossa meillä on iso henkilöstöpula ja henkilöstön viihtyvyyden ja työolosuhteiden ongelmia, on aivan keskeistä panostaa oman toiminnan johtamiseen ja kehittämiseen. Jos sen sijaan siirtäisimme nyt soten johtamisen painopistettä vain ulkopuolisten toimijoiden kanssa tehtyjen sopimusten hallintaan ja tuotantotapojen vertailuun, on vaarana, että me

16.11.2022

unohdamme omien palveluiden henkilöstöjohtamisen kehittämisen, mikä olisi todella tuhoisaa sote-palveluille. Paukkujen laittaminen ulkoistamisiin oman toiminnan kehittämisen sijaan johtaisi väistämättä kaupungin omien palveluiden laadun heikkenemiseen, mikä taas itsessään vahvistaisi ulkoistamisen kierrettä. Tämä ei ole uuden sote-lainsäädännön hengen mukaista, eikä se ole järkevää palveluiden tuotantoa.

Sote-uudistus on tehty, koska hyvinvoinnin perusta on pakko rakentaa uudelleen. Se ei onnistu ilman työssään viihtyviä työntekijöitä. Jotta me onnistumme, me tarvitsemme toisaalta valtiolta rahoitusmallin, joka nykyistä esitystä paremmin huomioi pääkaupungin palveluiden järjestämisen erityistarpeet. Tarvitsemme kuitenkin myös omien julkisten palveluidemme johtamisen ja järjestämisen kehittämistä. Kaupungin sosiaali- ja terveystalouden työolot on saatava sellaiselle tasolle, että hoiva-ala houkuttelee uusia ja palkitsee nykyisiä työntekijöitä. Kun palvelushoppaamisen sijaan keskitymme pitämään huolta julkisten palvelujen laadusta, me pidämme samalla huolta työntekijöistämme ja vastavuoroisesti he pitävät huolta meistä.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä sote-palvelujen palvelustrategia on kyllä erittäin merkittävä dokumentti, ja varsinkin sen merkitys korostuu tällaisina aikoina, jolloin meillä on paljon palveluvelkaa, hoitovelkaa syntynyt koronan ja kriisin jälkeen, joten nyt tuleville vuosille on kyllä erittäin paljon tehtävää niin tämä rahoituksen riittävyyden kanssa, mutta myös sen kanssa, että saamme tänne tarvittavan työvoiman varmistamaan näiden palveluiden tarjonnan. Pidän tärkeänä, että osana tätä budjettiratkaisua ensi vuodelle SDP:n vaatimuksesta me emme tuo näitä terveyskeskusmaksuja Helsinkiin. Se on ollut keskeinen palveluiden käyttöä laajentava tekijä, että meillä on voitu hakeutua hoitoon hyvin matalalla kynnyksellä. Toivottavasti pystymme pitämään siitä kiinni myöskin tulevana vuosina, ettei näitä maksuja palauteta.

Mutta kyllä tämä työntekijäpula on varmasti meidän tulevien vuosien palvelujen suhteen yksi isoimpia haasteita. Se vaatii meiltä kyllä monia toimia niin palkan osalta kuin työolojen kehittämisen kannalta. Pidän kyllä tätä akuuttia ongelmanratkaisua erittäin tärkeänä. Meillä on tästä myös ihan hyviä esimerkkejä, että välillä keskitymme niin paljon näihin ongelmiin, että unohdamme, että meillä on saavutettu myöskin

16.11.2022

hyviä tuloksia. Esimerkiksi Vuosaaren terveyskeskuksessa tänä vuonna onnistuttiin saavuttamaan erittäin hyviä tuloksia.

Pidän tärkeänä nopeaa ongelmien ratkaisua, koska kyllä tässä on myöskin kysymys sukupolvien välisestä oikeudenmukaisuudesta. Meillä on vanhusväestö, joka on tehnyt koko ikänsä töitä pienestä, nuoresta iästä lähtien. Kyllä se on meidän tehtävä varmistaa, että he saavat ikäihmisinä turvallista ja laadukasta palvelua kotihoidon tai palveluasumisen muodossa.

Valtuutettu Titta Hiltunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluan nostaa muutaman asian tästä strategiasta esille. Ihan ensimmäisenä sen, että tämä uusi strategia korostaa palveluiden digitalisatiota paljon. Tämä ei ole mikään antidigitalisaatiopuheenvuoro. Musta se on aivan hyvä asia oikein ja rajallisesti käytettynä, mutta samaan aikaan haluan nostaa keskusteluun ja koen, että on tunnistettava, että digitalisaatio ei sovi kaikille eikä ihan kaikkiin tilanteisiin. Meillä on yhä edelleen paljon semmoisia kaupunkilaisia, joilla netin ja laitteiden käyttö ei suju niin hyvin kuin digitaaliset palvelut vaatisi. Se ei ole ihan heti muuttumassa, että se kaikilta kävisi.

On myös hyvä miettiä, millaisia yhdenvertaisuusnäkökulmia palveluiden digitalisaatioon kytkeytyy. Ihan yksinkertaisena esimerkkinä ja nostona se, että sähköiset palvelut olettaa, että ihmisellä on kyky ottaa vastaan ja sisäistää kirjallisessa muodossa informaatiota ja hoito-ohjeita, jotka on kuitenkin asioita, jotka on tärkeä, että ne tulee niin sanottusti oikein ymmärretyksi. Meillä on kuitenkin paljon ihmisiä, joilla on jonkinlaisia haasteita syystä tai toisesta luetun ymmärtämisessä. Ky-synkin, onko vaarana, että osa ihmisistä joutuu huonompaan asemaan digitalisaation myötä. Ajattelinkin, että digitaalisten palveluiden lisääminen ei saa tarkoittaa, että jatkossa palveluita on vaikeampaa saada muilla perinteisemmällä tavoilla.

Toisena asiana haluan nostaa myös strategian yhteydessä esiin mielenterveyspalvelut, joiden yksi ongelma nähdäkseni on se, että palveluketjut ei toimi kauhean hyvin. Siellä on tosi helppoa tippua väliin, olla joko liian huonokuntoinen tai liian hyväkuntoinen johonkin tiettyyn palveluun ja sitten saattaa jäädä jopa ilman palvelua ihan vain sen takia, että mikään taho ei onnistu ottamaan koppia siitä ihmisestä ja tilanteesta. Ihan esimerkinomaisesti vastikään Mielenterveyden keskusliitto

16.11.2022

teki selvityksen, jonka mukaan ainoastaan 10 % nuorista, jotka kärsi masennuksesta, kertoi, että he ovat saaneet tehokasta ja vaikuttavaa hoitoa sairauteensa koko masennuksensa ajan. 10 % on musta todella liian vähän. Tämä selvitys käsitteli vain nuoria, mutta en usko, että tilanne olisi mitenkään merkittävästi erilainen aikuistenkaan kohdalla.

Tässä uudessa strategiassa luvataan, että saumattomilla ja yhteensovitetuilla palveluilla sekä yhteistyöllä eri toimijoiden välillä varmistamme nykyistä vaikuttavammat palvelut. Toivon todella, että me onnistutaan tässä niin mielenterveyspalveluiden kohdalla kuin ihan kaikkien muidenkin palveluiden kohdalla.

Kiitos.

Valtuutettu Mikko Paunio

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kaupunginhallitus hyväksyi viime vuoden elokuun alussa kaupunkistrategian, jossa yhdeksi kestävästä taloudenpidon reunaehdoksi mainitaan yhä moninaisemman Helsingin palvelutarpeet. Vaikka kuntalaki niin vaatii, Helsinki ei kaksi viikkoa myöhemmin kaupunginhallituksen kokouksessa hyväksytyssä kehysbudjetin suunnitteluasiakirjassa huomannut yhä moninaisemman Helsingin palvelutarpeita. Olen tästä tehnyt laillisuusvalvontakantelun 14 kuukautta sitten Etelä-Suomen aluehallintovirastoon. Kesän alussa kysyin, koska tulee päätös, niin sanottiin, että syyskuussa, ja nyt ollaan jo marraskuun puolella välissä.

Nyt Helsinki on vaatimassa valtiolta uuteen yleiskatteellisen sotepebudjettiin lisää rahaa, koska yhä moninaisemman Helsingin palvelutarpeet sitä edellyttävät. Olen ottanut tämän näkökulman ja mahdollisen kaupunginhallituksen lainvastaisen päätöksen esille sekä sote-lautakunnan kokouksissa että palvelustrategiasta järjestetyssä iltakoulussa. Nyt hyväksyttävässä sotepe-palvelustrategiassa todetaan Helsingin väestön olevan yhä monimuotoisempaa, ja kielellinen kirjo kasvaa, mikä on huomioitava palvelutarjonnassa. Mutta ei ole mainintaa siitä, että tämä maksaa rahaa.

Viitaten aiempaan budjettiin ja Oulunkylän megaterveyskeskukseen liittyvään puheenvuorooni totean, että sotepe-palvelustrategiassa ei tuoda esiin kaupunkistrategian esipuheessa esiin nostettua tavoitetta tuottaa peruspalvelut niin, että ne olisivat 15 minuutin kävelymatkan tai

16.11.2022

julkisen liikenteen matkan päässä, vaikka kaupunkistrategia käsittääkseni velvoittaa sotepe-palvelustrategiaa tähän.

Kannatan Laura Korpisen vastaesitystä.

Valtuutettu Laura Kolehmainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Asunnottomuutta kokevat ihmiset ovat todella haavoittuvassa asemassa. Asunnottomuuteen liittyy usein päihderiippuvuutta, talous- ja mielenterveysvaikeuksia ja syrjäytetyksi joutuminen kaikesta yhteiskunnallisesta osallisuudesta sen lisäksi, että jokapäiväinen elämä on kodin puuttumisen vuoksi turvatonta. Täten myös laajaa sotepalveluiden tarvetta, joihin asunnottomuutta kokevat ihmiset pääsevät huonosti. Helsinki on sitoutunut poistamaan asunnottomuuden vuoteen 2025 mennessä. Tämä on inhimillisesti ja moraalisesti oikea tapa toimia. Jokainen on oikeutettu turvalliseen kotiin. Asunnottomuuden poistaminen on myös tehokasta julkisen rahan käyttöä. Asunnottomille on yli 40 kertaa enemmän psykiatrisia sairaalapäiviä, 10 kertaa enemmän päivystyskäyntejä ja yli 6 kertaa enemmän sairaalapäiviä muuhun väestöön verrattuna. Toki tämäkin kertoo ennen kaikkea siitä vaikeasta elämäntilanteesta, jonka osa asunnottomuus hyvin usein on.

Palvelustrategiassa sanotaan näin: "Valtion tarveperusteiseen rahoitukseen siirtyminen aiheuttaa tuottavuuspaineita rahoituksen tiukentumisessa. Jotta tulevaisuuden asiakastarpeeseen pystytään vastaamaan, tulee palvelujen tuottamistavat suunnitella entistä strategisemmin. Taavoitteleminen kustannusvaikuttavien palvelukokonaisuuksien eli pyrimme saamaan aikaan pienemmin kustannuksin saman tai paremman vaikutuksen asiakkaan hyvinvointiin tai terveydentilaan."

Pitäisi siis kyetä tekemään mahd. vaikuttavia toimia ihmisten hyvinvoinnin ja terveydentilan eteen. Tästä huolimatta Helsingissä on 1–3 vuoden jonot tuettuun asumiseen, joka on ratkaiseva askel elämän perusturvan eli asumisen reilaan saamiseksi. Kaikki asumisyksiköt ovat tupaten täynnä, ja jos tekee yhdenkin stiplun, joutuu taas jonon hännille vuosiksi. Tällä hetkellä noin 500 helsinkiläistä on jonossa, eli paikkoja tarvitaan 500 lisää. Tämä toteuttaisi palvelustrategian kirjauksia ja on myös välttämätöntä, mikäli asunnottomuudesta aiotaan oikeasti päästä eroon. Hintalappu on noin 10 miljoonaa euroa, ja tämä panostus on todella tehokasta rahankäyttöä.

16.11.2022

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä strategia sotepe on erittäin kattava ja ansiokas, mutta tästä puuttuu yksi asia. Jos me haluamme todella hyvää terveydenhuoltoa ja maailman parasta, niin kuin se on tähän saakka ollutkin, meidän täytyy huomioida koulutus ja tutkimus. Sitä tässä ei minun mielestäni kyllä löydy. Kyllä myös perusterveydenhuollossa pitää olla tutkimusta, koska nyt kun on tällainen uusi organisaatio, pitäisi heti prospektiivisesti alkaa tutkia sitä, miten tämä toimii yhteistyössä Husin kanssa. Miten eri kunnat saa palveluja? Miten eri ihmisryhmät saa palveluja? Kyllä siihen pitäisi heti polkaista tutkimusprojekteja. Sitä voisi mainita jossakin.

Koulutus on erittäin tärkeä, koska maallikollahan on semmoinen käsitys, että kun ihminen valmistuu lääkäriskoulusta lisensiaatiksi, hän on heti valmis aivokirurgi. Ei se muuta tarvitse. Mutta eihän se ole näin, vaan erikoistuminen kestää 10–12 vuotta. Sen takia pitäisi myöskin ottaa se huomioon, miten henkilöstön perehtyneisyys ja osaaminen säilytetään ja mitä me tarjoamme heille. Toivottavasti toimiala sen ottaa huomioon.

Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Vastauksena Sirpa Asko-Seljavaara huoleen ensinnäkin itse kyllä näen, että nämä on hyvin synkronissa myös Husin tekemän strategian ja myös sen toiminnan ja jopa talousarvion kanssa sillä tavalla, että tässä korostetaan, yhteistyö esiintyy aika monta kertaa täällä terminä. Toki se pitää saada myös käytäntöön entistä paremmin. Nyt tutkimukseen, koulutukseen, innovaatioihin riittävät rahat, ne on taas Husin budjetissa kyllä otettu huomioon. Sehän on tehty ja koska Husin budjettikin tulee tietysti hyvinvointialueiden kautta, hyvinvointialueet antaa sen, niin se on otettu siellä kyllä hyvin huomioon. Kyllä minun mielestä tämä huoli on ehkä tässä vaiheessa ainakin nyt tämän hetken näemyksen mukaan vähän aiheeton.

16.11.2022

Kiitos.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

En ehkä ihan ajattelisi näin yksioikoisesti, että kun tämä on Husin puolella otettu huomioon, niin se riittää, koska on aivan eri asia, jos perustasolla tehdään tutkimus- ja kehittämistyötä, kuin että sitä tehdään pelkästään vain erikoissairaanhoidon puolella. Hushan ei tätä perustasoa kata, jonka Helsingin kaupunki sitten kattaa. Ajattelisin kyllä niin kuin Asko-Seljavaara valtuutettu toi tuossa esille, että olisi hyvin tärkeää, että tämä huomioidaan myös Helsingin omassa toiminnassa ja suunnittelussa.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen samaa mieltä Peltokorven kanssa siitä, että kyllä perusterveydenhuoltoon ja sosiaalitoimeen kuuluu myös tutkimusta ja etenkin koulutusta. Sillä muistan sen, miten kerran saatiin apulaiskaupunginjohtaja, joka kielsi kaikki ulkopuolisen koulutuksen, joka sanoi, että ei sitä nyt enää tarvita. Siitähän tuli ihan hirveä rähinä. Meidän oli pakko saada se sinne ja sitten me budjetoitiin koulutusta. Kyllä minun mielestä tämä täytyy budjetoida tälle sotepe-alueelle, ja se ei ole mikään ihan pikku asia.

Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Vastauksena Peltokorvelle ja Asko-Seljavaaralle. Se on siis Hus. Olen kuunnellut keskusteluja siellä ja myös suunnitelmia, mitä siellä on tässä vaiheessa tietysti vasta tehty uuden soteuudistuksen jälkeen, missä myös on kiinnitetty huomiota tutkimukseen, koulutukseen, opeutukseen yhdessä perusterveydenhuollon kanssa. Minun mielestä avainsana on yhteistoiminta, ja se näkyy tässä strategiassa hyvin. Uskon, että meidän pitää katsoa tätä suurempana kokonaisuutena kuin pelkästään jo yhden Helsingin tai hyvinvointialueen tai Husin strategiana vaan katsoa tätä koko kenttää. Tämä asia on kyllä käytännössä noteerattu, ja uskon myös, että se tulee onnistumaan.

16.11.2022

Valtuutettu Kati Juva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Meillä on todella ensimmäisen kerran nyt käsittelyssä sotepe-strategia. Aikaisemminhan tämä on kuulunut varsinaiseen kaupunkistrategiaan. Se tässä uudessa tilanteessa on hyvä, että nyt me voidaan antaa näille toimialoille niille kuuluva merkittävän aseman ja oman strategian asema, joka on hyvä. Ongelmanahan on tietysti se, että rahoitus tulee valtiolta, ja me emme voi vaikuttaa sen suuruuteen. Nämä laskelma-kaavat on erittäin epäedullisia Helsingille, mutta näyttää onneksi todella siltä, että me kyetään tarjoamaan peruspalvelut sosiaali-, terveys- ja pelastustoimilla, vaikka me ollaan aika tiukilla. Ongelmia on tietysti myös henkilöstön saatavuudessa, ja siihen tietysti tässä strategiassa pyritään vastaamaan sekä palkkauksen että johtamisen kehittämisen osalta, koska henkilöstön pito- ja vetovoima on hyvin ratkaisevaa meidän palveluiden turvaamiseksi.

Erityisen ilahduttavaa tässä on mielenterveyspalveluiden kehittäminen. Me satsataan matalan kynnyksen palveluihin, kuten Mieppeihin, keski- vaikeisiin mielenterveyshäiriöihin, kuten nuorisoasemien kehittämiseen ja myös raskaampaan psykiatriaan, jota ei saa unohtaa varmistamalla varsinaisen psykiatrisen erikoissairaanhoidon. Toinen tärkeä asia, minkä haluan tästä nostaa, on monikulttuurisuuden ja moninaisuuden tukeminen. On äärimmäisen tärkeää, että meillä on Helsingissä korkeatasoisia kotouttamispalveluita ja että me pyritään palvelemaan ja palvellaan kaikkia helsinkiläisiä huomioiden myös ihmisten erilaiset kulttuurit ja kielitaidon.

Myös maahanmuuttajien työllistymisen tukeminen näille toimialoille on tärkeää, ja niin kun Sinikka Vepsä sanoi edellisessä keskustelussa, että tarvitaan näitä työntekijöitä ja ne ovat erinomaisia hyvin monella sotepe-alalla. Heidän integraatio suomalaiseen yhteiskuntaan paranee työllistymisellä, samoin heidän taloudellinen asemansa ja saamme uusia veronmaksajia, eli myös kaupungin talous tukee, kehittyy tästä. Mitä enemmän meillä on monikulttuurista henkilökuntaa näillä aloilla, sitä paremmin me voidaan palvella monilla eri kielillä meidän asiakkaita.

Minusta on kummallinen ajatus, että strategiasta nimenomaan pitäisi poistaa ajatus siitä, että me palvellaan ihmisiä heidän omalla kielellään. Jos meillä on työntekijöitä, jotka osaa ihmisten kulttuuria ja kieltä,

16.11.2022

se on suuri rikkaus ja hyvä asia ja tarvitaan tätä työllistämistä lisää. Kokonaisuudessa uskon, että me pystytään soteuudistuksen jälkeen uudessa tilanteessa tarjoamaan edelleen strategian mukaisesti laadukkaita palveluita kaikille helsinkiläisille.

Kiitos.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Ensimmäisenä ehkä semmoinen ajatus, joka mulle tuli ylipäättään tässä mieleen, kun nyt ensimmäistä asiakirjaa tältä osin, nyt palvelustrategiaa käsitellään. Täällä on musta aika hienosti otettu asukkaiden, asiakkaiden mukaan ottaminen heidän oman hoitonsa ja palvelutarpeiden kartoittamiseen ja arviointiin ja toteuttamiseen mukaan, mutta olisi ollut tietenkin toivottavaa, että jo tässä vaiheessa, kun me palvelustrategiaa tehdään, kaupunkilaisetkin olisi voitu osallistaa tähän vielä monipuolisemmin. Toivon, että sitten kun seuraavaa vastaavaa asiakirjaa tulevaisuudessa tehdään, meillä olisi semmoisia hyviä välineitä, miten me voitaisiin kaupunkilaiset osallistaa myös vielä paremmin näihin mukaan.

Täällä on kyllä ihan hyviä ajatuksia esimerkiksi siitä, että me saataisiin dataa siitä paljon paremmin, mitä tarpeita kaupunkilaisilla on ja miten niihin voidaan vastata hyvin. Toivoisin sitä, että täällä nyt yhden kerran koko asiakirjassa mainitaan esimerkiksi sanaa perhe, mutta meidän palveluja käyttävien ihmisten, se ei ole aina perhe vaan voi olla muitakin läheisiä. Ei ole välttämättä samassa kotitaloudessa asuvia läheisiä, jotka on ihmisen arjessa kaikista läheisimpiä ihmisiä, jotka pitäisi huomioida paremmin, kun ihminen tarvitsee palvelua. Voi olla joskus naapuri tai se voi olla jollakin ikääntyneellä esimerkiksi sisaren lapsi tai kuka tahansa se läheinen on, heidän mukaan ottaminen nykyistä paremmin olisi tätä päivää. Erityisesti jos me puhutaan vaikka, että vanhemmalla on vaikka päihdeongelma tai mielenterveysongelma, lasten huomiointi tai toisinpäin myös, että jos lapsella on joku ongelma, niin koko perhe miten otetaan siinä mukaan.

Yksi tosi tärkeä asia mun mielestä, mikä voisi vielä vahvemmin näkyä, on meidän järjestöjen rooli ja heidän osaamisen hyödyntäminen meidän palvelujen tukemisessa. Meillähän ei hirveän paljon, on tällä hetkellä se tilanne käytännön arjessa, että osa meidän asiakkaista ja potilaista saa esimerkiksi kolmannen sektorin palveluihin erittäin hyvää

16.11.2022

ohjausta, kun sattuu olemaan niin, että sairaanhoitaja, terveydenhoitaja tai lähihoitaja tai kuka se ammattilainen lääkäri sitten onkaan, sattuu henkilökohtaisesti tuntemaan ja tietämään esimerkiksi, että tämän järjestön vertaistukiryhmästä saisit hyvää tukea. Mutta sitten jollain toisella asiakkaalla tämä jääkin täysin huomioimatta, koska häntä hoitava ammattilainen ei itse tunne sitä palvelua eikä osaa sen takia sinne ohjata. Tämäntyyppisessä verkostojen hyödyntämisessä meillä olisi paljon potentiaalia.

Ajattelen niin, että meidän ei tarvitse ajatellakaan niin, että kaupungin pitää itse kyetä kattamaan kaikki toiminta, mitä Helsingissä esimerkiksi just vaikka järjestöt aivan erinomaisella tavalla tarjoaa. Kun tuossa myöhemmin on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, niin sillä puolella tulee aivan sama asia vastaan. Me puhutaan myös muista kuin pelkistä sotejärjestöistä. Me puhutaan kulttuuri- ja vapaa-ajan puolella olevista järjestöistä. Jos ajatellaan vaikka ihmisten hyvinvoinnin edistämistä, mielenterveyden edistämisestä, näissä on erittäin iso merkitys tällä kaikella muullakin toiminnalla, mitä meillä kaupungin alueella järjestetään.

Toisena asiana haluan nostaa tässä esille vielä henkilöstön saata-
vuuskysymykset. Täällä on hyvät tavoitteet, mutta mun mielestä nämä keinot on aika... Yleisellä tasolla osin tietenkin ymmärrän, että tämmöisessä paperissa ne ei ole hirveän yksityiskohtaisia kaikin osin, mutta yksi mistä olisin halunnut ihan kysyä. Täällä ei nyt, apulaispormestari on paikalla. Kun täällä oli tämä koulutus, johon Asko-Seljavaarakin tuossa jo osittain puuttui, niin olisin kysynyt, onko meillä olemassa osaamisen kehittämiseen ihan joku ajatus tarkemminkin, miten meidän henkilöstön osaamista sotepuolella jatkossa aiotaan kehittää. Onko ihmisillä mahdollisuus käyttää siihen esimerkiksi työaika, koska se voi olla monesti yksi semmoinen hyvä ponnin ja kannustin siihen, että omaa osaamistaan lähtee kehittämään työn ohessa?

Valtuutettu Eeva Kärkkäinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Vaikka sosiaali-, terveys- ja pelastustoiminnan palvelut ja niiden järjestäminen nyt muuttuu, näiden palveluiden tärkeys ihmisten elämässä ei vähene. Sotepalveluissa on kyse perusasioista: siitä, että meistä pidetään huolta, kun ikäännyimme tai kun onnettomuus tai sairaus osuu kohdalle. Harmaantuva Suomi on valtaviin haasteiden edessä siinä, miten huolehdimme näistä perusasioista jatkossa. Kyse on sekä rahan että ammattilaisten riittämisestä palveluntarpeen lisääntyessä.

16.11.2022

Tämän palvelustrategian jälkeen täällä valtuustossa keskustellaan Helsingin hyvinvointisuunnitelmasta. On selvää, että jatkossa samalla rahalla pitää saada enemmän aikaiseksi. Tarvitaan ennaltaehkäisyä ja vaikuttavuuden lisäämistä palveluiden järjestämisessä. On osattava tarjota oikeita palveluita oikeaan aikaan. Valtuutettu Asko-Seljavaaran mainitsema tutkimus ja koulutus ovat olennaisessa osassa tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

Arvoisa puheenjohtaja.

Soteuudistuksessa oli oikea tavoite tuoda yhteen erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden järjestäminen. Valitettavasti tämä ei nyt Uudellamaalla toteudu. Helsingillä ja muilla Uudenmaan hyvinvointialueilla on iso vastuu siinä, että Uudenmaan alueella pystytään tästä päätöksentekorakenteesta huolimatta järjestämään palvelut mahdollisimman järkevästi ja erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välisiä raja-aitoja madalletaan käytännön työssä.

Valtuutettu Mika Raatikainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Ajattelin sanoa muutaman sanan liittyen pelastustoimeen. Katselin vähän soteuudistuksen tavoitteita ja poimin siitä muutaman tähän liittyen. Siellä on mainittu laadukkaat pelastustoimen palvelut. Lisäksi turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti ja parantaa turvallisuutta. Nythän Helsingissä on pelastuskoulu, mikä aina silloin tällöin on ollut pienen uhan alla, että se oltaisiin väkisin viemässä Kuopioon. Nyt meidän kaikkien pitäisi toimia täällä sillä tavalla, että taataan se, että pelastuskoulu tulee jatkossakin säilymään Helsingissä, koska Helsingin pelastuslaitoksella on ihan erityistarpeita liittyen, meillä on täällä metroa ja on aika paljon kaikkea rannikkoa ja laivaliikennettä ja öljysäiliöitä sun muita. Tarvitaan erityisosaamista ja siellä on omat linjat sitä varten.

Lisäksi Helsingin pelastuskoulussa on oma strategia. Siellä koulutetaan pelastajia, jotka on myöskin perustason ensihoitajia, mikä on erittäin toimiva ja taloudellinen systeemi. Tässä on juttu se, että valtio on myöntänyt toimiluvan, ja se on toistaiseksi voimassa. Nyt pitäisi jatkossakin tähdätä siihen, että toimilupa tulee pysymään, että pelastuskoulu säilyy Helsingissä. Se takaa sen, että saadaan rekrytoitua tänne stadilaisia brankkareita Stadin brankkareiksi ja että ne pysyy töissä. Tällä hetkellä palkkataso on hieman alempi, jos olen oikein

16.11.2022

ymmärtänyt, kuin esimerkiksi Keski-Uudellamaalla. Se olisi toinen juttu. Sille pitäisi tehdä jotain. Mutta tämä ihan muistin virkistämiseksi.

Kiitos.

Valtuutettu Osmo Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Puutun vähän erikoiseen asiaan. Edustan Helsingin kaupunkia Husin hallituksessa. Minun täytyy sanoa, että tämä näyttää erittäin pelottavalta, miten Uudenmaan erityis-, erillISRatkaisu tulee tässä toimimaan. Siinä on nyt eri-, huonoa työnjakoa perusterveydenhuollon ja Husin erikoissairaanhoidon välillä. Meillä on yleensä ollut semmoinen periaate, että raha seuraa potilasta, ja silloin asiat menee jotenkin hyvin, mutta tässä ainoastaan menot seuraavat potilasta. Silloin jokaisen organisaation kannattaa siirtää menoja jollekin toiselle organisaatiolle ja olla hoitamatta lainkaan semmoisia potilaita, jotka voi jotenkin hoidattaa jollakin toisella. Ennustan vain, että tämä malli tulee johtamaan suuriin vaikeuksiin ja on itse asiassa jo johtanut ennen tämän uudistuksen voimaantuloa, koska nyt nämä hyvinvointialueet tai tällä hetkellä kunnat ovat sijoittaneet perusterveydenhuoltoon kuuluvia potilaita erikoissairaanhoidon päivystyksen vuodepaikoille ja kieltäytyvät ottamasta niitä sieltä takaisin, mikä ei missään tapauksessa tapahtuisi, jos ne olisi samaa organisaatiota, koska on varmasti edullisempaa hoitaa tällaiset potilaat joko vanhusten palveluyksiköissä tai perusterveydenhuollossa eikä pitää erikoissairaanhoidon päivystyksen kalliilla vuodepaikoilla, joka estää sairaalan toimintaa. Tämänkaltaiset pelisääntöhölmöilyt voi tulla meille vielä erittäin kalliiksi.

Valtuutettu Mikael Jungner

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Ajattelin nostaa esille tämän häiriökysynnän termin, josta viime aikoina on aika paljon puhuttu ja jolla ehkä olisi annettavaa myös näihin strategiaihin tulevaisuudessa. Tarkoittaa siis sitä, että joko asiakas ei saa palvelua lainkaan tai sitten se on vääränlaista. Tästä aiheutuu turhia puhelinsoittoja ja käyntejä, vierailuja, tyytymättömiä asiakkaita ja stressaantunutta hoivahenkilöstöä.

16.11.2022

Tässä tänään oli Docrateksen, Suomen ensimmäisen ja toistaiseksi ainoan syöpäsairaalan 15-vuotispäivä. Niissä juhlapuheissa muuten kiiteltiin Helsingin kaupunkia tuesta, ennakkoluulottomuudesta. Sehän on kaavoitettu hienolle tontille tuonne Jätkäsaareen, ja paitsi että siellä on joissain asioissa Euroopan huippua, toisissa asioissa jopa maailman huippua se hoiva, ja noin kolmasosa potilasta ja liikevaihdosta tulee ulkomailta eli Suomen suurin terveystalveta vlevä yritys samalla täällä Helsingissä. Onhan ne aika hurjia, paitsi heidän tavoitteensa niin myös saavutuksensa.

Ihan esimerkkinä jos soittaa tänään, huomenna löytyy syöpälääkäriltä aika, ja usein hoito alkaa samalla viikolla. Voi vain miettiä, että jos noin yleisesti viive saattaa olla jopa muutaman kuukauden verran, tämmöinen että seuraavana päivänä lääkäriille ja saman tien alkaa hoito syövän kaltaisessa vaikeahkossa sairaudessa ja kaikki siihen liittyvät mielenterveysongelmat tai stressit tai viivästyneistä hoidon aloituksesta aiheutuneet vaikeutumiset, niin todennäköisesti jopa kustannustehokkaampaa rakentaa koko tekeminen potilaan tai asiakkaan ympärille. Häiriökysyntä, väittäisin, yleisemminkin toivottavasti politiikassa leviävänä terminä on aika olennainen näkökulma näissä strategioissa.

Kiitos.

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Arvoisa puheenjohtaja. Valtuusto.

Muutamia näkökohtia, kysymyksiä teemoihin, joita tässä on ollut esillä. Olen tätä keskustelua tästä ja tuolta salin edestä screeneistä seurannut. Aivan ensimmäisenä huomiona se, mihin jo ensimmäisessä puheenvuorossani viittasin vielä, että aina rinnalla, vaikka ymmärrän, että tätä käsitellään nyt täällä yksittäisenä asiakirjapäätöksenä, niin voimassa olevan kaupunkistrategian sotepalveluita koskevat osiot ja pelastuspalveluita koskevat osiot on hyvä pitää ? . Esimerkiksi viitataan valtuutettu Peltokorven perheitä koskevaan tärkeään huomioon ja teeman nostoon. Olen, ajattelen niin, että näin, että sitä ei laajasti käsitellä esimerkiksi tässä asiakirjassa, mutta kun me katsomme kaupunkistrategiaa, missä olemme linjanneet kunnianhimoisesti, kun kunnianhimoisia haluamme olla, että olemme maailman paras paikka perustaa perhe ja vaikka perhepalveluiden kehittämisestä. Kun näitä katsoo yhteen ja kokonaisuutena, ne täydentävät toisiaan.

16.11.2022

Sitten tässä useammassa kohtaa nostettiin esiin valtionrahoituksen kysymys. Se olisi itse asiassa ollut perusteellisen keskustelun paikka jo tuossa varsinaisessa rahakohdassa eli talousarvioesityskohdassa, jossa otimme kantaa myös tulevan vuoden sotepe-rahoitukseen. Rahoituksen kokonaistason määrittelemineen oli harvinaisen helppoa. Katsottiin valtiovarainministeriön tuoreimmat laskelmat ja sitten kirjattiin niitä.

Se, oliko se hyvä, että se oli näin helppoa, niin se on oma kysymyksensä, mutta se kuvaa tietenkin sitä muutosta, että kun aiemmin tässä talossa on päätetty tämän kaupungin sote- ja pelastusbudjetti, jatkossa se päätetään noissa naapuritaloissa ensin esityksenä ja sitten eduskunnassa. Se on aivan dramaattinen muutos, ja se koskee toki sotepalveluita. Se koskee myös pelastuspalveluita ja sitä esimerkiksi, minkälaisia puutteita pelastuksen rahoitusmallissa on. Onhan se nyt erikoista, että vaikkapa pelastuspalvelujen rahoitusmallin pienin riskikero on Helsingillä, jossa on suurin määrä niin sanottuja riskiruutuja, jotka määrittävät riskitasoja. Pelkästään tämä virke saa kummeksu- maan, mihin tämä asia perustuu, puhumattakaan nyt myös esimerkiksi tästä koulutuspuolesta.

Pelastuskoulu, joka on ollut erittäin tärkeä meille, mutta myös koko Uudellemaalle ja esimerkiksi kaksikieliselle Suomelle. Olemme tehneet kovasti töitä tällä kaudella, että pelastuskoulu sai jatkon. Hienoa, että valtuutettu, silloinen sisäministeri Ohisalo tämän pysyvän luvan sille koululle myönsi, ja nyt on yli puoluerajojen tehty töitä rahoituksen eteen. Tiedän, että hallintovaliokunnassa, jota Mari Rantanen alkaa tai alkoi johtamaan, esimerkiksi näiden parissa valtuutettu Heinälouma ovat tehneet töitä. On tärkeää, että tämä on itse asiassa tämän uuden ajanmukaista tekemistä, että me yhdessä teemme tämänkaltaisen kysymyksen eteen töitä valtion suuntaan.

Sitten tässä oli kolmas kokonaisuus. Viitattiin tutkimuksen ja osaamisen kehittämiseen ja koulutukseen. Valtuutettu Asko-Seljavaara ja valtuutettu Peltokorpi, totta kai ne huomioidaan myös perusterveydenhoidon, sosiaalipalvelujen töissä. Totta kai me usein puhutaan nimenomaan Husin tutkimuspainostuksesta, kun meillä on tällainen lääkiksen kanssa symbioottinen yliopistosairaala, mutta kyllä meillä myös sekä koulutuksen puolella harjoittelupaikkoja tarjoamalla, erikoistumis- jaksossa tukemalla tarjotaan siihen mahdollisuuksia ja mahdollisuuksia myöskin tutkimukseen, kun sellaista sosiaalipalveluissa, perusterveydenhuollossa halutaan tehdä. Meillä on laaja osaamisen kehittä- misen kokonaisuus. Siellä on yleisiä valmiuksia, mutta myös ammatti- osaamiseen liittyviä kysymyksiä. Tärkeä huomio on se, että

16.11.2022

peruslähtökohta on ollut ja toimintatapa, että vaikka taloudessa on ollut niukkaakin hetkeä, niin osaamisen kehittämisen mahdollisuuksista ei ole lähdetty säästämään.

Tulee jonkin verran kierrettyä toimipisteitä, ja tapasimme muutaman sote-lautakunnan jäsenen kanssa myös esimerkiksi Talentiaa noin yhtenä esimerkkinä. Kyllä viesti on itse asiassa ollut se, että – varmaan tämä vaihtelee toki – mutta muistan ihan muutaman viikon takaa keskustelua siitä, missä positiivisena asiana henkilöstömme nosti nimenomaan kouluttautumismahdollisuudet. Voitte kuvitella, että siinä listassa on tänä päivänä vähän niitä negatiivisiakin asioita, mutta tämä oli positiivisena asiana.

Viimeisenä asiana tämä Hus-kysymys, joka on erittäin tärkeä kysymys ja joka on ehkä rahoituksen lisäksi merkittävin muutos nyt tässä soteuudistuksessa, joka meihin vaikuttaa. Yhteistyötä tehdään tiiviisti. Viimeksi tällä viikolla – oliko eilen? – istuimme Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Husin poliittinen johto ja virkajohto Uudenmaan alueen yhteistyöryhmässä, joka nyt käynnisti työskentelynsä. Se kuvasi tavaltaan muutosta, mitä tässä nyt tapahtuu, että kun aiemmin tai vielä nyt olemme maailmassa, jossa kuntayhtymässä on valtava määrä, iso määrä omistajia, niin nyt olimme kuitenkin sekä poliittinen johto, useampien puolueiden edustusta että virkajohto neljältä alueelta Helsingistä ja Husista. Samassa kaupunginhallituksen salissa me pystyimme tätä keskustelua käymään.

On totta, että on käyty hyvin perusteellista ja välillä tiukkaakin keskustelua raha-allokaatiosta, kun olemme yhden kiinteän rahoituksen puitteissa, mutta nyt maanantaina Husin hallitus on tehnyt esityksen, jossa on enää hyvin vähäisesti avoimia kohtia. Oikeastaan yksi avoin kohta, joka liittyy tähän. Tässäkin vaikeassa tilanteessa yhteensovittaminen on tehty ja se on haettu. Totta kai talous on korostunut, mutta yhdessä tekeminen on se, missä pitää jatkaa työtä entistä vahvemmin.

Valtuutettu Soininvaara viittasi näihin paikkoihin ja hoitoketjuihin. Meillä esimerkiksi, ja tiedän, että tässä on ehkä muissa, muilla alueilla, meilläkin on siinä vielä petrattavaa, muilla alueilla ehkä vielä vähän enemmän osalla, mutta meillä esimerkiksi Helsingin sairaalan ihmiset käy Husin väen kanssa useamman kerran viikossa lävitse, miten saadaan sieltä potilaat liikkumaan, jotta ei synny myöskään siirtoviivesakomaksuja, jotka rasittavat talouttamme. Siellä on myös näitä taloudellisia insentivejä. Totta kai niitä pitää vielä perusteellisesti katsoa.

16.11.2022

Siitä huolimatta, että ei ole ihan niin samanlainen malli kuin kaikkialla muualla Suomessa, ajattelen kuitenkin, että erilliskäyttö, jossa ei ole rakennettu mammuttimaista puolentoista miljoonan yhtä aluetta, missä neljä aluetta ja Helsinki olisi yksi kokonaisuus eikä ole toisaalta myöskään pilkottu HUS:aa, on nyt paras yhteensovitus, joka tässä on. Lähi-vuodet vasta näyttää, saadaanko tästä mahdollisimman toimiva raken-nettua.

Valtuutettu Hilkka Ahde

Arvoisa puheenjohtaja.

Kuuntelin kyllä apulaispormestari Sazonovin puheenvuoron, mutta siitä huolimatta haluan – yllätys, yllätys – nostaa vielä omaishoidon esiin. Tässä strategiassa sanotaan, että Helsinki panostaa vammais-ten ja ikäihmisten laadukkaisiin ja turvallisiin palveluihin ja huomioi omaishoidon yhtenä hoitomuotona. Minun mielestä se ei riitä, vaan omaishoitoa pitäisi käsitellä yhdenvertaisena palveluna palveluasumi-sen ja kotihoidon rinnalla. Haluaisin kysyä, kuinka paljon strategian valmistelussa on kuunneltu omaishoitajia, kun tätä laadittiin. Kun lai-tospaikkoja koko ajan vähennetään, tulee omaishoito hoitomuotona edelleen kasvamaan merkittävästi. Tämähän on kaikista edullisin hoi-tomuoto kunnalle. Tämä joukko, omaishoitajat, on tällä hetkellä hyvin väsynyt ja turhautunut ja tarvitsisi paljon tukea, niin henkistä kuin myös aineellista. Tällä saralla olisi paljon korjattavaa.

Omaishoitoon linkittyy vammaispalvelulaki, vanhuspalvelulaki, omais-hoitolaki ja sosiaalihuoltolaki. Tässä lakiviidakkossa omaishoitajat on monta kertaa ihan ihmeissään. Sen takia pitää, niin kuin tuolla on var-maan sanottukin, tarvitaan saumattomia ja yhteensovitettuja palveluita ja ennen kaikkea minun mielestä tahtotilan muutosta. Tämä on hyvin kaunis strategia ja paljon kauniita asioita, mutta sillä ei ole merkitystä, jos ei ole tahtotilaa tulkita strategiaa asiakkaiden hyväksi eli omaishoi-tajien ja hoidettavien. Liian usein tulee kysymyksiin yksiselitteinen ei, eikä perästä, ja sitten perästä päin ehkä sanotaan, että kyllä näitä olisi ollut mahdollisuus neuvotella. Ihan yhtenä esimerkkinä voin sanoa sel-laisen, että kun olisin halunnut yhdeksi yöksi maksusitoumuksen va-paa-ajan paikkakunnalle, sieltä tuli vain viranomaisilta selkeä ei eikä mitään tietoa siitä, että tästä nyt olisi voinut kuitenkin neuvotella.

Eipä muuta. Kiitoksia.

16.11.2022

Valtuutettu Risto Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen myös Husin hallituksessa ja haluan palata valtuutettu Soininvaaran hyvään puheenvuoroon. Sehän on ihan totta, että tällä hetkellä siellä on varmaan haasteita. Yksi esimerkki on just esimerkiksi hoitojot. Ihmisiä ei hoideta, ihmisiä hoidetaan väärässä paikkaa, ja se aiheuttaa esimerkiksi erikoissairaanhoidon puolella aikamoisia ongelmia tällä hetkellä. Tavallaan näen tosi hyvänä tuon Soininvaaran puheenvuoron sen takia, että se antaa tilannekuvan, mikä tällä hetkellä myös on. Siihen pitää löytää ratkaisut. Tuossa kävi esille, että yhteistyö on semmoinen konsti jolla ainakin pitää, mutta täällä ei ole vielä yhteistyörakenteita valmiina, mutta niitä etsitään. Ainakin itselläni on se tunne tällä hetkellä varsinkin budjettivalmistelun jälkeen, että yhteistyö toimii tällä hetkellä hyvinvointialueitten kanssa ja ratkaisut on kuitenkin löydettävissä, kun sitä äsken Ahteenkin mainitsemaa tahtoa vain löytyy jatkossa. Yhteistyö on se avainsana.

Valtuutettu Tuula Haatainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Strategiasta keskustelu sosiaali- ja terveydenhuollossa on kyllä todella tärkeää. Meidän pitää pystyä vaikuttavuutta vahvistamaan, varsinkin kun meillä ikääntyneitä ihmisiä tulee enemmän. Meillä on paljon jäänyt koronan jäljiltä hoitovelkaa, ja tässä mielessä peruspalveluihin, perusterveydenhuoltoon ja näihin tavanomaisiin perussosiaalipalveluihin pitää pystyä satsaamaan kunnolla ja pantava painopiste sinne. Silloin puhutaan sosiaalityössä ennalta ehkäisevästä työstä, perhetyöstä, jolla on yhteys myös moniin sellaisiin kysymyksiin, jotka heijastuu ihmisten terveydentilassakin. Lääkäriin pitää päästä ajoissa nopeasti, ja siinä sairaanhoitaja-lääkäritiimit on todella tärkeitä. Siinä on kehitystyötä Helsingissä tehtykin todella hyvin.

Mielenterveyspalvelut todella tärkeä ja erityisesti nuoret. Heille matalan kynnyksen palveluita. Kaikki ei tarvitse aina erikoissairaanhoidon psykiatrian terapiaistuntoja, vaan monella nuorella on tällaisia elämäntilanteeseen liittyviä ongelmia, kehitysvaiheeseen liittyviä ongelmia, joissa lyhytterapiat, keskusteluapu, keskustelu jopa psykiatrian erikoissairaanhoidon hoitajan kanssa riittää. Näitä pitää pystyä lisäämään, koska kun mielenterveysongelmat kumuloituu, sitten niistä tulee todella vaikeita juttuja. Kaikkein tällaiseen arkiseen, tukevaan

16.11.2022

toimintaan pitää minun mielestä saada entistä enemmän nyt tukea ja apua.

Sitten nostan esiin monialaista palvelua tarvitsevat työttömät, erityisesti pitkäaikaistyöttömät, jotka tarvitsevat kuntouttavaa toimintaa. Siinä on tärkeää, että työttömätkin pääsee terveystarkastuksiin ja heidän työkykyään, jäljellä olevaa työkykyään arvioidaan. Arvioinnin tuloksena sitten päästään myös palveluihin, jotka edesauttavat sitä, että pystyy työmarkkinoille taas palaamaan. Nyt kun Helsingissä on sosiaali- ja terveyspalvelut omissa käsissä ja kohta on työllisyyspalvelutkin kunnissa kuntien järjestämisvastuulla, tämä on sellainen asia, johon kannattaa nyt jo alkaa valmistautua ja miettiä näitä ketjuja sillä tavalla, että ne kanssa näiden ihmisten kohdalla pelittää ja tuottaa työllistymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Ilkka Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Jorviin, Peijakseen ja Helsinkiin rakennetaan lähivuosina suursairaalat. Ne eivät tule sellaisenaan toteutumaan. Valtionvelka on varsin suuri, ja sieltä tulee kovan luokan kontrolli ja erityisesti Laakson sairaala ei missään tapauksessa tule toteutumaan sellaisenaan. Sen vuoksi olisi hyvä strategioissa ottaa tämä varteen ja lähteä katsomaan.

Mä oon Husin hallituksessa. En ole siellä vapaaehtoisesti kuullut mitään tästä asiasta, mutta Kellokoskelta minulle soitti vahtimestari ja kirvesmies, kaksi eri henkilöä, ja sanoi, että nyt on suunnitteilla Ohkolaan lisärakennus ja oikeuspsykiatrian sairaala säilyykin siellä. Sillä säästetään 200 miljoonaa Laakson sairaalasta. Lisäksi Ohkolaan rakennetaan pieni lisärakennus. Olen sanonut, että kuntouttavat sairassijat eivät tarvitse Laaksoa. On erittäin paljon muita laitoksia, joita voitaisiin käyttää sen hyväksi. Jos halutaan, lastenpsykiatria ja neurologia voidaan sijoittaa Lastenlinnaan, jonka korjauskustannukset ovat 30 miljoonaa euroa, 8 000 neliötä. Me voidaan kotiuttaa myös vuokratiloista Husin toimintoja sinne. Lisäksi sitä voidaan rahoittaa purkamalla uudempia osia Lastenlinnan alueelta ja rakentaa sinne korkealuokkaisia asuntoja porvaristolle, siis kaupunkilaisille. Vanha borgari.

Lisäksi kirurgisia paikkoja tai leikkaussaleja voidaan toteuttaa Ortonissa ja Töölön sairaalan varsinaisessa rakennuksessa, jos halutaan,

16.11.2022

ja yhteistyössä nyt tässä tapauksessa sijoittajien kanssa. Huomatkaa, että sosialisti puhuu. Tämä on otettava esiin ja nopeasti. Kritikoin jo alun perin Laakson sairaalaa, ja silloinen puheenjohtaja sanoi: Mutta pormestari haluaa Töölööseen asuntoja ja se haluaa ehdottomasti Laakson sairaalan tätä varten. Nyt edeltävä pormestari on poissa, ja myöskin Husin edeltävä puheenjohtaja on pois. Hän oli Laakson sairaalaa vastaan, mutta painostuksella tuli puolelle.

On muitakin strategioita, jotka puuttuu tästä. 41 aloitettiin apuhoitajakoulutus. Sairaanhoidajaliitto oli aiemmin vastustanut. Sodan takia täytyi aloittaa. Nyt meillä pitäisi aloittaa välittömästi laaja hoitoapulaisten koulutus, mutta tällä hetkellä Super vastustaa sitä ja vaatii, että kaikilla on vähintään neljän vuoden koulutus. Tämän tapaisiin asioihin pitäisi ottaa kantaa. Lopulta tässä on sosiaalipolitiikka. Työttömät kuuluvat sosiaalipolitiikkaan. Eilen tuli viesti, että Helsingin työttömien yhdistys lopettaa toimintansa. Se on saanut apua vain 30 000 euroa kaupungilta, ja sillä se ei ole pärjännyt. Asianomainen järjestö on toiminut äärimmäisen hyvin parikymmentä vuotta tähän mennessä. Konkurssi uhkaa. Meillä on kuitenkin työministeri Helsingistä, joten käännyin hänen puoleensa, että hän panisi tämän järjestykseen tai muuten näitä lopetetaan jo muualtakin maasta.

Kiitos.

Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin

Ärade ordförande.

Apulaispormestari Sazonov puhui tässä pelastajakoulutuksesta ja nosti tärkeyden siitä, että meillä on pelastajakoulutusta Helsingissä juuri sen takia, että riskit ja tarpeet ovat maan pääkaupungissa ehkä vähän haastavammat kuin muualla maassa. Siksi on tärkeätä, että meillä on tämä koulutus myös Helsingissä.

Tack också till biträdande borgmästare Sazonov för att du lyfte den svenskspråkiga räddningsutbildningen.

Regeringen valde ju nyligen att reservera finansiering för att möjliggöra en svenskspråkig kurs och det här borde förstås göras regelbundet, vilket det inte har gjorts. Det som ändå gjorde med den här kursen, jag hade för stora förhoppningar på att den här kursen skulle vara i Helsingfors, ett starkt tvåspråkigt område, som skulle gynnas av att vi utbildar också personal som kan hantera båda nationalspråken.

16.11.2022

Förstås är det bra att kursen nu ordnas på en ort där det finns svenska i omgivningen, och inte i Kuopio, som jag är rädd för att skulle ha varit en svår plats för en svenskspråkig utbildning. Men jag olycklig kring det faktum att inrikesministeriet valde en annan ort än att starta utbildningen i Helsingfors, och jag hoppas starkt att vi framöver kan ha räddningsutbildning på både finska och svenska i Helsingfors.

Tack.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Haatainen puuttui tärkeään puheenvuoroon. Etenkin matalan kynnyksen mielenterveyspalveluita on tässä sotestrategiassa tärkeä huomioida ja myös tässä talousbudjetissa mahdollistaa. Nimenomaan neuvoloiden, koulujen, opiskelijaterveydenhuollon, terveydenhoitajien roolihan on tällainen matalan kynnyksen tärkeä apu. Olin eilen tapaamassa opiskelijaterveydenhuollon osastonhoitajia ja terveydenhoitajia. Oppilaita on noin 39 000. Terveydenhoitajia on 68,5. Ilokseni kuulin, että nyt on myös käytössä 10 mielenterveys- ja päihdetyöhön erikoistunutta sairaanhoitajaa, mutta näiden kaikkien terveydenhoitajien ja oppilashuollon lääkäreiden työaika kuluu mielenterveysongelmien parissa. Kuten mainitsin, nuorten masennus, ahdistus on lisääntynyt. Lääkäritkään ei jaksu tässä työssä. Heistä on puute, koska yleislääkäreille heidän työpäivänsä täyttyy mielenterveystyössä. Turhauttavaa on, että kun näitä lähetteitä laitetaan, ne ei johda mihinkään. Nuorisoasemallekin tuli lähetepakko. Lisäksi terveydenhoitajille kuuluu kutsuntatarkastukset, joita Helsingissä on 3 000. Ihan oikeasti mielenterveys-päihdetyön sairaanhoitajia tarvitaan lisää samoin kuin tarvitaan opiskelijaterveydenhuollon terveydenhoitajia. Noin viisi vakanssia tarvitaan lisää. Kouluterveydenhoitajia ilokseni kuulin, että on nyt saatu riittävästi.

Kiitos.

16.11.2022

277 §

Esityslistan asia nro 10

HELSINGIN HYVINVOINTISUUNNITELMA 2022–2025

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Helsingin hyvinvointisuunnitelma, 2022–2025 sisältää paljon hyvää. On aivan oikein, että hyvinvointisuunnitelman painopisteiden ja keskeisten sisältöjen ensimmäisenä kohtana mainitaan mielen hyvinvointi. Mielenterveys ja mielen hyvinvointi on hyvinvoinnin peruskivi. Jos mieli voi hyvin, ihmisellä on hyvät edellytykset pitää huolta muustakin hyvinvoinnistaan. Ohjelmassa puhutaan kauniisti mielen hyvinvoinnin varhaisesta tukemisesta, matalan kynnyksen ennalta ehkäisevistä palveluista, avun saavutettavuudesta, omahoitopalvelujen käytöstä sekä mielenterveyden palveluketjuista sekä lasten ja nuorten vuorovaikutustaitojen parantamisesta. Ohjelmassa todetaan muun muassa: ”Mielen hyvinvoinnin perusta luodaan lapsuudessa, mutta sitä voidaan vahvistaa läpi elämän. Mielen hyvinvointia voidaan edistää esimerkiksi tukemalla vanhemmuutta.”

Kuuletteko, mitä tässä sanotaan? Mielen hyvinvoinnin perusta luodaan lapsuudessa, mutta sitä voidaan vahvistaa läpi elämän. Mielen hyvinvointia voidaan edistää esimerkiksi tukemalla vanhemmuutta. Juuri tätä kristillisdemokraatit ovat pyrkineet tekemään eli tukemaan vanhemmuutta, ja käsittääkseni myös perussuomalaiset ja keskustalaiset ovat pyrkineet samaan. Jos lapsi saa läheisen kiintymyssuhteen vanhempiinsa, hänellä on hyvät edellytykset selvitä elämässä eteenpäin. Vanhemmuuden tukeminen ei ole vain jotakin sanahelinää ja kaunista puhetta ilman konkretiaa, vaan vanhemmuuden tukemisen tulee olla konkreettisia tekoja. Vanhemmat yleensä rakastavat lapsiaan ehdottomasti ja toivovat lapsilleen hyvää. Tämän johdosta pidän tärkeänä, että tutkittaisiin se, korreloivatko lasten ja nuorten mielenterveysongelmat siihen, miten pitkään lapsi on viettänyt kotihoidossa, ja jos korrelaatiota syntyy, onko löydettävissä syitä, jotka selittävät korrelaation.

Toinen iso kysymys on se, kuinka paljon mielenterveysongelmia olemme aiheuttamassa itseään etsiville nuorille sillä, että nuorille propagoidaan vakavissaan ajatuksia esimerkiksi siitä, että joku olisi voinut

16.11.2022

syntyä väärään ruumiiseen. Tämä luo ajatuksen ikään kuin nuoren saamassa ruumiissa voisi olla jotakin perustavanlaatuisesti vialla. Mielen terveysongelmat ja identiteetti-ongelmat tuntuvat kulkevan käsi kädessä. Siksi olisi hyvä tutkia, miten nämä asiat liittyvät toisiinsa, jotta hoitaisimme itse ongelmaa emmekä oireita. Hyvä hyvinvointisuunnitelma ei voi korjata kaikkea, jos toisaalta olemme viemässä lasten turvallisen lapsuuden. Siksi turvallisen lapsuuden tarjoaminen lapsille on ensiarvoisen tärkeä.

Kiitos.

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä hyvinvointisuunnitelma on meillä jatkossa vuosittain käsittelyssä äsken käsitellyn palvelustrategian tavoin. Suunnitelmassa on nostettu esille paljon konkreettisia hyviä toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Toivon, että myös rahoitusta ja henkilöstöä niiden toteuttamiseen löytyy. Iso haaste meidän palveluverkossa on se, että on paljon palveluita ja tukimuotoja sekä taloudellista tukea, joista helsinkiläiset eivät tiedä, eivät osaa hakea tai voimavarat eivät riitä selvittämiseen ja tuen hakemiseen. Helsingin hyvinvointisuunnitelman toimenpideohjelmassa nostetaan esille monenlaisia palveluita, ja toisaalta toimenpiteinä muutamassakin kohdassa on kirjattu, että henkilöstön osaamista muun muassa palveluketjuista vahvistetaan.

Terveyttä ja hyvinvointia edistää se, että hoito on oikea-aikaista ja tarjolla olevaa tukea käytetään. Olemme epäonnistuneita silloin, jos asukkaamme ei tiedä, että kotiapua on tarjolla tai että hän olisi oikeutettu hakemaan asumistukea. Henkilöstön kouluttaminen on tärkeää. Kokonaisvastuu palveluviidakossa luovimisesta on kuitenkin pääasiassa ihmisellä itsellään. Tässä viidakossa moni eksyy ja antaa periksi.

Olen jättänyt aloitejärjestelmään aloitteen siitä, että Helsingissä selvittäisiin mahdollisuutta aloittaa palveluverkko-oppaiden työmuoto. Olisi hyvä, että kaupunkilaiset oppisivat ottamaan yhteyttä tällaiseen palveluverkko-oppaaseen silloin kun he eivät tiedä, mitä tehdä ja kuinka toimia. Olisi tärkeää, että myös peruspalveluissa työskentelevät osaisivat opastaa olemaan yhteydessä oppaaseen silloin kun nousee ajatus siitä, että asiakas tai potilas voisi olla oikeutettu tarjolla oleviin palveluihin tai taloudelliseen tukeen.

16.11.2022

Meillä on hyvinvointisuunnitelmassa paljon hyviä toimenpiteitä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Meidän on myös varmistettava, että kaupunkilaiset löytävät nämä tarjolla olevat palvelut.

Kiitos.

Valtuutettu Seija Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Tässä on hyvinvointisuunnitelmassa näkyy, miten tärkeä kaikkien toimialojen panos on kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on aiemmin usein saatettu mieltää vain sosiaali- ja terveystoimialan tehtäväksi, mutta tämän ohjelman sisällössä näkyy nyt konkreettisesti toimialojen yhteistyön merkitys. Luin mielenkiinnolla tätä tärkeää suunnitelmaa, mutta kommentoin tässä vain joitain ikääntyvää väestöä koskevia tavoitteita ja toimenpiteitä. Ehkä siksikin, että väestön ikääntyminen mainitaan kaupunkistrategiassa erityisen väkeväksi ilmiöksi, joten tämän väestöosan hyvinvointia on erityisesti syytä edistää.

Kyllä itsekin alan olla jo siinä iässä, että kannatan tätä oikein lämpimästi. Ensinnäkin tästä mielen hyvinvoinnista. Se on tässä ohjelmassa huomioitu myös iäkkäiden ihmisten osalta. Usein ikääntyneiden tarpeet mielenterveyspalveluissa ovat jääneet toissijaisiksi. Mielenterveyspalveluiden kysyntä on toki tänä päivänä suurta, ja erityisesti nuorilla tuntuisi olevan paljon palvelujen tarvetta. Niinpä ikääntyvä väki usein on ehkä hiljaisempaa ja he ovat jääneet siinä syrjään. Mutta hyvää tässä suunnitelmassa on myös se, että eri toimialoille on jaettu vastuuta. Sote ei yksin vastaa mielen hyvinvoinnin edistämisestä. Se on monen toimialan palveluiden kokonaisuus.

Mielen hyvinvoinnin toimenpiteissä on huomioitu myös yksinäisyyden ehkäisy. Tutkimusten mukaan ikääntyneiden kokemalla yksinäisyydellä on todettu olevan yhteyksiä yleiseen terveyteen ja hyvinvointiin sekä toimintakykyyn. Eli ihan merkittävä, huomioitava asia ikääntyneiden kaupunkilaisten arkielämän kannalta. Ikääntyneiden osallistumisen tärkeys kodin ulkopuoliseen toimintaan näkyy hyvin harrastaminen ja vapaa-aika -kohdassa. Osallistumisella voidaan edelleen varmistaa monia hyvinvointia edistäviä tai voimistavia monia hyvinvointia edistäviä tekijöitä, muun muassa liikkumista, sosiaalista osallistumista ja yksinäisyyden ehkäisemistä. Liikkumisen painopisteissä mainittu sote-

16.11.2022

toimialan ja kotihoidon asiakkaiden välinen liikkumissopimus on myös sotetoimialan sitova tavoite, mutta sitä on syytä edistää ja voimistaa edelleen, jotta myös kotihoidon turvin kodeissaan asuvat saavat edes jonkin verran liikuntaa.

Hyviin elintapoihin vaikuttaminen, ei ole iäkkäillä aina ihan helppoa muuttaa totuttuja käytäntöjä, mutta näistä mainituista toimenpiteistä päihteitä käyttävien ikääntyneiden tukeminen ja hoitoon ohjaus kuitenkin kannattaa huomioida vahvastikin ennen kuin tilanne kriisiytyy ja mahdollisesti johtaa raskaampien palvelujen tarpeeseen.

Muistiystävällinen kaupunki on myös tarpeellinen tavoite väestön ikääntyessä. Hyvissä väestösuhteissa tuodaan esille tietotekniikan käytön osaamisen vahvistaminen. Tämäkin on tärkeä ikääntyneiden omatoimisen selviytymisen edistämiseksi nyky-yhteiskunnassa. Toisaalta tietotekniikan opetusta on jo runsaasti Helsingissä tarjolla kaupungissa. On puhuttu jopa sadasta paikasta, missä sitä voisi saada, mutta tästä ilmeisesti tarvitaan vielä lisää tiedotusta ja kannustusta iäkkäälle väestölle.

Kaiken kaikkiaan olen tyytyväinen tähän hyvinvointisuunnitelmaan. Kiitän suunnitelman laatijoita. Suunnitelman tavoitteiden toteuttamisella voidaan edistää kaikenikäisten kaupunkilaisten hyvinvointia. Jään odottamaan sitä arviointia sitten myöhemmin.

Kiitos.

Valtuutettu Laura Korpinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Esitän, että asia palautetaan valmisteluun. Hyvinvointisuunnitelma, jotta se olisi aidosti merkityksellinen, se pitäisi sisältää enemmän konkretiaa ja keskittymistä pääasioihin. Myöskin hyvinvointisuunnitelman tulisi enemmän velvoittaa nimenomaan kaupunkia ja virkakoneistoa. Nyt kiinnittää huomiota esimerkiksi se, että vanhuksia oltaisiin sitouttamassa liikkumiseen liikkumissopimuksin. Liikkuminenhan siinänsä on erittäin hyvä asia ja tosi tärkeä ikäihmisille, mutta juuri äsken kaupunki esti ikäihmisiä liikkumista lähes kaksi vuotta, kun kaikki liikuntapaikat suljettiin. Nyt heitä oltaisiin sitten velvoittamalla liikkumaan sopimuksin.

16.11.2022

Jos oikeasti halutaan edistää liikkumista, pitäisi miettiä uudestaan myöskin suhtautuminen sähköpotkulautoihin ja sähköpyöriin ja siihen, että me ollaan valmiit istuttamaan lapsia lastenrattaissa kouluikään saakka ilmaisen bussilipun toivossa.

Kiitos.

Valtuutettu Eeva Kärkkäinen

Arvoisa puheenjohtaja.

On hienoa, että täällä valtuustossa käsitellään nyt hyvinvoinnin edistämistä Helsingissä. Asukkaiden hyvinvoinnin lisääminen lienee tämän valtuustosalin tärkeimpiä tavoitteita. Kyse on myös taloudesta. Täällä on tänään puhuttu paljon hyvinvointiyhteiskunnan kestävydestä väestön ikääntyessä. On todella tärkeää, että pystymme jatkossa entistä enemmän edistämään niin lasten ja nuorten hyvinvointia ja työikäisten työkykyä kuin ikääntyvän väestön terveyttä ja toimintakykyä. On myös tärkeää, että tätä työtä tehdään riittävän strategisesti riittävällä kunnianhimon tasolla ja riittävillä resursseilla.

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin kuitenkin kiinnittää arvoisien valtuutettujen huomion hyvinvoinnin edistämisen johtamiseen ja koordinaatioon. Hyvinvointisuunnitelman mukaisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaatio on keskitetty kaupunginkanslian strategiaosastolle, ja työtä varten on vuonna 2019 nimetty päätoiminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaattori, jonka tehtävinä on työn kokonaiskoordinointi ohjausryhmän päätösten mukaisesti. Itse ajattelen, että luonteva paikka hyvinvoinnin edistämiseksi olisi voinut olla myös kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan yhteydessä, jolloin toiminnalle olisi myös saatu enemmän muskeleita. Toivonkin, että tämän nyt tehdyn ratkaisun toimuutta seurataan ja ollaan tarvittaessa valmiita siirtämään vastuu hyvinvoinnin edistämisen koordinaatiosta kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan yhteyteen. Uskon, että tällä ratkaisulla voisi olla synergiaetuja.

Niinpä olen jättänyt järjestelmään seuraavan ponnen. Myönnän, että se on hieman kryptinen.

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta tarkastella hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen

16.11.2022

hallinnollisen sijoittumisen toimivuutta ja tarkoituksenmukaisuutta valtuustokauden kuluessa.

Myönnän, että ponsi on tosiaan kryptinen, mutta kyse on siitä, mikä on sopiva paikka kaupungin organisaatiossa tälle hyvinvoinnin edistämisen kokonaisuudelle.

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Suoralta kädeltä ja tiiviisti kommentoin muutamalla näkökulmalla valtuutettu Kärkkäisen ponsiesitystä nyt kun se taustoitus myös sille sisällylle tuli. Toki valtuutetut kukin meistä arvioi, miten tämä selvitystyön näkee. Se on kuitenkin hyvä huomata, että kun katsomme nyt lainsäädännöllistä pohjaa, nythän hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnalle säädetty tehtäviä ja sitten hyvinvointialueille. Niillä on tavallaan jaettu vastuu siitä. Kun olemme nyt molempia tavallaan, niin on sotepe-Helsingin osalta, sinne peilautuu ne hyvinvointialueen tehtävät ja tietenkin kunta-Helsingin osalta ne liittyvät myös kaupunkiympäristöön muihin. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalla on hyvin keskeinen rooli siinä, koska ne palvelut ovat usein juuri sellaisia, jotka sitä edistämistyötä tekevät. Mutta tässä on tavallaan näitä useampaa toimialaa, ja nyt myös kunta-Helsinkiin ja sotepe-Helsinkiin kytkeytyviä elementtejä.

Sitten kun katsoo vaikkapa THL:nkin määritelmiä tästä virkani tai toimieni puolesta – saan toimia esimerkiksi valtakunnallisen Terve kunta -verkoston varapuheenjohtajana. Tosiaan se terve viittaa terveyteen eikä tervehdykseen. Siellä myöskin tietenkin tai sitä kautta nousee esiin eri toimialojen rooli ja myös se, että kuitenkin tähän hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen käsitteeseen määritelmällisesti THL liittää myöskin sosiaalipuolen lainsäädännön ja rakenteellisen sosiaalityön tehtäviä. Sillä tavalla nähdäkseni nykyratkaisu, tai näen, että nykyratkaisu on varmastikin kummen-, kummunnut.. Huomaa, että ilta alkaa olla pitkällä. Kummunnut nimenomaan tämänkaltaisesta monen toimialan kytkemisestä tähän. Meillähän on nyt kiertävä puheenjohtajuus toimialojen välillä, mutta tämä taustaksi tähän keskusteluun, kun se tämän ponsiehdotuksen myötä tuli myöskin tähän pöytään.

Valtuutettu Eeva Kärkkäinen (vastauspuheenvuoro)

16.11.2022

Arvoisa puheenjohtaja.

Ymmärrän nyt paremmin, mistä tämä ratkaisu on kummunnut, mutta tiedän myös, että monessa kunnassa on nimenomaan siihen ratkaisuun päädytty, että se on siellä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan yhteydessä, koska siellä kuitenkin paljon kunnalle jääviä tähän asiaan liittyviä palveluita järjestetään. Ajattelen, että siitä tulisi paljon synergiaetuja, että Helsingissä myös strategisesti kuva-toimialan johdolla tätä hyvinvoinnin edistämistä kehitettäisiin.

Tässä ei tosiaan mitään ratkaisua sinänsä ehdoteta vaan toivotaan, että seurataan tätä asiaa ja tarvittaessa mietitään, mikä jatkossa se oikea ratkaisu olisi.

Valtuutettu Hilkka Ahde

Kiitos, puheenjohtaja.

Kuuntelin jälleen apulaispormestari Sazonovin puheenvuoro, mutta siitä huolimatta käytän oman puheenvuoroni. Liikunnan vaikutukset ihmisen hyvinvointiin tunnetaan, eli niistä minun ei tarvitse tässä sen enempää kertoa, mutta nyt seuraa kulttuurin ylistys hyvinvoinnin lisääjänä.

Taiteen ja kulttuurin vaikutusta ihmisiin ja yhteiskuntaan on viimeisten vuosikymmenten aikana tehty tuhansittain tutkimuksia ja selvityksiä eri puolilla maailmaa. Vaikutuksista voidaan mainita muun muassa sosiaalisen osallistumisen lisääntyminen, syrjäytymisen ehkäistyminen, terveyden edistäminen, elämänlaadun paraneminen ja mielen hyvinvoinnin lisääntyminen – siis mielen hyvinvoinnin lisääntyminen. Lisäksi havaittiin älyllisten kykyjen sekä monien oleellisten taitojen kehittyminen. Mutta kulttuurilla on myös suoria ja epäsuoria taloudellisia vaikutuksia, sillä luova talous näyttäytyy tulevaisuuden toivona, ja kulttuuriturismi on kasvava turismin muoto. Osa näistä vaikutuksista on välittömiä. Osa ilmenee vasta viiveellä, mutta summa summarum liikunnan ja kulttuurin hyvinvointia lisäävät elementit tunnetaan ja tunnistetaan parhaiten kuvan toimialalla. Siksi lämpimästi kannatan valtuutettu Kärkkäisen tekemää ponsiesitystä.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

16.11.2022

Kannatan myös valtuutettu Kärkkäisen ponsiesitystä. Kannatan sitä nimenomaan siksi, että minusta on tärkeää, että joka tapauksessa tehdään arviointia jonkun ajan kuluttua siitä, miten tämä nyt valittu malli toimii, ja sitten voidaan arvioida, onko sitä tarpeen joltain osin muuttaa vai jatketaanko samalla tavalla kuin nyt on valittu tällä hetkellä toimintatavaksi ja hallintorakenteeksi tässä.

Pitää ensin ihan kiittää tästä hyvinvointisuunnitelmasta. Tämä on monin osin erittäin hyvää työtä ja kelpaa varmasti monelle muullekin kunnalle malliksi siitä, miten monipuolisesti voidaan hyvinvointia katsoa ja miten se eri toimialoilla voidaan nähdä. Toisaalta meillä on Helsingissä aika monipuolisesti tehty jo tätä ennen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ja huomioitu se monella toimialalla, mutta nyt jatkossa kun teemme uusia suunnitelmia, olisi hyvä tehdä arviointia siitä, miten tämä hyvinvointisuunnitelma, joka on nyt tuleville vuosille tehdään, käytännössä toteutuu ja miten, mitä näkökulmia siinä on sellaisia, joita pitäisi ehkä vielä vahvistaa.

Yksi näkökulma, joka tässä on minusta pikkuisen jäänyt ohuelle, vaikka täällä koulut on sinänsä mainittu useamman kerran ja esimerkiksi harrastamisen Suomen malli, josta on nyt jo lyhyeltä aikaväliltä ihan hyviä tuloksia, sitä ei suoraan täällä mainita. Lapset viettävät kouluissa todella ison osan päivästä, ja sitten jos mennään nuoriin, esimerkiksi vaikka ammatillisiin opiskelijoihin, heillä kohtuullisen iso osa arjesta kuluu opintojen ja koulun parissa. Koulun mahdollisuudet edistää hyvinvointia ja terveyttä laajasti siinä kouluarjessa, niitä näkökulmia olisi ehkä vielä vähän monipuolisemmin voinut tässä ottaa esille. Vaikka äsken tuossa tosiaan kulttuuri- ja vapaa-aikatoimiala nousi merkittävästi esille, mutta muutkin toimialat, niiden merkitys on aika iso hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Valtuutettu Mikko Paunio

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan Laura Korpisen palautusesitystä.

Valtuutettu Mirita Saxberg

Puheenjohtaja.

16.11.2022

Musta on hienoa, että on tällainen hyvinvointisuunnitelma. Siinä on hienosti huomioitu eri ikäryhmiä: siellä on lapset ja nuoret ja ikäihmiset. Haluaisin kiinnittää huomiota kuitenkin tähän, että työikäisten kohta on hyvin monessa tavoitteessa tyhjä. Sinne ei ole spesifioitu oikeastaan tavoitteita. Joitakin toki on, että työttömien palveluiden vahvistamista ja vaikka Helsingin kaupungin työntekijöiden liikkumisen edistämistä, mikä on tietenkin todella hyvä ja kunnian arvoinen tavoite, mutta näin ikään kuin evästyksenä, kun tätä tullaan toteuttamaan ja pohtimaan näitä keinoja ja toteutumista myöhemmin eri vastualueilla, niin haluaisin nostaa sen, että moni työikäinen on kuitenkin myös vanhempi ja moni työikäinen tekee pitkää työpäivää.

Toivoisin jotenkin tällaista lähestymistapaa, että pohdittaisiin tulevaisuudessa, miten kaupunki tukee ja motivoi työnantajia ja mahdollistaa yrittäjille sen, että he voisivat omille työntekijöilleen mahdollistaa tämänlaisen vaikka esimerkiksi työn ja perheen yhteensovittamisen tai joustavan työajan tai vaikka liikkumisen mahdollisuudet, vapaa-ajan ja muun tällaisen. Kaupunkina me voidaan vaikuttaa esimerkiksi vaikka ihan mainoskampanjalla siihen, että työnantajat tukisivat tällaista toimintaa.

Kiitos.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Tällainen hyvinvointisuunnitelma on hyvin tarpeellinen. Tämä on pääosin hyvin laadittu. Haluaisin vain tuohon, valtuutettu Ahde toi hyvin esiin, miten tärkeää taide ja kulttuuri on kaikille ihmisille jo mielenterveytenä ja muuta. Mä vain toisin sen, että sekin on aika, eriarvoistaa osittain meitä helsinkiläisiä. Tuon esille vaikka Helsingin kaupunginteatterin upean Priscilla-musikaalin, mitä itse kävin katsomassa. Lippu oli 89 euroa ja sain 3 euron eläkeläisalennuksen. Kuinka monella helsinkiläisellä ikäihmisellä on varaa mennä esimerkiksi Helsingin kaupungin teatteriin katsomaan aivan ihanaa Priscillaa? Nämäkin pitäisi ottaa huomioon talousarvioissa ja muissa ja mahdollistaa vaikka ilmaisnäytöksiä tietyille ryhmille tai muuta, jotta kulttuurista nauttiminen olisi yhdenvertaista.

Kiitos.

16.11.2022

Valtuutettu Laura Korpinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Esitän tämän päätösehdotuksen hylkäämistä. Tosiaan tämä suunnitelma on niin ylätasolla. Tarvittaisiin enemmän konkretiaa ja keskittymistä pääasioihin, jotta jossain kohtaa voitaisiin hyvinvointia oikeasti edistää. Nyt tämä jää liian ylätasolle. Jos luetellaan asioita yhdeksän hyvää ja kymmenen kaunista, lopputuloksena ei edes sillä yhdellä alueella välttämättä saada toivottua lopputulosta.

Kiitos.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Mun mielestä tämä alkaa lähentyä jo semmoista esitystä, että tarvitsiko puheenjohtajan hyväksyä ollenkaan äänestykseen, jos tämä edes tulee kannatetuksi, koska kunnallahan on velvollisuus tehdä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma, hyvinvointisuunnitelma ja tällainen esitys, että esitetään hylkäämistä. Muutenkin nämä perustelut on tosi erikoisia. Toisaalta sanotaan, että pitäisi keskittyä pääasioihin ja sitten sanotaan, että tämä ei mene riittävästi konkretiaan. En ymmärrä, mikä on semmoinen suunnitelma, jossa keskitytään pääasioihin ja sitten kuitenkin mennään konkretiaan.

Toisaalta kun lukee tätä, jos valtuutettu Korpinen on lukenut edes tämän suunnitelman, täällä kyllä on valtavan paljon konkretiaa. Täällä mennään yksityiskohtiin, mitä hän pyysi, ja minun mielestä täällä kyllä nämä pääasiatkin tulee erittäin hyvin esiin. Jotain rajaa näille ehdotuksille.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Itse asiassa otin vähän samaa asiaa pohtiakseni puheenvuoron. Kun lain mukaan meillä pitää kuitenkin olla hyvinvointisuunnitelma, ymmärrän, että sen voi vielä palauttaa uudelleen valmisteltavaksi, mutta jos se vain hylätään, silloin me rikomme tässäkin lakia. Mutta tähän on ollut perussuomalaisen linja tässä valtuuston kokouksessa. Kohta

16.11.2022

kuin kohta, jos laki jotain edellyttää, niin ei sitä ainakaan pidä täällä hyväksyä.

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Puheenjohtaja.

Olisin vain valmistelun puolesta vahvistanut juuri tämän, mitä valtuutettu Peltokorpi ja valtuutettu Arhinmäki täällä pohtivat ääneen. Tämä tosiaan on lakisääteinen kunnan velvollisuus tällainen hyväksyä. Puheenjohtaja ottikin kantaa toki siihen, mitä tapahtuisi, jos tällainen esitys menestyisi, mutta onhan se tietenkin erikoista, että... Ymmärrän, että on tällainen vaikuttamiskeinojen laari, mistä voi aina ammentaa uuden kokousteknisen asian, mutta palautushan oli oikea toimenpide. Jos ei ole tyytyväinen tähän sisältöön, niin on perusteltua... Sinänsä tähän on yksimielisesti kaupunginhallituksesta tänne muistaakseni tuotu, eli perussuomalaiset sillä tavalla ovat olleet tässä mukana, mutta totta kai valtuutetut saavat esityksiä tehdä. Mutta jos on tyytymätön, palauttaa valmisteluun evästyksin, ja se olisi tietenkin luonteva menettely, mutta tämä erityisesti tällaisen lakisääteisen lain vaatiman suunnitelman kohdalla on hieman erikoinen, joten toivon tietenkin kaupunginhallituksen yksimielisen esityksen menestyvän tässä valtuustossa.

Valtuutettu Coel Thomas

Kiitos, puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

Päihteiden käyttö, tähän liittyvät ongelmat ja etenkin epäonnistuneen päihdepolitiikan aiheuttamat ongelmat näkyvät Helsingissä enemmän kuin missään muualla Suomessa. Olen iloinen, että ehkäisevä päihdetyö on otettu niin isoksi osaksi tätä suunnitelmaa. Olisin toki kaivannut paljon konkreettisempia nostoja ongelmien ehkäisemiseksi. Tässä mainitaan muun muassa, että etsitään keinoja kasvavaan päihteiden käyttöön sekä vähennetään päihteiden aiheuttamia haittoja ja huumekuolemia. Tämä on aika epäkonkreettinen lause, mutta konkretiaa tästä asiasta on jo onneksi olemassa. Toivoisin, että tämän suunnitelman toimeenpanosta vastaavat viranhaltijat ja poliitikot ottavat huomioon, että THL on julkaissut Suomen huumekuolemien ehkäisyn mallin. Helsingin pitäisi toimeenpanna tämän malli kokonaisuudessaan.

16.11.2022

Olen tästä aikaisemmin tehnytkin valtuustoaloitteen, joka tulee tietääkseni pian käsittelyyn kaupunginhallitukseen. Siellä mallissa toki mainitaan esim. valvottujen käyttötilojen ja ainetestauksen ottamista käyttöön, mikä on vielä tällä hetkellä laitonta. Mutta itse uskon siihen, että päihdepolitiikkamme suunta muuttuu pian inhimillisemmäksi kuin mitä se on nyt, ja Helsinki voi oikeasti alkaa ehkäisemään yliannostuskuolemia.

Pienestä kritiikistä huolimatta tämä suunnitelma on mielestäni yleisellä tasolla erittäin hyvä ja kiitän siitä.
Kiitos.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan vielä nostaa tässä keskustelussa kaksi asiaa esille. Ensimmäinen niistä, tästä on puhuttu aiemminkin aina silloin tällöin valtuustossa, mutta nostan sen tässä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman yhteydessä tai hyvinvointisuunnitelman yhteydessä nyt vielä uudelleen esille. Meillä kaupunkisuunnittelun näkökulma on tosi tärkeä myös siinä, miten ihmiset esimerkiksi liikkuvat, ja se näkyy täällä ohjelmassa minusta hyvin. Täällä mainitaan myös pihojen merkitys liikkumiselle.

Nostan tässä päiväkotien ja koulujen pihat ja niiden suunnittelun erityisesti esille. Sillä, miten aktivoiva esimerkiksi yläkoulun piha on, niin on tosi iso merkitys sille, miten seiska-, kasi- ja yhdeksäsluokkalaiset viettävät välituntinsa: viettävätkö he ne seisoksellan paikallaan vai mahdollisesti myös liikkuen. Päiväkodeissa lasten liikunnallisuuden edistämässä on aivan elintärkeää se, että piha on liikkumiseen kannustava ja leikkivälineet ovat kunnossa. Tätä ei voi ylikorostaa ollenkaan.

Samoin mistä olemme todella paljon puhuneet, on talvikunnossapito. Talvi-sanaa ei tässä paperissa esiinny, ja eri vuodenajat ovat Helsingissä kuitenkin aika erilaisia esimerkiksi liikkumiseen kannustamisen osalta. Talvikunnossapidon merkitys on todella iso lasten ja nuorten liikkumisessa ja myös ikääntyneiden liikkumisessa, esimerkiksi liukauden torjunta. Uskaltaako lähteä omasta kodista ulos liikkumaan?

Ihan yksi pieni huomio. Valtuutettu Muurinen puhui jo muistiystävällisestä kaupungista. Tällä se on tosiaan kirjattuna, mitä meillä kaupunki-strategiassakin on tästä kaupungin suunnittelusta, että ihmiset voivat

16.11.2022

elää hyvää elämää, mutta täällä lukee erityisesti, että ikääntyneille suunnatuissa palveluissa panostetaan muistiystävällisen kaupungin kehittämiseen. Haluaisin muistuttaa vielä siitä, että meillä on valitettavasti myös yhä kasvavassa määrin työikäisiä muistisairaita ja meidän pitää muistaa se, että kaikki muistisairaat eivät ole ikääntyneitä ja myös työikäisten muistisairaiden erityistarpeet pitää huomioida entistä paremmin meillä kaupungilla.

278 §

Esityslistan asia nro 11

HELSINGIN KAUPUNGIN TAIDEMUSEON SÄÄTIÖITTÄMINEN

Valtuutettu Otso Kivekäs

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Pidän taidemuseon säätiöittämistä hyvänä ja perusteltuna ratkaisuna. Tässä kuitenkin on syytä huomata, että samalla se tarkoittaa, että taidemuseo siirtyy pois julkisuuslain soveltamisen piiristä. Säätiön säännöissä on huomioitu luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeus, joka turvaa meidän tässä salissa oikeuksia hyvin, mutta toki myös yleisöllä on oikeus tietää, mitä museossa tapahtuu. En ole tietoinen, että tässä olisi mitään erityisiä ongelmia, että museossa olisi jotain salattavaa. Tuskin on. Olen siinä ymmärryksessä, että on paras tahto myös pitää toiminta julkisena ja viestiä hyvinkin avoimesti. Ongelma on kuitenkin periaatteellisesti olemassa. Oikea ratkaisu olisi ratkaista se lainsäädännöllä, mutta siitä emme päättä tässä salissa.

En kuitenkaan tee minkäänlaista pontta, koska kaupunginhallitukselle toimitetussa lisäselvityksessä todettiin, että yleisemmin julkisuuslain soveltamista kaupungin tytäryhteisöissä selvitetään parhaillaan kaupunginkansliassa aiemman toivomusponnen johdosta. Tästä kaupunginhallitus päätti viime kesäkuussa. Aiempi ponsi oli tekemäni ponsi HKL:n yhtiöittämiskäsittelyn yhteydessä, jonka jäljiltä nyt selvitetään julkisuuslain soveltamista kaupungin yksin tai muiden julkisten toimijoiden kanssa yhdessä täysin omistamissa yhtiöissä ja muissa, jotka eivät toimi markkinoilla, esimerkiksi taidemuseon säätiössä. Näin ollen

16.11.2022

selvitys on jo käynnissä. Tässä kohti vain nostan esiin, että on tärkeää, että tämä selvitetään ja haetaan ratkaisu, jolla tällainen julkinen toiminta, jossa julkista taidetta hallinnoidaan, on myös julkisuuslain piirissä. Ainakin jos ei suoraan de jure, niin ainakin de facto.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Yhtiöittämiseen tai säätiöittämiseen liittyy tietenkin se, että silloin toimitukset siirtyvät yhtiölain tai säätiölain piiriin, joka määrittää julkisuuden määrän. Silloin aina pitää niissä kohti pohtia sitä, onko julkisuuden, mikä painoarvo antaa päätöstä tehdessä sille, että julkisuuden ainakin laillinen määrä kapenee. Mutta tässä Helsingin taidemuseon säätiöittämisen yhteydessä lähtökohta on se, että mitään salattavaa ei ole, vaan pyritään kaikki tuomaan jatkossakin julkiseksi. Säätiön hallituksenhan tulee nimittämään kaupunginhallituksen konsernijaosto, ja ajatus siitä, miksi kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan alaisuudessa toiminut taidemuseo ensi vuoden alusta toimisi säätiönä, niin siinä on oikeastaan muutama keskeinen syy, mikä taidemuseossa katsotaan, että helpottaa niiden toimintaa.

Ensimmäinen on se, että tämä mahdollistaa ylivuotisen budjetoinnin. Helsingin taidemuseolla on Helsinkiin biennaali, joka kuten biennaalit aina, niin on joka toinen vuosi. Tämä mahdollistaa sen, että biennaalia budjetoidaan ylivuotisesti. Samoin monet varsinkin isot näyttelyt voivat olla kahden vuoden aikana, ja voidaan kerätä myöskin tarvittavia taloudellisia kokonaisuuksia siihen, että pystytään tekemään entistä kansainvälisempiä isompia näyttelyitä sillä, että pystytään jakamaan kustannuksia ja tuloja useammalle vuodelle ja siirtämään niitä vuosien välillä. Tämä tuo tätä kautta joustavuutta taidemuseon toimintaan.

Toinen seikka on se, että taidemuseo itse katsoo, että tällä tavalla he pystyvät paremmin tätä meidän kaikkien helsinkiläisten yhteistä museota omalla markkinoinnilla tuomaan paremmin tietoiseksi, ja toivon mukaan entistä useampi helsinkiläinen ja muualta tuleva löytää meidän Helsingin taidemuseoon. Samaan aikaan on hyvä tässä nähdä se, että taidemuseo pyörittää nimenomaan museotoimintaa, mutta taidemuseon kokoelma nykyinen sekä julkinen taide että kokoelmassa, kokoelmakeskuksessa oleva taide säilyy meidän helsinkiläisten omaisuutena. Se ei tule säätiölle, ja näin on myös jatkossakin, että kaikki taidehankinnat, joita tehdään niin julkisen taiteen kuin muut taidehankinnat,

16.11.2022

jotka tehdään museolle, niin hankitaan Helsingin kaupungille ja niissä tehdään viranomaispäätökset. Tältä osin malli on se, että museon pyörittäminen on säätiön toimintaa, mutta meidän yhteinen taidekokoelma säilyy meillä helsinkiläisillä.

Viimeisenä totean sen, että tässä jonkun verran oli huolia työehdoista osalla työntekijöistä. Tässä on käyty ymmärtääkseni hyvää vuoropuhelua, keskustelua työntekijöiden ja työnantajan välillä työehdoista. Toki niin kun olemme nähneet jossain yhteyttämisissä, ulkoistamisessa, että ne ovat voineet heikentää työntekijöiden työehtoja ja voivat vaikuttaa jopa meidän keskeisten palveluiden tasoon. Tässä ollaan ymmärtääkseni löydetty sellainen ratkaisu, johon kaikki on tyytyväisiä niin, että ainakaan itselleni ei ole kantautunut mitään huolia enää viime aikoina. Tämäkin puoli on hyvin mennyt eteenpäin.

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande.

Tässähän on ollut vireillä Hamin muutto Suvilahteen. Vaikka kuinka se voisi olla suotavaakin, nythän Ham tuolla Tennarissa on osana tätä taidekeskittymää täällä keskustassa. Siihen mun mielestä kuuluu ainakin Ateneum, Amos Rex ja Taidehalli ja Kiasma ja Ham. Olisi myöskin haittoja siitä, että Ham niistä siirtyisi muualle. Kysyn, jotta kytkisin tähän säätiöimiseen, mitä en vastusta, niin kysyn näin, siirtyykö myöskin päätöksenteko Hamin tulevasta paikasta tämän säätiön päätettäväksi kokonaan, eikä siitä päätetä missään kaupungin elimessä.

Valtuutettu Eeva Kärkkäinen

Helsingin taidemuseon säätiöittämistä on edistetty useamman vuoden ajan, ja olemme käsitelleet asiaa myös lautakunnassa useamman kerran. On hienoa, että tämä esitys on nyt valtuustossa. Apulaispormestari Arhinmäki toi hyvin esiin, miksi säätiöittäminen tehdään. Tavoitteena on Helsingin taidemuseon toimintaedellytysten parantaminen nykyisestä. Haluan erityisesti nostaa esiin sen, että säätiömalli antaa nykyistä paremmat mahdollisuudet monipuoliseen omaan varainhankintaan ja parantaa museon yhteistyömahdollisuuksia. Kannatan tätä esitystä lämpimästi ja kiitän samalla meidän virkakuntaa tämän asian hyvästä ja avoimesta valmistelusta.

16.11.2022

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Månssonin kysymykseen museon sijainnista. Se ei tänään päätöksen jälkeen ole yksin säätiön päätettävä asia vaan kaupungin ja säätiön yhteistyössä yhdessä pohtima asia, johon varmasti etsitään kaupungin ja säätiön kannalta paras ratkaisu.

Välihuuto!

Tällä hetkellä tilanne on se, että suunnitelma tiilisen kaasukellon osalta näyttää siltä, että sitä ei ole mahdollista toteuttaa. Pohdinnassa ovat teräksinen kaasukello yhtenä vaihtoehtona. Myös suljettavan Hannasaaren voimalaitoksen alue on varmasti sellainen, mitä kannattaa pohtia, mutta totta kai myös Tennispalatsi itsessään on ihan hyvä sijainti, joten kiirettä tai pakkoa siirtymiselle ei ole.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Puheenjohtaja.

Anteeksi, täällä painellaan vääriä nappuloita, eikä muisteta, että pitäisi mikrofonin nappia painaa, kun haluaa puheenvuoron pitää.

Valtuutetut ovat pitäneet tässä hyviä puheenvuoroja, ja tässä on monipuolisesti käyty tätä asiaa, vaikkei montaa puheenvuoroa ole pidetty. Mutta valtuutettu Kivekkään puheenvuorossa oli mun mielestä tärkeitä näkökulmia, jotka on syytä ottaa huomioon. Vaikka apulaispormestari Arhinmäki omassa puheenvuorossaan hyvin toikin esille sen, että tässä säätiömallissa ei sinänsä ole mitään huolestuttavaa eikä epäilyttävää eikä ole haluna salata sinänsä mitään, mutta ajattelin kuitenkin sillä tavalla, että siinä vaiheessa kun tuo selvitys valmistuu, minusta kaupunginhallituksen olisi hyvä harkita, voisiko Helsinki toimia valtiovallan suuntaan samalla tavalla kuin joskus jossakin muissakin asioissa on toimittu, eli indikoidaan sinne päin, olisiko mahdollista lainsäätäjien harkita, voiko lainsäädännössä tehdä muutoksia, jotka loisivat jonkinlaisen julkisen säätiömalliin esimerkiksi, joka olisi avoimempi kuin nykyinen lainsäädännön mukainen säätiömalli on ja mahdollistaisi juuri tällaisille esimerkiksi just, jos kaupunki päättääkin muuttaa toiminnan säätiömuotoiseksi, niin sitten lainsäädännössä erilaisen avoimuuden kuin mitä tällä hetkellä säätiöiden osalta on yleisesti olemassa.

16.11.2022

279 §

Esityslistan asia nro 12

KIINTEISTÖKAUPAN ESISOPIMUKSEN JA TOTEUTUSSOPIMUKSEN HYVÄKSYMINEN (PASILA, POSTIPUISTO 17117/1–4)

Valtuutettu Laura Korpinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Esitän, että asia palautetaan valmisteluun. Näissä asiakirjoissa esitetään virheellisesti, että aikaisempi Fira oy olisi nyt Fira rakennus oy. Tosiasiassa Fira oy on nykyään uusi Fira oy. Tämä Fira rakennus oy on kokonaan uusi yritys, joka on rekisteröity kaupparekisteriin. Näissä liiteasiakirjoissa kun on tämä toteuttamissopimus liitteenä 3, jossa sanotaan, että Fira rakennus olisi entinen Fira, se ei pidä paikkaansa. Sen verran mun mielestä voisi täällä edellyttää, että asiakirjat olisi eksaktisti niin kuin niiden kuuluisi olla.

Näin ollen tätä päätöstä myydä tontit nimenomaan tälle Fira rakennus oy:lle ei voi perustaa aikaisempiin varauspäätöksiin siten kuin tässä päätösehdotuksen perusteluissa on todettu.

Kiitos.

Valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lerner

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Laura Korpisen esitystä. Haluaisin todeta, että nämä on hyvin ikäviä nämä tontinmyyntipäätökset, mitä me tehdään täällä valtuustossa, kun mulle tulee sellainen tunne, että nämä neliöhinnat, joilla myydään tontteja, on aina alikanttiin. Perustelen tätä omaa näkemystäni sillä, että on kokemusta, että kun kaupunki on pilannut kaavoituksella, jota tosin ei vielä olla toimeenpantu siellä Maikarin alueella, niin on pilannut mun kotinurkkani. Siellä alkaa noin 10

16.11.2022

vuoden rakennusprojekti ikkunan alla. Olen sen takia hakenut kiivaasti uutta asuntoa rauhallisemmalta paikalta.

Usein on ollut sellainen ehto, että asukas, joka ostaa asuinhuoneiston, joutuu ostamaan asuinhuoneiston ja erikseen lunastamaan tontin. Tontit ovat merkittävästi kalliimpia sille, joka haluaa asunnon ostaa itselleen ja lunastaa sen tontin. On erittäin valitettavaa, että kaupungin tonttialueita menee myös keinottelijoille, jotka lypsävät muutenkin ylikalliista asunnoista huikeita hintoja siinä yhteydessä, kun ne tarjoavat tonttiosuuksia lunastettavaksi. Ihan tuntuu siltä, että jos on sadan neliön asunto, niin tontti, kun sitä lunastaa, se on usein 1 000–1 500 euroa asuinneliötä kohden. Kaupunki kuitenkin myy paljon halvemmalla. Tässä on kysymys erittäin hyvistä tonteista, koska ne ovat aivan Keskuspuiston vieressä. Ikävää seurata tätä tonttihinnoittelua. Toivoisin kovasti, että me saataisiin avointa ja julkista keskustelua siitä, millä perusteella näitä hinnoitellaan.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja.

On, ja olisin oikeastaan kysynyt, onkohan apulaispormestari Sinnemäki vielä paikalla, joka sijaistaa pormestaria ja voisi selvittää tätä Fira oy -asiaa, mitä Korpinen tässä ansiokkaasti lukiessaan esityslistat esittää ja kysyy.

Ledamoten Björn Månsson

Minun piti kysyä täsmälleen samaa. Jos tällainen päätös tehdään entisen firman nimen perusteella, eikö tämä silloin ole hyvin altis valituksille tämä päätös? Olisi hyvä saada juridinen tulkinta tästä, muuttaako tämä asiaa vai ei.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Korpinen Lauran esille tuoma asiaan kyllä sen verran vakava mielestäni, että tähän tarvitaan selvyys. Jos ei tähän tule varmaa

16.11.2022

selvyyttä, että se ei pitäisi paikkaansa, mitä hän sanoo, niin mielestäni tätä päätöstä ei voida tässä kokouksessa hyväksyä, jolloin vaihtoehdoksi jää lähinnä palautus tai pöydällepano. Tässä tilanteessa kannatan palautusta, jos en saa selvitystä tästä asiasta.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Rantanen

Puheenjohtaja.

Kun täällä ei näytä olevan henkilöitä, jotka voivat tai haluavat vastata tähän asiaan, eikö tämä kannata vetää nyt listalta siksi aikaa, että tähän saadaan selvitys?

Ledamoten Thomas Wallgren

Arvoisa puheenjohtaja. Bästa fullmäktige.

Jag uppfattar de här oklarheterna så besvärande att jag föreslår bordläggning om inte jag får svar på den fråga som har ställts här idag. Så om inte det finns svar så är mitt förslag alltså bordläggning. Jag hoppas på understöd för detta.

280 §

Esityslistan asia nro 13

VALTUUTETTU ANNIINA ISKANIUKSEN ALOITE RIIPPUMATTOMASTA SELVITYKSESTÄ
JA SANKTIOJÄRJESTELMÄN LUOMISESTA KATUJEN KUNNOSSAPITOON

Valtuutettu Anniina Iskanius

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen tyytyväinen siihen, että askelia paremman talvikunnossapidon kehittämiseksi Helsingissä nyt otetaan. Viime talvi oli tosi vaikea,

16.11.2022

mutta ei mitenkään poikkeuksellinen. On ihan selvää, että Helsingin pitää pystyä parempaan kuin mitä näimme ja koimme. Onkin hyvä, että kaupunki on nyt ryhtynyt toimiin pohtiessaan rahoitusmallin luontia talvikunnossapitoon.

Me olemme täällä valtuustossa oikein hyviä tekemään erilaisia suunnitelmia, mutta niiden toimeenpano jää aika usein toiveiden varaan. Esimerkiksi tavoitteemme esteettömästä kaikille yhteistä kaupungista tai halumme lisätä pyöräilyä läpi vuoden kulkumuotona ei välity Helsingin talvikunnossapidon todellisuuteen. Talvikunnossapitoa on hoitanut suurelta osin Stara, ja työn on tilannut ja sen laatua on valvonut kaupunkiympäristötoimiala. Ei ihme, että kaupunkilaisten arkikokemukset ja tilaajatuottajan näkemykset eivät aina ole osuneet yksiin. Samasta syystä myös toimiala piti tarpeettomana esitystäni, jonka mukaan sanktiot huonosti hoidetusta talvikunnossapidosta lankeavat jatkossa myös Staralle. Haluan kiittää siitä hyvästä yhteistyöstä, jolla te kokoomuksen, vihreiden, RKP:n kanssavalitut olette edistäneet parempaa talvikunnossapitoa Helsingissä kaupunkiympäristölautakunnassa.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig